

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ**

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК**

**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА
АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ**

МАЗМҰНЫ

БАСШЫЛЫҚТЫҢ 2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУҒА ЖӘНЕ БЕКІТУГЕ ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕСІ	3-4
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІ	5-16
2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есеп	17-18
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	19
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	20-21
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	22-24
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	25-27
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	28-210

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСШЫЛЫҚТЫҢ 2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУҒА ЖӘНЕ БЕКІТУГЕ ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕСІ

Басшылық Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – «ҚҰБ» немесе «Ұлттық Банк») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі ҚҰБ мен оның еншілес ұйымдары бірге – «Топ») 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күні аяқталған жыл үшін оның қызметінің нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және меншікті капиталдағы өзгерістерді көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептілікті шоғырландырылған қаржылық есептілікке 2-ескертпеде сипатталған шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаудың негізгі қағидаттарына (бұдан әрі – «қаржылық есептілікті жасаудың негізгі қағидаттары») сәйкес дайындауға жауап береді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау кезінде Басшылық:

- есеп саясатының қағидаттарын дұрыс таңдауды және қолдануды қамтамасыз ету;

- ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді осындай ақпараттың орындылығын, шынайылығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсыну;

- Топ өз қызметін таяу болашақта жалғастыратын болады дей отырып, шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін жауапты болады.

Басшылық:

- Ұлттық Банктегі ішкі бақылаудың тиімді әрі сенімді жүйесін әзірлеу, ендіру және қолдау көрсету;

- Ұлттық Банктің шоғырландырылған қаржылық жағдайы туралы ақпаратты қажетті күнге жеткілікті дәрежедегі дәлдікпен дайындауға және Ұлттық Банктің шоғырландырылған қаржылық есептілігінің шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасаудың негізгі қағидаттарының талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін ұстап тұру;

- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізу;

- Ұлттық Банк активтерінің сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі барлық ақылға қонымды ықтимал шараларды қабылдау;

- қаржылық және өзге де теріс пайдалану фактілерін анықтау және болдырмау үшін де жауапты болады.

Осы 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікті Басшылық 2026 жылғы 3 сәуірде бекітті.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Т.М.Сүлейменов
Төраға

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ, Қазақстан Республикасы

Д.А.Тайшибаева
Бас бухгалтер

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басшылығына

Біздің пікір

Біздің пікірімізше, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – «Ұлттық Банк») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірге – «Топ») 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілігі барлық маңызды қатынастарда шоғырландырылған қаржылық есептілікке 2-ескертпеде сипатталған шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаудың негізгі қағидаттарына (бұдан әрі — «шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау қағидаттары») сәйкес дайындалды.

Аудит мәні

Біз Топтың келесілерді қамтитын шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік:

- 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жыл үшін жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген мерзімдегі қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жыл үшін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп; және
- есеп саясаты туралы маңызды ақпарат және басқа да түсіндірме ақпаратын қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша біздің жауапкершілігіміз бұдан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті бойынша жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біздің аудиторлық дәлелдер пікір білдіруіміз үшін негіз болуға жеткілікті әрі тиісті деп есептейміз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Тәуелсіздік

Біз Қазақстан Республикасындағы біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитімізге қолданылатын Аудиторлық қызмет туралы заңның әдеп талаптарына және жария мүдделі ұйымдардың қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары кеңесі шығарған Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық әдеп кодексіне (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) (БХӘСК кодексі) сәйкес Топқа қатысты тәуелсіз болып табыламыз. Біз сондай-ақ Қазақстан Республикасының әдеп талаптарына және БХӘСК кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық.

Біздің аудиторлық тәсіліміз Қысқаша шолу

- Жалпы активтердің сомасы тұтастан алғанда маңыздылық деңгейін есептеу үшін негіз ретінде алынды.
- Біз Ұлттық Банктің қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, бірқатар еншілес ұйымдарға белгілі бір аудиторлық процедураларды орындадық және Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне енгізілген жекелеген еншілес ұйымдарға қатысты аудит жүргізуді немесе белгілі бір аудиторлық процедураларды орындауды компоненттік аудиторларға тапсырдық.
- Айналыстағы ақшаны есепке алу және пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін баламалы құралдарға инвестициялардың әділ құнын бағалау.

Аудитті жоспарлау кезінде біз маңыздылықты анықтап, шоғырландырылған қаржылық есептіліктің маңызды бұрмалану тәуекелдерін бағаладық. Атап айтқанда, біз басшылықтың қандай салалар бойынша субъективті паймдаулар жасағанын талдадық, мысалы болжамдар жасау және табиғатынан белгісіз болашақ оқиғаларды қарастыруды қамтитын маңызды бағалау мәндеріне қатысты. Біздің барлық аудиттеріміздегідей, біз басшылықтың ішкі бақылау жүйелерін айналып өту қаупін, оның ішінде, бірақ онымен шектелмей, орынсыз әрекеттердің салдарынан елеулі бұрмалану қаупін тудыратын бұрмалаушылық белгілерінің болуын бағалауды да қарастырдық.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Маңыздылық

Біз аудит көлемін маңыздылықты қолдана отырып анықтадық. Аудит шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалауларды қамтымайтынына қатысты негізді сенімділік алуға арналған. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесінде туындауы мүмкін. Егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, олар маңызды болып саналады.

Өзіміздің кәсіби пайымдауымызға сүйене отырып маңыздылық үшін, оның ішінде Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі деңгейінде маңыздылық үшін белгілі бір сандық шекті мәндерді белгіледік. Осы мәндердің көмегімен және сапалық факторларды ескере отырып, біз аудиттің көлемін, сондай-ақ аудиторлық шаралардың сипатын, мерзімдерін және көлемін анықтадық және егер болса (жеке және жиынтықта алынған) бұрмаланулардың тұтастай шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін бағаладық.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасы Заңының 7-бабында көрсетілгендей, Ұлттық Банктің негізгі мақсаты Қазақстан Республикасында баға тұрақтылығын қамтамасыз ету болып табылады. Сондай-ақ, Заңда Ұлттық Банк өз міндеттерін орындау кезінде пайда табу мақсатын басшылыққа алмауы керек екендігі нақты көрсетілген. Демек, біз жалпы активтердің мөлшерін маңыздылық деңгейін есептеу үшін негіз ретінде анықтадық.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері – бұл, біздің кәсіби пайымдауымызға сәйкес, ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер тұтастай алғанда шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті аясында және осы есеп беру туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылды және біз бұл мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудиттің негізгі мәселелері

Айналыстағы ақшаны есепке алу
Біз 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 5,248,470,355 мың теңге сомасындағы қалдықтың маңыздылық дәрежесіне және Ұлттық Банктің қызметі үшін бизнес-процестің маңыздылығына байланысты айналыстағы ақшаны есепке алудың дұрыстығын негізгі аудит мәселесі ретінде қарастырдық. Сонымен қатар, айналыстағы ақшаның ерекшелігіне байланысты баланстың толықтығы мен дәлдігін айқындау банкноттарды шығаруға, Ұлттық Банктің меншікті сақтау орындарында сақталатын банкноттарды физикалық бақылауға қатысты және айналыстан алынған банкноттарды жоюға қатысты бақылау құралдары мен процестерге байланысты.

«Айналыстағы ақша» деген 20-ескертпеде және «Тәуекелдерді басқару» деген 31-ескертпеде айналыстағы ақша балансы туралы толық ақпарат берілген.

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

Айналыстағы ақшаның толықтығы мен дәлдігін растау үшін біз мынадай аудиторлық рәсімдерді орындадық:

- Біз Ұлттық Банктің саясаты мен ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес айналыстағы ақшаны есепке алу процесін зерделедік;
- Біз айналыстағы ақшаға қатысты процестерді іріктемелі негізгі бақылау дизайнын түсіндік және оған бағалау жүргіздік. Бұған Ұлттық Банктің әртүрлі бөлімшелеріне және оның банкнот шығаратын еншілес ұйымына және олардан тасымалдау, коммерциялық банктерге/басқа қаржы институттарына және олардан тасымалдау, тозған/ескі банкноттарды жою және Ұлттық Банкте сақтаудағы банкноттарды түгендеуі кірді. Біз Ұлттық Банктің банкнот шығаратын еншілес ұйымының банкноттарға қол жеткізуді шектеуге және өндіруге қатысты іріктемелі негізгі бақылау дизайнын түсіндік және оған бағалау жүргіздік. Біз алдыңғы жылғы тестілеу нәтижелеріне сүйене отырып, олардың бір бөлігі үшін ротациялық тәсілді қолдана отырып, бірқатар негізгі бақылаудың операциялық тиімділігіне тестілеу жүргіздік;
- Біз есепті кезеңдегі банкнот қағазының қозғалысын салыстырып тексердік және банкнот қағазының келіп түсуін, банкноттарды шығаруды, өндіру кезіндегі техникалық қалдықтарды жоюды қоса алғанда, осы қозғалыстың әрбір компоненті бойынша маңыздылығына қарай рәсімдер жүргіздік. Атап айтқанда, іріктеу негізінде біз банкнот қағазын бөгде жеткізушілермен жасалған келісімшарттарды тексердік, шығарылған банкноттардың нақты көлемін жоспарға толықтыруларды қоса алғанда, бекітілген Жылдық өндіру кестесімен салыстырдық, өндіру кезінде техникалық қалдықтарды жою актілерін тексердік, сондай-ақ 2025 жылғы 31 желтоқсандағы банкнот қағазының қалдықтарын салыстырып тексердік;

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

- Біз жыл соңындағы айналыстағы ақша балансын өткен жылдың соңындағы баланспен салыстырып тексердік, айналыстағы ақша қозғалысын құрдық және осы қозғалыстың әртүрлі компоненттерінің әрқайсысы бойынша маңыздылығына қарай рәсімдер жүргіздік;
- Біз іріктеу негізінде Ұлттық Банктің банкнот шығаратын еншілес ұйымынан жаңа банкноттардың қабылдануын тексердік;
- Біз іріктеу негізінде банкноттарды коммерциялық банктерге/басқа да қаржы институттарына өткізуді, банкноттарды, оның ішінде тозған/ескі банкноттарды қоса алғанда коммерциялық банктерден/басқа да қаржы институттарынан қабылдауды тексердік;
- Біз іріктеу негізінде тозған/ескі банкноттарды жою жөніндегі құжаттарды тексердік;
- Біз Ұлттық Банктің сақтау орнындағы банкноттарды түгендеуге қатыстық;
- Біз Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіндегі айналыстағы ақша аударымдарының дәлдігі мен толықтығының түзетілуін тексердік.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудиттің негізгі мәселелері

Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін баламалы құралдарға инвестициялардың әділ құнын бағалау

16-ескертпеде айтылғандай, Топ хедж-қорларға, жеке капитал қорларына және жылжымайтын мүлік қорларына инвестицияларды қамтитын пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін балама құралдарға инвестициялайды.

Бұл инвестициялардың әділ құны шоғырландырылған қаржылық есептілікте қор басқарушыларынан алынған ақпарат негізінде көрсетілгендіктен және осы инвестициялардың айтарлықтай балансы – 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 1,654,878,434 мың теңге болғандықтан, бұл мәселе аудиттің негізгі мәселесі ретінде айқындалды. «Елеулі есеп саясаттары және есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалау мәндері мен пайымдар» деп аталатын 2-ескертпеде, «Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары» деп аталатын 16-ескертпеде, «Тәуекелдерді басқару» деп аталатын 31-ескертпеде және «Қаржы активтері мен міндеттемелері: әділ құны және есептік жіктеулер, жалғасы» деп аталатын 36-ескертпеде ұсынылған әділ құнды айқындау және осы инвестицияларды есепке алу туралы толық ақпарат берілген.

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

Біз пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін баламалы құралдарды бағалауды бақылау және қадағалау процесіндегі таңдалған негізгі бақылаулардың тиімділігін түсіндік, жобалауды бағаладық және тексердік. Бұл Топтың қор менеджерлерін таңдау процесі және қор менеджерлерінің кейінгі мониторингін қамтиды. Біз Қор менеджерлерінің жүйелері мен ұйымдастырушылық бақылауын жыл сайын беделді сыртқы аудиторлар бағалайтынын да тексердік және бұл бағалауларды қарастырдық.

Басқа рәсімдермен қатар, пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін баламалы құралдарға инвестициялардың әділ құн өлшемдерінің дәлдігін растау үшін келесі аудит рәсімдерін орындадық:

- Біз хедж-қорларға, жеке капитал қорларына және жылжымайтын мүлік қорларына әлеуетті сыртқы инвестицияларды басқарушыларды бағалау бөлігінде, сондай-ақ қор менеджерлері инвестициялаған қорларды бағалау бөлігінде Топ жүргізген заң сараптамаларын (due diligence) қарадық;
- Біз сенімгерлік инвестициялық басқару туралы шарттың, баламалы құралдар портфелін басқару жөніндегі инвестициялық стратегияның, баламалы құралдар портфелінің арнайы мақсаттағы компанияларының (special purpose vehicle) келісімдерінің, сыртқы менеджерлермен жасалған инвестициялық басқару келісімдерінің және оларға қосымша келісімдердің шарттары мен ережелерін, соның ішінде Қор менеджерлерінің инвестицияларды бағалау жиілігі мен әдістерін қоса зерттедік;
- Біз Топқа қатысты сыртқы Қор менеджерлерінің беделі, тәжірибесі және тәуелсіздігі, сондай-ақ шоғырландырылған хедж-қорлардың, жеке капитал қорларының және жылжымайтын мүлік қорларының сыртқы аудиторларының беделі мен тәжірибесі туралы түсінік алдық;

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты қандай аудиторлық рәсімдер орындалды

- Біз Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі деңгейінде хедж-қорларға, жеке капитал қорларына және жылжымайтын мүлік қорларына инвестицияларды Топтың есеп саясатына сәйкес есепке алатынын тексердік;
- Біз тәуелсіз сыртқы басқарушылардан жеке капитал қорлары мен жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялардың меншікті иесі мен әділ құнының сомалары көрсетілген растау хаттарын алдық және оларды шоғырландырылған қаржылық есептілікте берілген деректерге салыстырдық;
- Таңдамалы негізде 2025 жылы қорларға инвестициялаумен және қорлардан шығу нәтижесінде қайтарылған ақша қаражатымен байланысты ақша қаражаттарының қозғалысын тексердік;
- Біз Топтың өткен жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілігінде ұсынылған хедж-қорларға, жеке капитал қорларына және жылжымайтын мүлік қорларына салынған инвестициялардың әділ құнының сомаларын алдыңғы кезеңдердегі аудиттелмеген бағалау қорлардың меншікті аудиттелген қаржылық есептілігіне енгізілген 31 желтоқсандағы соңғы бағалаулардан айтарлықтай ерекшеленбеуін қамтамасыз ету мақсатында хедж-қордың, жеке капитал қорларының және жылжымайтын мүлік қорларының 2024 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аудиттелген қаржылық есептіліктерінде берілген деректермен салыстырдық;
- Біз көрсетілген әділ құнға айтарлықтай әсер етуі мүмкін маңызды ауытқуларды/оқиғаларды ауытқуларды қарастыруға көз жеткізу үшін тоқсан сайын топтың баламалы инвестициялық нарықтарының ішкі шолуларын тексердік;
- Біз Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде әділ құн иерархиясының деңгейін анықтауды қоса алғанда, баламалы инвестициялар бойынша ұсынылған ақпараттың дұрыстығы мен толықтығын тексердік.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Топтың аудит көлемін анықтау

Аудит көлемін біз Топтың құрылымын, Топ пайдаланатын есепке алу процестері мен бақылау құралдарын, сондай-ақ Топ өз қызметін жүзеге асыратын саланың ерекшелігін ескере отырып ескере отырып, тұтастай шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікірімізді білдіру үшін жұмысты жеткілікті көлемде орындай алатындай етіп анықтадық.

Топтың құрамына Ұлттық Банк және 11 еншілес ұйым кіреді. Бухгалтерлік есепті әрбір еншілес ұйым дербес жүргізеді, бұл ретте шоғырландыру мақсаты үшін топтық есеп беру нысандарын еншілес ұйымдар Ұлттық Банктің арнайы платформасына жүктейді және әрі қарай Топтың шоғырландырылған топтық есеп беру нысандары автоматты түрде қалыптасады.

Біз Ұлттық Банктің қаржылық есептілігіне және Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне енгізілген, төменде көрсетілген компоненттердің ешқайсысына енгізілмеген еншілес ұйымдардың елеулі қалдықтары мен операцияларына аудит жүргіздік.

Еншілес ұйымдар 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалпы активтерінің шамамен 16%-ын құрайды. Олардың ішінде екі еншілес ұйымды біз көлеміне және / немесе елеулі бұрмалану тәуекеліне байланысты Топтың маңызды бөлігі ретінде анықтадық. Осы еншілес ұйымдар үшін және Біз Топтың маңызды бөлігі ретінде анықтамаған, бірақ оларға қатысты бірқатар аудиторлық рәсімдер жүргізілген екі еншілес ұйым үшін біз компоненттердің маңыздылық деңгейін анықтадық және төменде келтірілген аудиторлық рәсімдердің орындалғанына көз жеткіздік.

Компонент аудитору бір еншілес кәсіпорынның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша жұмысты орындады және біз компонент аудиторуның жұмыс құжаттарына шолу жасадық. Біз басқа екі компонентке қатысты белгілі бір аудит рәсімдерін жасадық. Сонымен қатар, біз компонент аудиторуна басқа бір компонентке қатысты белгілі бір аудиторлық рәсімдерді орындауды тапсырдық және шығарылған топтық нұсқауларға сәйкес орындалған рәсімдер бойынша жауап алдық және компонент аудиторуның тиісті жұмыс құжаттарына шолу жасадық.

Басқа ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапты болады. Өзге ақпаратта жылдық есеп қамтылған, (бірақ онда осы аудиторлық есеп күніне дейін алған шоғырландырылған қаржылық есептілік және осы есептілік туралы біздің аудиторлық есеп қамтылмаған), және осы аудиторлық есептің күнінен кейін бізге қолжетімді болады деп күтілуде.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз өзге ақпаратқа қолданылмайды және біз осы ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенім білдіретін қорытынды шығармаймыз.

Біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитін жүргізуімізге байланысты біздің міндетіміз бізге қамтамасыз етілген уақытта жоғарыда көрсетілген өзге ақпаратпен танысу және өзге ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептілік немесе аудит жүргізу барысында алған біздің біліміміздің арасында елеулі сәйкессіздік болуы және өзге ақпаратта басқа ықтимал маңызды бұрмаланулар болуы туралы мәселені қарау болып табылады.

Жылдық есепті оқыған кезде, егер біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген қорытындыға келсек, бұл туралы басқаруға жауапты тұлғаларға хабарлауымыз керек.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілікке жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау қағидаттарына сәйкес дайындалуы мен ұсынылуы үшін және алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулар жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауға қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Топты таратуға, оның қызметін тоқтатуға немесе оның қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларда қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде есептілік жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындалуын қадағалауға жауапты.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілікте және біздің пікіріміз берілген аудиторлық есеп шығарылымында алаяқтық немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділіктің болуы. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі сенімділікті білдіреді, бірақ ол ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит маңызды бұрмалаулар болған жағдайда оларды әрқашан анықтайтындығына кепілдік бермейді. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС-қа сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күдікшілікті сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Алаяқтық әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелінен жоғарырақ, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекеттерді қамтуы мүмкін;

- Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;

- қолданылған есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

• біз басшылықтың есеп жүргізу үшін үздіксіз қызмет негізін қолдануының орындығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық есепте шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз керек немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті түрде болмаса, пікірімізді өзгертуге тиістіміз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есеп жасалған күнге дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;

• қаржылық есептілік бойынша пікір білдіру үшін Топ ішіндегі ұйымдардың немесе бизнес-бірліктердің қаржылық ақпаратына қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдер алу үшін топтық аудитті жоспарлаймыз және орындаймыз. Біз топтық аудит мақсаттары үшін орындалған аудиторлық жұмысты басқаруға, бақылауға және тексеруге жауаптымыз. Біз аудиторлық пікірімізге толықтай жауап береміз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпараттық қатынастар жасаймыз, оларға өзге ақпараттан бөлек, жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдерін, сондай ақ, аудит нәтижесінде туындаған маңызды ескертпелер туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды жетіспеушіліктері туралы мәлімет береміз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті әдеп талаптарды сақтағанымыз және осы тұлғаларға аудитордың тәуелсіздігіне негізді түрде ықпал етеді деп санауға болатын барлық өзара қатынастар мен өзге де мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еткеніміз туралы мәлімдемені ұсынамыз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген мәселелердің ішінен біз ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды, сондықтан аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, оларға осы мәселелер туралы ақпаратты жария етуге заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған кезде немесе өте сирек жағдайларда қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы керек деген қорытындыға келгенде, мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарламасының қоғамдық маңызды пайдасынан асып түседі деп негізді түрде болжауға болады деген жағдайлар кірмейді.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Тапсырма жетекшісі, аталған тапсырма нәтижесінде тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есебі шығарылған - Айгүл Ахметова.

«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС атынан

Бекітілді:

Қол қойылды:

Азамат Қонратбаев
Басқарушы директор
«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС
(Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігінің 1999 жылғы
21 қазандағы №00000005 Бас
мемлекеттік лицензиясы)

Айгүл Ахметова
Серіктес, Орындаушы аудитор
(2012 жылдың 27 тамыздағы
№00000083 Аудитордың біліктілігі
куәлігі)

2026 жылғы 3 сәуір
Алматы, Қазақстан Республикасы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	Ескертпе	2025 жыл мың теңге	2024 жыл мың теңге
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кіріс	4	820,137,308	741,425,007
Пайыздық шығыс	4	(1,463,370,904)	(1,173,504,243)
Таза пайыздық шығыс		(643,233,596)	(432,079,236)
Комиссиялық кіріс		55,625,790	64,181,689
Комиссиялық шығыс		(17,846,031)	(10,140,442)
Таза комиссиялық кіріс		37,779,759	54,041,247
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жүргізілетін операциялардан түсетін таза пайда	5	108,220,498	135,966,811
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздармен жүргізілетін операциялардан түсетін таза пайда және алынған дивидендтер		96,838,652	10,050,547
Қауымдасқан ұйымдардың пайдасындағы үлес және басқа да өзгерістер		(348,886)	8,356,870
Банк секторын және экономиканы қалыпқа келтіру бойынша кіріс/(шығыс)	6	188,023,055	(92,137,550)
Басқа да операциялық кіріс	7	129,856,418	224,953,837
Басқа да операциялық шығыс	8	(97,949,504)	(77,191,831)
Кредиттік шығынға арналған резервтерді/(резервтер) қалпына келтіруден түсетін кіріс/(бойынша шығыс)	13,15,17, 18,19	53,223,888	(49,607,063)
Дайындалған банкноттар мен монеталардың өзіндік құны	9	(20,094,475)	(20,073,264)
Персоналға арналған шығыс	10	(59,349,664)	(54,176,589)
Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігін қаржыландыру бойынша шығыс		(17,542,694)	(8,659,488)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	Ескертпе	2025 жыл мың теңге	2024 жыл мың теңге
Амортизация және тозу		(11,020,490)	(8,315,832)
Басқа да жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыс	11	(25,605,034)	(24,760,490)
Табыс салығын шегергенге дейінгі шығын		(261,202,073)	(333,632,031)
Табыс салығы бойынша шығыс	12	(42,891,901)	(20,950,413)
Бір жылдағы шығын		(304,093,974)	(354,582,444)
Мыналарға тиесілі шығын/пайда:			
- Ұлттық Банктің меншік иелеріне		(304,573,206)	(354,967,136)
- бақыламайтын акционерлерге		479,232	384,692
Бір жылдағы шығын		(304,093,974)	(354,582,444)

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Т.М.Сүлейменов
Төраға

Д.А.Тайшибаева
Бас бухгалтер

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

28 – 210-беттердегі ескертпелер – осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	2025 жыл мың теңге (304,093,974)	2024 жыл мың теңге (354,582,444)
Бір жылдағы шығын		
Табыс салығын шегергендегі		
басқа да жиынтық кіріс		
<i>Пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелген немесе кейіннен қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>		
Әділ құны өзгерістерінің резерві (борыштық құралдар):		
- әділ құнының таза өзгерісі	(145,664,596)	27,473,996
- пайда немесе шығын құрамына ауыстырылған нетто-шама	69,712,286	18,675,519
<i>Пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелген немесе кейіннен қайта жіктелуі мүмкін барлық баптар</i>	<i>(75,952,310)</i>	<i>46,149,515</i>
<i>Пайда немесе шығын құрамына кейіннен қайта жіктелуі мүмкін емес баптар:</i>		
Әділ құны өзгерістерінің резерві (үлестік құралдар)	395,059,627	183,834,316
Шетел валютасын қайта бағалау резерві	(135,209,955)	1,061,001,000
Алтынды қайта бағалау резерві (14-ескертпе)	8,012,927,534	4,177,682,313
Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві	(13,185)	1,141,352
<i>Пайда немесе шығын құрамына кейіннен қайта жіктелуі мүмкін емес барлық баптар</i>	<i>8,272,764,021</i>	<i>5,423,658,981</i>
Табыс салығын шегергендегі бір жылдағы басқа да жиынтық кіріс	8,196,811,711	5,469,808,496
Бір жылдағы барлық жиынтық кіріс	7,892,717,737	5,115,226,052
Мыналарға тиесілі барлық жиынтық кіріс:		
- Ұлттық Банктің меншік иелеріне	7,892,242,542	5,114,840,530
- бақыламайтын акционерлерге	475,195	385,522
Бір жылдағы барлық жиынтық кіріс	7,892,717,737	5,115,226,052

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Т.М.Сүлейменов
Төраға

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

Д.А.Тайшибаева
Бас бухгалтер

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

28 – 210-беттердегі ескертпелер – осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**

	Ескертпе	2025 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2024 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламасы	13	1,838,303,325	3,610,356,268
Алтын	14	24,122,988,131	12,594,851,287
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	15	2,133,163,459	2,312,238,657
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	16	1,686,260,144	1,506,120,456
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	17	9,595,594,371	9,748,803,661
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	18	323,588,022	319,159,712
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар		18,428,262	20,724,353
Негізгі құрал-жабдықтар		159,478,311	105,980,464
Материалдық емес активтер		31,296,171	11,683,445
Ағымдағы салықтық актив		8,689,749	9,904,387
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	12	258,416,372	293,263,689
Басқа да активтер	19	1,162,168,541	1,198,389,199
Барлық активтер		41,338,374,858	31,731,475,578
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Айналыстағы ақша	20	5,248,470,355	4,733,663,281
Айналыстағы цифрлық теңге	21	23,225,458	129,109,492
Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	22	12,375,000,964	10,726,283,685
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	16	1,312,361	3,639,965
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	23	128,127,150	191,867,517
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	24	1,954,020,146	2,236,600,133
Клиенттердің шоттары	25	339,259,936	469,362,161

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**

		2025 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2024 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	26	1,584,377,388	1,602,796,299
Бағалау міндеттемелері	27	58,371,016	55,921,437
Ағымдағы салықтық міндеттеме		2,918,208	18,654
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	12	3,294,454	2,943,966
Басқа да міндеттемелер	28	977,730,136	829,730,629
Барлық міндеттемелер		22,696,107,572	20,981,937,219
МЕНШІКТІ КАПИТАЛ			
Жарғылық капитал	29	20,000,000	20,000,000
Арнаулы кепілдік беру резерві	29	1,573,318,083	1,160,135,134
Басқа да резервтер		3,977,154	3,977,154
Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві		28,917,525	29,038,630
Қаржылық активтердің әділ құны өзгерістерінің резерві		304,986,823	(14,120,494)
Шетел валютасын, валюталық туынды қаржы құралдарын және алтынды қайта бағалау резерві		22,618,137,630	14,740,416,014
Жинақталған шығын		(5,910,202,303)	(5,192,565,258)
Ұлттық Банктің меншік иелеріне тиесілі барлық капитал		18,639,134,912	10,746,881,180
Бақыланбайтын акционерлердің үлесі	29	3,132,374	2,657,179
Барлық меншікті капитал		18,642,267,286	10,749,538,359
Барлық міндеттемелер мен меншікті капитал		41,338,374,858	31,731,475,578

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Т.М.Сүлейменов
Төраға

Д.А.Тайшибаева
Бас бухгалтер

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

28 – 210-беттердегі ескертпелер – осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	2025 жыл мың теңге	2024 жыл мың теңге
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Салық салғанға дейінгі шығын	(261,202,073)	(333,632,031)
<i>Түзетулер:</i>		
Амортизация және тозу	11,020,490	8,315,832
Кредиттік залалдарға арналған резервтер/(ді) бойынша/(қалпына келтіруден түсетін кіріс) шығыс	(53,223,888)	49,607,063
Бағалау міндеттемелері бойынша резервтер	-	(415,903)
Жеке тұлғалардың депозиттері бойынша өтемақы	(60,180)	-
Негізгі құрал-жабдықтардың шығуынан болатын шығыс/(кіріс)	164,437	(40,360)
Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалаудан болатын шығын	-	30,882
Пайыздық шығыс	1,463,370,904	1,173,504,243
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кіріс	(820,137,308)	(741,425,007)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жүргізілетін операциялардан түсетін таза пайда	(105,191,718)	(137,869,915)
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздармен жүргізілетін операциялардан түсетін таза пайда және алынған дивидендтер	(96,838,652)	(10,050,547)
Қауымдасқан ұйымдардың пайдасындағы үлес және басқа да өзгерістер	348,886	(8,356,870)
Операциялық активтердің (ұлғаюы)/азаюы		
Алтын	(3,514,410,112)	556,036,123
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	244,878,450	69,364,537
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(124,917,160)	(36,171,144)
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	571,766,659	(2,823,996,658)
Басқа да активтер	36,070,006	18,865,377
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюы/(азаюы)		
Айналыстағы ақша	514,807,074	623,302,208
Айналыстағы цифрлық теңге	(105,884,034)	129,104,866
Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	1,654,161,254	2,256,492,263

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	2025 жыл мың теңге	2024 жыл мың теңге
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(2,279,008)	711,244
«РЕПО» мәмілелері	-	(6,286,908)
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	(63,740,367)	58,721,471
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	(308,499,412)	312,199,754
Клиенттердің шоттары	(129,673,884)	95,908,579
Бағалау міндеттемелері	2,449,578	(415,903)
Басқа да міндеттемелер	152,997,934	112,268,475
Алынған пайыздар	683,371,798	553,112,816
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша төленген пайыздарды қоспағанда, төленген пайыздар	(1,235,462,418)	(941,822,499)
Алынған дивидендтер	28,726,066	28,726,066
Төленген табыс салығы	(3,579,903)	(2,865,431)
Ақша қаражатының операциялық (қызметке)/қызметтен таза (пайдаланылуы)/түсуі	(1,460,966,581)	1,002,922,623
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу	(45,867,175)	(39,861,083)
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды өтеу	41,639,762	31,579,013
Негізгі құрал-жабдықтарды және материалдық емес активтерді сатып алу	(84,295,500)	(36,725,983)
Инвестициялық қызметтегі ақша қаражатының таза пайдаланылуы	(88,522,913)	(45,008,053)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	2025 жыл мың теңге	2024 жыл мың теңге
ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІНЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар шығарылымынан түскен түсімдер (26-ескертпе)	6,879,951,012	7,215,923,797
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды өтеу (26-ескертпе)	(6,910,110,773)	(8,035,924,520)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша төленген пайыздар	(221,154,368)	(222,127,064)
Қаржы қызметіндегі ақша қаражатының таза пайдаланылуы	(251,314,129)	(1,042,127,787)
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза азаюы	(1,800,803,623)	(84,213,217)
Валюта бағамдары өзгерістерінің ақша қаражатының және оның баламаларының шамасына әсер етуі	(18,153,121)	150,768,916
Жылдың басындағы ақша қаражаты және оның баламалары (шығынға арналған бағалау резервін шегергенге дейін)	3,664,250,266	3,597,694,567
Жылдың соңындағы ақша қаражаты және оның баламалары (шығынға арналған бағалау резервін шегергенге дейін) (13-ескертпе)	1,845,293,522	3,664,250,266

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Т.М.Сүлейменов
Төраға

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

Д.А.Тайшибаева
Бас бухгалтер

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

28 – 210-беттердегі ескертпелер – осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	Ұлттық Банктің меншік иелеріне тиесілі меншікті капитал									
	Жарғылық капитал	Кепілдік берудің арнаулы резерві	Басқа да резервтер	Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві	Қаржылық активтердің әділ құны өзгерістерінің резерві	Шетел валютасын, валюталық туынды қаржы құралдарын және алтынды қайта бағалау резерві	Жинақталған шығын	Барлығы	Бақыламайтын акционерлер үлесі	Барлық меншікті капитал
мың теңге										
2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	20,000,000	1,160,135,134	3,977,154	29,038,630	(14,120,494)	14,740,416,014	(5,192,565,258)	10,746,881,180	2,657,179	10,749,538,359
Барлық жиынтық кіріс										
Бір жылдағы шығын	-	-	-	-	-	-	(304,573,206)	(304,573,206)	479,232	(304,093,974)
Басқа да жиынтық кіріс										
Әділ құны өзгерістерінің резерві (борыштық құралдар):										
Әділ құнының таза өзгерістері	-	-	-	-	(145,664,596)	-	-	(145,664,596)	-	(145,664,596)
Пайда немесе шығын құрамына ауыстырылған нетто-шама	-	-	-	-	69,712,286	-	-	69,712,286	-	69,712,286
Әділ құны өзгерістерінің резерві (үлестік құралдар):										
Әділ құнының таза өзгерістері	-	-	-	-	395,059,627	-	-	395,059,627	-	395,059,627
Шетел валютасын және валюталық туынды қаржы құралдарын қайта бағалау резерві	-	-	-	-	-	(135,205,918)	-	(135,205,918)	(4,037)	(135,209,955)
Алтынды қайта бағалау резерві	-	-	-	-	-	8,012,927,534	-	8,012,927,534	-	8,012,927,534
Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві	-	-	-	(13,185)	-	-	-	(13,185)	-	(13,185)
Барлық басқа да жиынтық кіріс	-	-	-	(13,185)	319,107,317	7,877,721,616	-	8,196,815,748	(4,037)	8,196,811,711
Бір жылдағы барлық жиынтық кіріс	-	-	-	(13,185)	319,107,317	7,877,721,616	(304,573,206)	7,892,242,542	475,195	7,892,717,737
Мүлік құны өсімінің сомасын істен шығу нәтижесінде қайта бағалаудан ауыстыру	-	-	-	(107,920)	-	-	119,374	11,454	-	11,454
Меншік иелерімен жүргізілген, тікелей меншікті капиталдың құрамында көрсетілген операциялар:										
Кепілдік берудің арнаулы резервін қалыптастыру және қайта бөлу	-	413,182,949	-	-	-	-	(413,182,949)	-	-	-
Меншікті капиталдағы басқа да қозғалыстар	-	-	-	-	-	-	(264)	(264)	-	(264)
Меншік иелерімен жүргізілген барлық операциялар	-	413,182,949	-	-	-	-	(413,183,213)	(264)	-	(264)
2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	20,000,000	1,573,318,083	3,977,154	28,917,525	304,986,823	22,618,137,630	(5,910,202,303)	18,639,134,912	3,132,374	18,642,267,286

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	Ұлттық Банктің меншік иелеріне тиесілі меншікті капитал									
	Жарғылық капитал	Кепілдік берудің арнаулы резерві	Басқа да резервтер	Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві	Қаржылық активтердің әділ құны өзгерістерінің резерві	Шетел валютасын, валюталық туынды қаржы құралдарын және алтынды қайта бағалау резерві	Жинақталған шығын	Барлығы	Бақыла-майтын акционерлер үлесі	Барлық меншікті капитал
мың теңге										
2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	20,000,000	970,240,870	3,977,154	27,941,288	(244,026,916)	9,501,735,080	(4,648,568,329)	5,631,299,147	2,271,657	5,633,570,804
Барлық жиынтық кіріс	-	-	-	-	-	-	(354,967,136)	(354,967,136)	384,692	(354,582,444)
Бір жылдағы шығын	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Басқа да жиынтық кіріс	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Әділ құны өзгерістерінің резерві (борыштық құралдар):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Әділ құнының таза өзгерістері	-	-	-	-	27,473,996	-	-	27,473,996	-	27,473,996
Пайда немесе шығын құрамына ауыстырылған нетто-шама	-	-	-	-	18,675,519	-	-	18,675,519	-	18,675,519
Әділ құны өзгерістерінің резерві (үлестік құралдар):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Әділ құнының таза өзгерістері	-	-	-	-	183,756,907	-	77,409	183,834,316	-	183,834,316
Шетел валютасын және валюталық туынды қаржы құралдарын қайта бағалау резерві	-	-	-	-	-	1,060,998,621	-	1,060,998,621	2,379	1,061,001,000
Алтынды қайта бағалау резерві	-	-	-	-	-	4,177,682,313	-	4,177,682,313	-	4,177,682,313
Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві	-	-	-	1,142,901	-	-	-	1,142,901	(1,549)	1,141,352
Барлық басқа да жиынтық кіріс	-	-	-	1,142,901	229,906,422	5,238,680,934	77,409	5,469,807,666	830	5,469,808,496
Бір жылдағы барлық жиынтық кіріс	-	-	-	1,142,901	229,906,422	5,238,680,934	(354,889,727)	5,114,840,530	385,522	5,115,226,052
Мүлік құны өсімінің сомасын істен шығу нәтижесінде қайта бағалаудан ауыстыру	-	-	-	(21,203)	-	-	13,076	(8,127)	-	(8,127)
Меншік иелерімен жүргізілген, тікелей меншікті капиталдың құрамында көрсетілген операциялар:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кепілдік берудің арнаулы резервін қалыптастыру және қайта бөлу	-	189,894,264	-	-	-	-	(189,894,264)	-	-	-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

	Ұлттық Банктің меншік иелеріне тиесілі меншікті капитал									
	Жарғылық капитал	Кепілдік берудің арнаулы резерві	Басқа да Резервтер	Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резерві	Қаржылық активтердің әділ құны өзгерістерінің резерві	Шетел валютасын, валюталық туынды қаржы құралдарын және алтынды қайта бағалау резерві	Жинақталған шығын	Барлығы	Бақыла-майтын акционерлер үлесі	Барлық меншікті капитал
мың теңге										
Меншікті капиталдағы өзге де қозғалыстар	-	-	-	(24,356)	-	-	773,986	749,630	-	749,630
Меншік иелерімен жүргізілген барлық операциялар	-	189,894,264	-	(24,356)	-	-	(189,120,278)	749,630	-	749,630
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	20,000,000	1,160,135,134	3,977,154	29,038,630	(14,120,494)	14,740,416,014	(5,192,565,258)	10,746,881,180	2,657,179	10,749,538,359

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Т.М.Сүлейменов
Төраға

Д.А.Тайшибаева
Бас бухгалтер

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

2026 жылғы 3 сәуір
Астана қ., Қазақстан Республикасы

28 – 210-беттердегі ескертпелер – осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

1. КІРІСПЕ

(а) Ұйымдық құрылым және қызмет

Ұсынылып отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – «ҚҰБ») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі – «Топ») қаржылық есептілігін қамтиды.

ҚҰБ Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1993 жылғы 13 сәуірдегі № 2134-ХІІ қаулысына сәйкес құрылған болатын. Осы Қаулыға сәйкес Қазақ КСР Мемлекеттік Банкі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі болып қайта аталды.

ҚҰБ-ның негізгі мақсаты – Қазақстан Республикасында баға тұрақтылығын қамтамасыз ету. ҚҰБ-ға мынадай міндеттер жүктеледі:

- мемлекеттің ақша-кредит саясатын әзірлеу және жүргізу; төлем жүйелерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- валюталық реттеуді және валюталық бақылауды жүзеге асыру; қаржы жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз етуге жәрдемдесу;
- ақша-кредит статистикасы, қаржы нарығының статистикасы және сыртқы сектор статистикасы саласындағы статистикалық қызметті жүзеге асыру;
- Қазақстан Республикасының заңдарына және Қазақстан Республикасы Президентінің актілеріне сәйкес өзге де міндеттер.

Топ өзіне жүктелген міндеттерге сәйкес мынадай негізгі функцияларды орындайды:

- Қазақстан Республикасының мемлекеттік ақша-кредит саясатын әзірлейді және жүргізеді;
- Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының банкноттары мен монеталарының жалғыз эмитенті болып табылады және Қазақстан Республикасының аумағында қолма-қол ақша айналысын ұйымдастырады;
- Қазақстан Республикасында валюталық реттеуді және валюталық бақылауды жүзеге асырады;
- шетел валютасындағы және бағалы металдардағы активтерді басқаруды қамтамасыз етеді;
- ҚҰБ мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасында жасалатын сенімгерлік басқару туралы шарттың негізінде Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын (бұдан әрі – Ұлттық қор) сенімгерлік басқаруды жүзеге асырады;
- ҚҰБ мен «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ (бұдан әрі – «БЖЗҚ» АҚ) арасында жасалған сенімгерлік басқару туралы шарттың негізінде «БЖЗҚ» АҚ зейнетақы активтерін сенімгерлік басқаруды жүзеге асырады;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

1. КІРІСПЕ, ЖАЛҒАСЫ

(а) Ұйымдық құрылым және қызмет, жалғасы

- «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерінде көзделген өзге де функциялар мен өкілеттіктерді жүзеге асырады.

ҚҰБ-ның бас офісі мынадай мекенжай бойынша тіркелген: Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 64-ғимарат. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ-ның 21 филиалы, Алматы қаласында 1 өкілдігі және 11 еншілес ұйымы бар.

2025 жылы ҚҰБ-ның бас офісі Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 64 мекенжайында орналасқан жаңа ғимаратқа көшірілді.

ҚҰБ-ның барлық еншілес ұйымдары төменде көрсетілген:

Атауы	Құрылған жылы	Негізгі қызметі	Иелену үлесі, %	
			2025 жыл	2024 жыл
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» РМК	1994	Монеталар шығару	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ұлттық төлем корпорациясы» АҚ	1995	Электрондық ақша аударымдары	100.00	100.00
«Қазақстан Ұлттық Банкінің Цифрлық даму орталығы» АҚ	1996	Бағдарламалық қамтылымға қызмет көрсету және әзірлеу	100.00	100.00
«Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ (бұдан әрі – «ҚДКҚ» АҚ)	1999	Жеке тұлғалардың депозиттеріне кепілдік беру	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банкнот фабрикасы» РМК	2004	Банкноттар шығару	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметін қамтамасыз ету орталығы» АҚ	2011	Көлік қызметі, мүлікті басқару жөніндегі шаруашылық қызметті жүзеге асыру	100.00	100.00

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

1. КІРІСПЕ, ЖАЛҒАСЫ

(а) Ұйымдық құрылым және қызмет, жалғасы

Атауы	Құрылған жылы	Негізгі қызметі	Иелену үлесі, %	
			2025 жыл	2024 жыл
«Қазақстан Ұлттық Банкінің Ұлттық инвестициялық корпорациясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚҰБ ҰИК» АҚ)	2012	Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін, ҚҰБ алтын-валюта активтерін, зейнетақы активтерін басқару	100.00	100.00
«Мемлекеттік кредиттік бюро» АҚ	2012	Кредиттік тарихты қалыптастыру және кредиттік есептерді беру	100.00	100.00
NICK Master Fund Ltd	2015	ҚҰБ алтын-валюта активтерін басқару Екінші деңгейдегі банктерді және	100.00	100.00
«Қазақстанның орнықтылық қоры» АҚ (бұдан әрі – «ҚОҚ» АҚ)	2017	экономиканы қаржылай қолдау арқылы банк секторының қаржылық тұрақтылығына жәрдем беру	100.00	100.00
«Бағалы қағаздар орталық депозитарийі» АҚ	1996	Депозитарлық қызмет	63.24	63.24

2019 жылдан бастап «Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның (бұдан әрі – «ҚҚБ») салымдары қауымдасқан ұйымға инвестициялар ретінде жіктелді.

2025 жылы Жалғыз акционердің шешіміне сәйкес «Қазақстан Ұлттық Банкінің Банктік сервистік бюросы» акционерлік қоғамы «Қазақстан Ұлттық Банкінің Цифрлық даму орталығы» акционерлік қоғамы болып аталды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

1. КІРІСПЕ, ЖАЛҒАСЫ

(б) Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру талаптары

Топ өз қызметін негізінен Қазақстан аумағында жүзеге асырады. Осының салдарынан Топ дамушы нарықтарға тән өзіндік ерекшеліктерді көрсететін Қазақстан нарықтарында экономикалық және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық базасы мен салық заңнамасы ұдайы жетілдіру үстінде. Бұл ретте өзгермелі экономикалық жағдайларға бейімделу қажеттігі ескеріледі. Кейбір жағдайда оларды түсіндіруге әртүрлі тәсілдер, сондай-ақ кәсіпкерлік субъектілерінен құқықтық және салықтық реттеу мәселелеріне мұқият қарауды талап ететін мерзімді өзгерістер енгізілуі мүмкін.

2025 жылы Қазақстанның нақты ЖІӨ 6.5%-ға ұлғайды, бұл іскерлік белсенділік ауқымының өскенін көрсетеді. Экономикалық динамика мұнай секторын кеңейту, сол сияқты шикізаттық емес салаларды орнықты дамыту есебінен қалыптасты. ЖІӨ өсіміне өңдеу өнеркәсібі, құрылыс, көлік және сауда елеулі үлес қосты. 2025 жылы іскерлік белсенділіктің өсуіне жоғары инвестициялық белсенділік, инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру және орнықты тұтынушылық сұраныстың сақталуы ықпал етті.

Сыртқы сектор тарапынан, ең алдымен геосаяси тәуекелдер мен белгісіздіктің өсуі салдарынан құбылмалылықтың күшеюі байқалды. Әлемдік нарықта мұнай ұсынысының артуы мұнай бағасының 2024 жылы бір барреліне 80 АҚШ долларынан 2025 жылы орташа алғанда бір барреліне 69.1 АҚШ долларына дейін төмендеуіне себеп болды.

2025 жылы Қазақстандағы инфляция динамикасы 2025 жылғы қыркүйек айына дейін жеделдеуімен сипатталып, жылдық көрсеткіште 12.9%-ға жетті.

Инфляцияның жоғары деңгейі сыртқы және ішкі факторлар тарапынан туындаған проинфляциялық қысыммен негізделді. Сыртқы факторлар азық-түліктің жекелеген түрлеріне әлемдік бағаның өсуі, Ресейдегі тұтыну бағаларының жоғары өсімі, сондай-ақ рубльдің теңгеге шаққандағы бағамының нығаюы болып саналады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

1. КІРІСПЕ, ЖАЛҒАСЫ

(б) Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру талаптары, жалғасы

Ішкі факторлардың арасында тұтынушылық кредит берудің өсуімен және фискалдық ынталандыру шараларымен қолдау тапқан орнықты тұтынушылық сұранысты, жоғары және құбылмалы инфляциялық күтулерді атап өткен жөн. Бұдан басқа, өндіріс шығасылдарының өсуі аясында өңдеуші өнеркәсіптегі өндірушілердің өнімдері, ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлері бағасының қымбаттауы байқалады.

2025 жылдың қазан айында үкімет АИ-92 бензиніне, дизель отынына, сондай-ақ реттелетін тұрғын үй-коммуналдық қызмет тарифтеріне бағаны көтеруге мораторий жариялады.

Өз кезегінде, ҚҰБ баға тұрақтылығын қамтамасыз ету шараларын қабылдауды жалғастырды. Бұл, ең алдымен, орта мерзімді перспективада инфляцияны 5% деңгейіндегі мақсатқа жеткізуге бағытталған ақша-кредит саясатын жүргізуді білдіреді. 2025 жыл ішінде инфляцияның жеделдеуі мен инфляциялық күтулердің жоғарылауы жағдайында базалық мөлшерлеме жиынтық түрде 275 б.т. көтеріліп, 15.25%-дан 18%-ға дейін жетті. ҚҰБ-ның бағалауы бойынша, базалық мөлшерлеме белгіленген деңгейде 2026 жылдың бірінші жартыжылдығының соңына дейін сақталады.

Бұл шаралар Ұлттық Банктің ақша-кредит саясаты, банктерге ең төмен резервтік талаптарды арттыру, алтын сатып алу жөніндегі операцияларды теңестіру, тұтынушылық кредит беруді реттеудің макро-, макропруденциялық шараларымен бірге 2025 жылдың қорытындысы бойынша инфляцияның 12.3%-ға дейін баяулауына ықпал етті.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша нарықтық бағам 1 АҚШ доллары үшін 505.53 теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 1 АҚШ доллары үшін 525.11 теңге).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАУЛАР

(а) Қолданылатын стандарттар

Ұсынылған шоғырландырылған қаржылық есептілік басшылықтың қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асырудың қолданыстағы талаптарының Топ қызметінің нәтижесі мен қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалауын көрсетеді. Болашақ шаруашылық жағдайларының нақты әсері олардың басшылығының бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы № 2155 Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ҚҰБ өзінің есеп саясатын бухгалтерлік есеп стандарттарын (бұдан әрі – «ХҚЕС») ескеріп айқындайды. Дегенмен, ҚҰБ ХҚЕС талаптарына толық сәйкес келуге міндетті емес.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын және оның қызметінің нәтижелерін көрсету мақсатында ҚҰБ Директорлар кеңесі 2013 жылғы 27 маусымда мақұлдаған, 2023 жылғы 26 желтоқсандағы соңғы өзгерістерімен және толықтыруларымен бірге, Топ орталық банк қызметінің сипатына сәйкес келеді деп қарастыратын ҚҰБ-ның есеп саясатына сәйкес дайындалды. ҚҰБ есеп саясаты Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі комитет (ХҚЕСК) шығарған ХҚЕС-ке және төменде сипатталған маңызды түрлендірулерін қоса алғанда, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын түсіндіру жөніндегі комитет (ХҚЕСТК) шығарған түсіндірулерге негізделген:

- алтын және депозиттегі алтын алтынның нарықтық құны негізінде қайта бағаланады; алтынды, шетел валютасымен көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелерді, туынды құралдарды қайта бағалаудан түсетін кіріс капиталдың құрамындағы (қайта бағалау шотында) басқа да жиынтық кіріс ретінде көрсетіледі. Алтынды, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелерді, туынды құралдарды қайта бағалаудан болған шығын капитал құрамындағы басқа да жиынтық залал ретінде, олар капиталда жинақталған (қайта бағалау шотында) алдыңғы кезеңдердің таза іске асырылмаған/іске асырылған кірістен аспайтын дәрежеде көрсетіледі, ал таза іске асырылмаған/іске асырылған кірістен асып кету пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте шығыс ретінде тікелей танылады. Бұл есепке алу тәртібі тұтастай алғанда валюталық позицияға қолданылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ

(а) Қолданылатын стандарттар, жалғасы

- ҚҰБ сыртқы басқарудағы инвестициялық бағалы қағаздар портфелін осы портфель бойынша өзге бизнес-модельдің сипаттамалары болғанына қарамастан, «басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жіктеді.

(б) Функционалдық валюта және шоғырландырылған қаржылық есептіліктің деректерін көрсететін валюта

Қазақстан теңгесі – ҚҰБ-ның және оның еншілес ұйымдарының функционалдық валютасы, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола тұра ҚҰБ жүргізетін операциялардың және олармен байланысты, оның қызметіне әсер ететін жағдайлардың көпшілігінің экономикалық мәнін барынша жақсы көрсетеді. Қазақстан теңгесі осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің деректерін көрсету валютасы да болып табылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің барлық деректері бүтін мың теңгеге дейінгі дәлдікпен дөңгелектенген.

(в) Қаржылық көрсеткіштерді бағалау қағидаттары

Алтынды, пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарын, басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды және қайта бағаланған құны бойынша көрсетілген ғимараттарды, құрылысжайларды, жер учаскелерін және автокөлік құралдарын қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік нақты шығын бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ****(в) Қаржылық көрсеткіштерді бағалау қағидаттары, жалғасы****(і) Еншілес ұйымдар**

Еншілес ұйымдар – топтың бақылауындағы инвестициялар объектілері. Егер Топ инвестициялар объектісінде қатысудан ауыспалы кіріске байланысты тәуекелге ұшыраса немесе осындай кірісті алуға құқығы болса, сондай-ақ инвестициялар объектісіне қатысты өзінің өкілеттіктерін пайдалану арқылы көрсетілген кірістің шамасына әсер ету қабілеті болса, Топ инвестициялар объектісін бақылайды. Атап айтқанда, Топ өзі шын мәнінде бақылайтын инвестициялар объектілерінің қаржылық есептілігін шоғырландырады. Еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі шоғырландырылған қаржылық есептілікке көрсетілген бақылауды нақты белгілеген күннен бастап бақылауды нақты тоқтату күніне дейін енгізіледі.

(іі) Қорларды басқару

ҚҰБ инвесторлардың мүдделері үшін компаниялардың активтерін басқарады. Топ мұндай компанияны бақылайтын (34-ескертпе) жағдайларды қоспағанда, осы компаниялардың қаржылық есептілігі Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне енгізілмейді.

(ііі) Қауымдасқан ұйымдар

Қауымдасқан ұйымдар – қаржылық және шаруашылық саясатына Топ айтарлықтай ықпал ететін, бірақ Топ бақыламайтын ұйымдар. Шоғырландырылған қаржылық есептілікке көрсетілген айтарлықтай ықпал ету нақты белгіленген күннен бастап айтарлықтай ықпал ету нақты тоқтатылған күнге дейін үлестік қатысу әдісі бойынша есептелген Топтың қауымдасқан ұйымдардың пайдасы мен шығынындағы үлесі туралы деректер кіреді. Қауымдасқан ұйымның шығынындағы Топтың үлесі Топтың қауымдасқан ұйымға қатысу үлесінен (ұзақ мерзімді кредиттерді қоса алғанда) асып кеткен жағдайларда, көрсетілген қатысу үлесі нөлге дейін төмендетіледі және Топтың осы қауымдасқан ұйымға қатысты міндеттемелері болған жағдайларды қоспағанда, кейінгі шығынды көрсету тоқтатылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ**

(в) Қаржылық көрсеткіштерді бағалау қағидаттары, жалғасы

(iv) *Шоғырландыру процесінде алып тасталатын операциялар*

Топ ішіндегі активтер мен міндеттемелер, капитал, кіріс, шығыс және еншілес ұйымдар арасындағы, ҚҰБ мен еншілес ұйымдар арасындағы операцияларға байланысты ақша қаражаты ағыны шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау процесінде толығымен алып тасталады.

(v) *Бақыламайтын акционерлердің үлестері*

Бақыламайтын акционерлердің үлестері ҚҰБ-ға тікелей немесе жанама тиесілі емес еншілес ұйымдардағы капиталды білдіреді.

Бақыламайтын акционерлердің үлестері қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте капиталдың құрамында ҚҰБ меншік иелеріне тиесілі капиталдан бөлек көрсетіледі.

Пайданың немесе шығынның және жалпы жиынтық кірістің құрамындағы бақыламайтын акционерлердің үлестері пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте және жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте бөлек баппен көрсетіледі.

ҚҰБ Басқармасының шешіміне сәйкес 2023 жылы жеке капитал, жылжымайтын мүлік қорларына және хедж-қорларына, Ұлттық қорға инвестициялайтын, ҚҰБ алтын-валюта активтерінің баламалы құралдары портфелінің арнаулы мақсаттағы компаниялары (special purpose vehicle) акцияларының/үлестерінің 50 пайызын сату бойынша мәміле жүзеге асырылды (28-ескертпе).

Аталған мәміледен кейін ҚҰБ Ұлттық қордың инвестицияларын басқарушы болып табылатындықтан, компанияларды және/немесе арнаулы мақсаттағы әріптестіктерді өз бақылауын жоғалтпады. Инвестициялау мақсатында құрылған компаниялардағы және/немесе арнаулы мақсаттағы әріптестіктердегі 50%-дық үлес инвестициялау не акционердің талабы бойынша акцияларды сатып алу мақсатында құрылған компаниялардың және/немесе арнайы мақсаттағы әріптестіктердің шектеулі жұмыс істеу мерзімі болуына байланысты міндеттеме ретінде танылады (28-ескертпе).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ

(г) Шетел валютасы

Есепті күнгі жағдай бойынша шетел валютасымен көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданылған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады. Ақшалай активтер мен міндеттемелерді шетел валютасына аудару нәтижесінде туындайтын оң бағамдық айырма басқа да жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі. Ақшалай активтер мен міндеттемелерді қайта бағалау нәтижесінде туындайтын шығын басқа да жиынтық кіріс құрамында тікелей меншікті капиталда көрсетілген құнды қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы ұлғаю есептен шығарылған жағдайларды қоспағанда, пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда олар басқа да жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі. Шетел валютасын қайта бағалау пайда немесе шығын құрамына аударылмайды. Шетел валютасымен көрсетілген, әділ құны бойынша бағаланатын ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнды айқындау күні қолданылған валюта бағамдары бойынша функционалдық валютаға аударылады.

Шетел валютасында көрсетілген және нақты шығын бойынша көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер операция жасалған күні қолданыста болған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады.

(д) Пайыздық кіріс пен шығыс

Тиімді пайыздық мөлшерлеме

Пайыздық кіріс пен шығыс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі. «Тиімді пайыздық мөлшерлеме» – бұл:

- қаржылық активтің жалпы баланстық құнына; немесе
- қаржылық міндеттеменің амортизацияланған құнына дейін қаржы құралының күтілетін қолданылу мерзімі ішінде есептік болашақ ақша төлемдерін немесе түсімдерін дисконттайтын мөлшерлеме.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ

(д) Пайыздық кіріс пен шығыс, жалғасы

Тиімді пайыздық мөлшерлеме, жалғасы

Сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған активтер болып табылмайтын қаржы құралдары бойынша тиімді пайыздық мөлшерлемені есептеу кезінде Ұлттық Банк осы қаржы құралының барлық шарттық талаптарын назарға ала отырып, бірақ күтілетін кредиттік шығынды ескермей, ақша қаражатының болашақ ағындарын бағалайды. Сатып алынған немесе құрылған кредиттік құнсызданған қаржылық активтер үшін кредиттік тәуекел ескеріле отырып түзетілген тиімді пайыздық мөлшерлеме күтілетін кредиттік шығынды қоса алғанда, ақша қаражатының күтілетін болашақ ағындарының шамасы пайдаланыла отырып есептеледі.

Тиімді пайыздық мөлшерлемені есептеу мәміле бойынша шығынды, сондай-ақ сыйақыны және тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын, төленген немесе алынған соманы қамтиды. Мәміле бойынша шығын қаржылық активті немесе қаржылық міндеттемені иеленуге немесе шығаруға тікелей қатысты қосымша шығынды қамтиды.

Амортизацияланған құн және жалпы баланстық құн

Қаржылық активтің немесе қаржылық міндеттеменің «амортизацияланған құны» – бұл бастапқы тану кезінде қаржылық актив немесе қаржылық міндеттеме бағаланатын, борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдерді шегергенде, көрсетілген бастапқы сома мен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып есептелген өтеу мерзімі басталған кезде төленетін сома арасындағы айырманың жинақталған амортизация шамасын қосқанда немесе алғандағы және шығын үшін бағалау резерві ескеріле отырып түзетілген қаржылық активтерге қатысты сома.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын «қаржылық активтің жалпы баланстық құны» – бұл шығын үшін бағалау резервінің шамасына түзетілгенге дейінгі қаржылық активтің амортизацияланған құны.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ****(д) Пайыздық кіріс пен шығыс, жалғасы*****Амортизацияланған құн және жалпы баланстық құн, жалғасы***

Қаржылық актив немесе қаржылық міндеттеме бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме қаржылық активті немесе қаржылық міндеттемені бастапқы тану кезінде есептеледі. Пайыздық кіріс пен шығысты есептеген кезде тиімді пайыздық мөлшерлеме активтің жалпы баланстық құнының (актив кредиттік-құнсызданған болмаған кезде) немесе міндеттеменің амортизацияланған құнының шамасына қолданылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгерісін көрсету мақсатында өзгермелі пайыздық мөлшерлемесі бар құралдар бойынша ақша қаражаты ағындарын мерзімді қайта бағалау нәтижесінде қайта қаралады.

Алайда бастапқы танылғаннан кейін кредиттік-құнсызданған қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс қаржылық активтің амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі. Егер қаржылық актив бұдан әрі кредиттік-құнсызданған болмаса, онда пайыздық кірісті есептеу жалпы баланстық құн негізінде қайтадан жүргізіледі.

Бастапқы тану кезінде кредиттік-құнсызданған қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс кредиттік тәуекел ескеріле отырып түзетілген тиімді пайыздық мөлшерлемені қаржылық активтің амортизацияланған құнының шамасына қолдану арқылы есептеледі. Мұндай активтер бойынша пайыздық кіріс тіпті егер олар бойынша кредиттік тәуекел кейіннен азайтылса да, жалпы баланстық құн негізінде есептелмейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ****(д) Пайыздық кіріс пен шығыс, жалғасы*****Ақпарат ұсыну***

Пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып есептелген пайыздық кірісте:

- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық активтері бойынша пайыздық кіріс;

- басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық инвестициялық бағалы қағаздар бойынша пайыздық кіріс қамтылады.

Пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте берілген пайыздық шығыста амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыс қамтылады.

Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес борыштық қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте «Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жасалатын операциялардан түскен таза пайда» бабына қосылады.

(е) Қаржы құралдары**(і) *Қаржы құралдарын жіктеу******Қаржылық активтер***

Бастапқы тану кезінде қаржылық актив не амортизацияланған құны бойынша, не басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша, не пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық актив ретінде жіктеледі.

Егер қаржылық актив төменде аталған екі талапқа жауап беретін және Ұлттық Банктің ұйғаруы бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық актив ретінде жіктелмеген жағдайда ғана ол амортизацияланған құны бойынша бағаланады:

- актив мақсаты шартта көзделген ақша қаражатының ағынын алу үшін активтерді ұстау болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(і) *Қаржы құралдарын жіктеу, жалғасы*

Қаржылық активтер, жалғасы

- қаржылық активтің шарттық талаптарында борыштың негізгі сомасын және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне есептелген пайыздарды төлеуді ғана білдіретін ақша қаражаты ағынының белгіленген мерзімде туындауы көзделген.

Борыш құралы 2(а) ескертпеде сипатталған есеп саясатының модификациясын қоспағанда, егер ол төменде аталған екі талапқа жауап беретін және Ұлттық Банктің ұйғаруы бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелмеген жағдайда ғана басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланады:

- актив мақсатына шартта көзделген ақша қаражаты ағынын алу арқылы, сол сияқты қаржылық активтерді сату арқылы қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және

- қаржылық активтің шарттық талаптары көрсетілген күндері борыштың негізгі сомасы және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне есептелген пайыздар есебіне төлемдер ғана болатын ақша қаражаты ағынының алынуына себеп болады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(і) *Қаржы құралдарын жіктеу, жалғасы*

Қаржылық активтер, жалғасы

Саудаға арналмаған инвестицияларды үлестік құралдарға бастапқыда тану кезінде Ұлттық Банк өзінің ұйғаруы бойынша оны кейіннен күшін жою құқығынсыз, басқа да жиынтық кіріс құрамында инвестициялардың әділ құнның кейінгі өзгерістерін беру туралы шешім қабылдай алады. Бұл таңдау әрбір инвестиция үшін жеке жүргізіледі.

Барлық басқа да қаржылық активтері пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын басқа да қаржылық активтер ретінде жіктеледі.

Бизнес-модельді бағалау

Ұлттық Банк бизнес-модельдің мақсатын бағалайды, оның шеңберінде актив қаржы құралдары портфелінің деңгейінде ұсталады, себебі бұл бизнесті басқару әдісін және ақпарат басшылыққа қалай ұсынылатынын барынша жақсы етіп көрсетеді. Ұлттық Банк мынадай ақпаратқа талдау жасайды:

- портфелді басқару үшін белгіленген саясат пен мақсат, сондай-ақ көрсетілген саясатты практикада іске асыру. Атап айтқанда, басқару стратегиясы шартта көзделген пайыздық кірісті алуға, пайыздық мөлшерлемелердің белгілі бір құрылымын ұстап тұруға, қаржылық активтерді өтеу мерзімі осы активтерді қаржыландыру үшін пайдаланылатын қаржылық міндеттемелерін өтеу мерзіміне сәйкестігін қамтамасыз етуге немесе активтерді сату арқылы ақша қаражатының ағынын өткізуге бағдарланған ба;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН
ПАЙЫМДАУЛАР, ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(і) *Қаржы құралдарын жіктеу, жалғасы*

Қаржылық активтер, жалғасы

- портфельдің нәтижелілігі қалай бағаланады және осы ақпарат ҚҰБ басшылығына қалай жеткізіледі;

- бизнес-модельдің (және осы бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржылық активтердің) нәтижелілігіне әсер ететін тәуекелдер және осы тәуекелдерді басқару қалай жүзеге асырылады;

- портфельді басқаруға жауапты менеджерлерге сыйақы қалай берледі (мысалы, осы сыйақы көрсетілген активтердің әділ құнына немесе олар шартта көзделген активтер бойынша алынған ақша ағынына байланысты ма);

- өткен кезеңдердегі сатудың жиілігі, көлемі мен туындау мерзімі, осындай сату себептері, сондай-ақ сатудың болашақтағы деңгейіне қатысты күтулер. Алайда сату деңгейі туралы ақпарат бөлек қаралмайды, ҚҰБ мәлімдеген қаржылық активтерді басқару мақсатына қалай қол жеткізілетінін және ақша қаражаты ағыны қалай іске асырылатынын бірыңғай тұтас талдау шеңберінде қаралады.

Алайда сыртқы басқарудағы инвестициялық бағалы қағаздар портфелі осы портфель бойынша өзге бизнес-модельдің сипаттамалары болғанына қарамастан, «басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жіктеледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(і) *Қаржы құралдарын жіктеу, жалғасы*

Қаржылық активтер, жалғасы

Шартта көзделген ақша қаражаты ағынының тек қана негізгі сома мен пайызды төлеу болуын бағалау

Осы бағалау мақсаты үшін «негізгі сома» қаржылық активті бастапқы тану кезіндегі әділ құны ретінде айқындалады. «Пайыз» белгілі бір уақыт кезеңі ішінде өтелмей қалған ақшаның уақытша құны үшін, негізгі сомаға қатысты кредиттік тәуекел үшін және кредит беруге байланысты негізгі тәуекелдер мен шығын үшін (мысалы, өтімділік тәуекелі мен әкімшілік шығын) өтеу ретінде айқындалады, сондай-ақ пайда маржасын қамтиды.

Шартта көзделген ақша қаражаты ағынының тек қана негізгі соманы және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне пайызды төлеу («SPPI өлшемшарты») болуын бағалау кезінде Ұлттық Банк қаржы құралының шарттық талаптарын талдайды. Онда қаржылық актив бойынша шарттың талаптарында шарт бойынша ақша қаражаты ағынының мерзімін немесе сомасын қаржылық актив талданатын талапты қанағаттандыра алмайтындай етіп өзгерте алатын қандай да бір талап көзделгенін бағалау қамтылады. Ұлттық Банк бағалау жүргізу кезінде:

- ақша ағынының мерзімін немесе сомасын өзгертуі мүмкін шартты оқиғаларды;
- ықпал ету әсерінің (левередж) талаптарын;
- мерзімінен бұрын өтеу және қолданыс мерзімін ұзарту туралы талаптарды;
- Ұлттық Банктің талаптарын келісілген активтерден ақша ағынымен шектейтін талаптарды (мысалы, регресс құқығынсыз қаржылық активтер); және
- ақшаның уақытша құны үшін өтеуді өзгертуге әкелетін талаптарды, мысалы, пайыздық мөлшерлемелерді кезеңдік негізде қайта қарауды назарға алады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(і) Қаржы құралдарын жіктеу, жалғасы

Қаржылық активтер, жалғасы

Қайта жіктеу

Бастапқы танылғаннан кейін қаржылық активтерді жіктеу Ұлттық Банк қаржылық активтерді басқару бойынша өзінің бизнес-моделін өзгерткеннен кейінгі кезеңнен басқа кезеңде өзгертілмейді.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелерді бастапқы танылғаннан кейін жіктеу өзгертуге жатпайды.

(іі) Тануды тоқтату

Қаржылық активтер

Ұлттық Банк шартта көзделген осы активтен ақша қаражаты ағынына құқықтардың қолданыс мерзімі аяқталған не осы қаржылық активке меншік құқығына байланысты барлық тәуекелдер мен пайда іс жүзінде басқа тарапқа берілетін немесе Ұлттық Банк осы қаржылық активке меншік құқығымен байланысты барлық тәуекелдер мен пайданы іс жүзінде бермейтін, сақтамайтын мәміле нәтижесінде ол осы активтен ақша қаражаты ағынын алу құқығын берген кезде қаржылық активті тануды тоқтатады және осы қаржылық активті бақыламайды.

Қаржылық активті тануды тоқтатқан кезде активтің баланстық құны (немесе тануы тоқтатылған активтің бір бөлігіне бөлінген баланстық құны) мен (і) алынған өтемақы (өзіне қабылдаған жаңа міндеттеменің шамасын шегергенде алынған жаңа активтің шамасын қоса алғанда) және (іі) басқа да жиынтық кіріс құрамында танылған кез келген жинақталған пайда немесе шығын сомасы арасындағы айырма пайда немесе шығын құрамында танылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(ii) Тануды тоқтату, жалғасы

Қаржылық активтер, жалғасы

Ұлттық Банктің ұйғаруы бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағалау санатына жіктелген үлестік инвестициялық бағалы қағаздар бойынша басқа да жиынтық кіріс құрамында танылған пайданың/шығынның кез келген жинақталған сомасы осындай бағалы қағаздарды тану тоқтатылған кезде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктеуге жатпайды. Ұлттық Банк құрған немесе оның атында сақталған тануды тоқтату талаптары сақталатын, берілген қаржылық активтердегі кез келген қатысу үлесі жекелеген актив немесе міндеттеме ретінде танылады.

Ұлттық Банк талаптары бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылған активтерді беретін мәмілелер жасасады, бірақ бұл ретте не берілген активтерге меншік құқығымен байланысты барлық немесе іс жүзінде барлық тәуекелдерді және пайданы не олардың бір бөлігін өзіне қалдырады. Мұндай жағдайларда берілген активтерді есепке алуда тану тоқтатылмайды. Бағалы қағаздарды қарызға беру және «РЕПО» мәмілелері осындай мәмілелердің мысалы болады.

Қаржылық міндеттемелер

Ұлттық Банк қаржылық міндеттеме бойынша шарттық міндеттемелер орындалған, жойылған немесе тоқтатылған кезде оны тануды тоқтатады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(е) Қаржы құралдары, жалғасы****(iii) *Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің талаптарын түрлендіру*****Қаржылық активтер**

Егер қаржылық активтің талаптары өзгертін болса, Ұлттық Банк осындай түрлендірілген актив бойынша ақша қаражаты ағыны айтарлықтай өзгеше болатынын бағалайды. Егер ақша қаражаты ағыны айтарлықтай өзгеше болса («талаптардың айтарлықтай түрленуі»), шартта көзделген бастапқы қаржылық актив бойынша ақша қаражаты ағынына құқықтың мерзімі өткен деп саналады. Бұл жағдайда бастапқы қаржылық активті тану тоқтатылып, жаңа қаржылық актив есепте мәміле бойынша тиісті шығынды қосқанда әділ құны бойынша танылады. Түрлендіру шеңберінде пайда болған, алынған комиссиялық сыйақы сомасы есепте былайша танылады:

- жаңа активтің әділ құнын айқындау кезінде есепке алынатын комиссиялық сыйақы сомасы, сондай-ақ мәміле бойынша тиісті шығынды өтеуді білдіретін комиссиялық сыйақы сомасы осы активті бастапқы бағалауға қосылады; және

- комиссиялық сыйақының басқа да сомасы пайда немесе шығын құрамында тануды тоқтатудан пайданың немесе шығынның бір бөлігі ретінде танылады.

Егер қолданыстағы қаржылық активтер немесе қаржылық міндеттемелер бойынша ақша қаражаты ағыны шамасының өзгеруі шарттың ағымдағы талаптарының салдары болса, олар талаптардың түрленуі болып саналмайды.

Ұлттық Банк талаптардың түрленуі айтарлықтай болып табылатынына, яғни бастапқы қаржылық актив бойынша ақша қаражаты ағыны және түрлендірілген немесе оны алмастырған қаржылық актив бойынша ақша қаражаты ағыны айтарлықтай өзгеше болатынына саны мен сапасы бойынша бағалау жүргізеді. Ұлттық Банк сапа факторларын, санына қатысты факторларды және сапасы мен санына қатысты факторлардың жиынтық әсерін талдай отырып, талаптар түрленуінің маңыздылығы тұрғысынан саны мен сапасына қатысты бағалау жүргізеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(iii) Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің талаптарын түрлендіру, жалғасы

Қаржылық активтер, жалғасы

Егер ақша қаражаты ағыны айтарлықтай өзгеше болса, онда шартта көзделген бастапқы қаржылық актив бойынша ақша қаражаты ағынына құқық тоқтатылды деп саналады. Ұлттық Банк бұл бағалауды жүргізу кезінде осындай қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтатуға қатысты нұсқауларды басшылыққа алады.

Ұлттық Банк талаптарды түрлендіру мынадай сапалық факторлар:

- қаржылық активтің валютасын өзгерту;
- қамтамасыз ету типін немесе активтің сапасын арттырудың басқа құралдарын өзгерту;
- контрагентті ауыстыру;
- реттеуші нормаларды өзгерту;
- төлемдерді өтеу мерзімі мен тәртібін өзгерту;
- мәміленің экономикалық мәнін өзгерту;
- SPPI өлшемшартына сәйкессіздікке келетін қаржылық активтің талаптарын өзгерту (мысалы, конвертациялау талабын қосу) негізінде маңызды деген қорытындыға келеді.

Егер түрлендіру контрагенттің/эмитенттің қаржылай қиындықтарына байланысты болса, онда осындай түрлендірудің мақсаты, әдетте, бастапқыдан айтарлықтай өзгеше болатын талаптармен жаңа активті құру (беру) емес, шарттың бастапқы талаптарына сәйкес активтің құнын барынша ықтимал сомада өтеу болып табылады.

Егер Ұлттық Банк қаржылық активті қолданыстағы шартта көзделген ақша қаражаты ағынының бір бөлігін кешіруге әкелетіндей түрлендіруді жоспарласа, онда ол осы активтің бір бөлігін түрлендіруді жүргізгенге дейін есептен шығару қажетті ме деп талдауға тиіс (төмендегі есептен шығаруға қатысты саясатты қараңыз). Бұл тәсіл санына қатысты бағалау нәтижесіне ықпал етеді және осындай жағдайда тиісті қаржылық активті тануды тоқтатуға арналған өлшемшарттар әдетте сақталмауына әкеледі. Ұлттық Банк талаптарды түрлендіру айтарлықтай болуын сапасына қатысты да бағалайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(iii) *Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің талаптарын түрлендіру, жалғасы*

Қаржылық активтер, жалғасы

Егер амортизацияланған құны немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтің талаптарын түрлендіру осы қаржылық активті тануды тоқтатуға әкелмесе, онда Ұлттық Банк осы актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып, осы активтің жалпы баланстық құнын қайта есептейді және туындаған айырманы пайда немесе шығын құрамында түрлендіруден пайда немесе шығын ретінде таниды. Өзгермелі пайыздық мөлшерлемесі бар қаржылық активтерге қатысты түрлендіруден болатын пайда немесе шығынды есептеу кезінде пайдаланылатын бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме түрлендіруді жүргізу кезіндегі ағымдағы нарықтық талаптарды көрсету үшін түзетіледі.

Осындай түрлендіру шеңберінде туындаған келтірілген шығын немесе төленген комиссиялар мен алынған комиссиялық сыйақылар түрлендірілген қаржылық активтің жалпы баланстық құнын түзетеді және түрлендірілген қаржылық активтің қалған қолданыс мерзімі ішінде амортизацияланады.

Егер осындай түрлендіру контрагенттің/эмитенттің қаржылай қиындықтарына байланысты болса, онда тиісті пайда немесе шығын құнсызданудан болған шығын құрамында ұсынылады. Қалған жағдайларда тиісті пайда немесе шығын тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып есептелген пайыздық кіріс құрамында ұсынылады (2(д) ескертпені қараңыз).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(iii) Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің талаптарын түрлендіру, жалғасы

Қаржылық міндеттемелер

Ұлттық Банк қаржылық міндеттеменің талаптары түрлендірілген міндеттеме бойынша ақша қаражаты ағынының шамасы айтарлықтай өзгерген кезде оны тануды тоқтатады. Бұл жағдайда түрлендірілген талаптары бар жаңа қаржылық міндеттеме әділ құны бойынша танылады.

Алдыңғы қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен түрлендірілген талаптары бар жаңа қаржылық міндеттеменің құны арасындағы айырма пайда немесе шығын құрамында танылады. Егер қаржылық емес активтер болса, төленген өтемақыда берілген қаржылық емес активтер және жаңа түрлендірілген қаржылық міндеттемені қоса алғанда, қабылданған міндеттемелер қамтылады.

Ұлттық Банк сапа факторларын, санына қатысты факторларды және сапа мен санына қатысты факторлардың жиынтық әсерін талдай отырып, талаптардың түрленуінің маңыздылығы тұрғысынан саны мен сапасына қатысты бағалау жүргізеді.

Ұлттық Банк мына сапа факторлары:

- қаржылық міндеттеменің валютасын өзгерту;
- конвертация талабын қосу негізінде талаптарды түрлендіру айтарлықтай болып табылады деген қорытындыға келеді.

Егер бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталып, алынған комиссиялық сыйқақыны шегергенде комиссиялық сыйақыны төлеуді қоса, жаңа талаптарға сәйкес ақша қаражаты ағынының келтірілген құны бастапқы қаржылық міндеттеме бойынша қалған ақша қаражаты ағынының дисконтталып келтірілген құнынан кем дегенде 10%-ға ерекшеленетін болса, санына қатысты бағалауды жүргізу мақсаты үшін талаптар айтарлықтай өзгешеленген деп саналады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(iii) Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің талаптарын түрлендіру, жалғасы

Қаржылық міндеттемелер, жалғасы

Егер қаржылық міндеттеменің талаптарын түрлендіру оны тануды тоқтатуға әкелмесе, онда міндеттеменің амортизацияланған құны бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының түрлендірілген ағынын дисконттау арқылы қайта есептеледі және нәтижесінде туындаған айырма пайда немесе шығын құрамында түрлендіруден болған пайда немесе шығын ретінде танылады. Өзгермелі пайыздық мөлшерлемесі бар қаржылық міндеттемелерге қатысты түрлендіруден болатын пайда немесе шығынды есептеу кезінде пайдаланылатын бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме түрлендіруді жүргізу кезінде ағымдағы нарықтық талаптарды көрсету үшін түзетіледі.

Түрлендіру шеңберінде туындап, келтірілген шығын немесе төленген комиссиялар міндеттеменің баланстық құнын түзету ретінде танылады және құрал бойынша тиімді пайыздық мөлшерлемені қайта есептеу арқылы түрлендірілген қаржылық міндеттеменің қалған қолданыс мерзімі ішінде амортизацияланады.

(iv) Құнсыздану

3-ескертпені де қараңыз.

Ұлттық Банк пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын, мына қаржы құралдары:

- борыштық құралдар болып табылатын қаржылық активтер;
- қаржылық кепілдіктің шығарылған шарттары бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған бағалау резервін таниды.

Үлестік құралдарға салынған инвестициялар бойынша әділ құны бойынша ескерілетін құнсызданудан болған шығын танылмайды және олардың құнының өзгеруі басқа жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(е) Қаржы құралдары, жалғасы*****(iv) Құнсыздану, жалғасы***

Ұлттық Банк шығынға арналған резервтерді танылатын резерв сомасы 12 айлық ККШ-ға тең болатын мынадай құралдарды:

- есепті күнгі жағдай бойынша төмен кредиттік тәуекелі бар борыштық инвестициялық бағалы қағаздарды; және
- кредиттік тәуекелі оларды бастапқы тану кезінен бастап айтарлықтай көтерілмеген басқа да қаржы құралдарын қоспағанда, бүкіл мерзімдегі күтілетін кредиттік шығынға (бұдан әрі – ККШ) тең сомада бағалайды (3-ескертпені қараңыз).

12 айлық күтілетін кредиттік шығын – есепті күннен кейінгі 12 ай ішінде ықтимал қаржы құралы бойынша дефолт оқиғасы салдарынан болатын ККШ-ның бір бөлігі. 12 айлық күтілетін кредиттік шығын танылатын қаржы құралдары «1-сатыдағы» қаржы құралдарына жатқызылады.

Бүкіл мерзімдегі ККШ қолданысының бүкіл мерзімі ішінде қаржы құралы бойынша ықтималды барлық дефолт оқиғалары нәтижесінде ККШ ретінде айқындалады.

Бүкіл мерзімдегі ККШ танылатын қаржы құралдары «2-саты» (егер қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел оны бастапқы тану кезінен бастап айтарлықтай көтерілсе, бірақ қаржы құралы кредиттік құнсызданған болып табылмаса) және «3-саты» (егер қаржы құралы кредиттік құнсызданған болып табылған жағдайда) қаржы құралдары болып саналады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(iv) Құнсыздану, жалғасы

Қайта құрылымдалған қаржылық активтері

Тараптардың келісімі бойынша қаржылық активтің талаптарын немесе қаржылық актив талаптарын түрлендіруді қайта қараған немесе контрагенттің/эмитенттің қаржы қиындықтары себепті қолданыстағы қаржылық активін жаңасына ауыстырған жағдайда осы қаржылық активті тануды тоқтату қажеттілігі тұрғысынан бағалау жүргізіледі және күтілетін кредиттік шығын былайша бағаланады:

- егер күтілетін қайта құрылымдау қолданыстағы активті тануды тоқтатуға әкелмесе, онда түрлендірілген қаржылық активі бойынша ақша қаражатының күтілетін ағындары қолданыстағы актив бойынша ақша қаражатының толық алынбаған сомасының есебіне енгізіледі (3-ескертпені қараңыз);

- егер күтілетін қайта құрылымдау қолда бар активті тануды тоқтатуға алып келсе, онда жаңа активтің күтілетін әділ құны тануды тоқтату кезінде қолда бар актив бойынша ақша қаражатының түпкілікті ағыны ретінде қаралады. Бұл сома қолданыстағы қаржылық активі бойынша ақша қаражатының толық алынбаған сомасының есебіне енгізіледі, ол қолданыстағы қаржылық активі бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме пайдаланыла отырып, тануды тоқтатудың күтілетін күнінен бастап есепті күнге дейінгі кезең үшін дисконтталады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

(e) Қаржы құралдары, жалғасы

(iv) Құнсыздану, жалғасы

Кредиттік құнсызданған қаржылық активтер

Әрбір есепті күні Ұлттық Банк амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржылық активтерді және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық қаржылық активтерді олардың кредиттік құнсыздануы тұрғысынан бағалайды. Қаржылық актив осындай қаржылық активі бойынша ақша қаражатының болашақ есептік ағындарына теріс әсер ететін бір немесе бірнеше оқиға орын алған кезде «кредиттік құнсызданған» болып табылады.

Атап айтқанда, мына байқалатын деректер:

- контрагенттің немесе эмитенттің елеулі қаржылық қиындықтары;
- дефолт немесе төлем мерзімін өткізіп алу сияқты шарт талаптарын бұзу;
- Ұлттық Банктің қарызды немесе аванстық төлемді Ұлттық Банк өзге жағдайларда қарамайтын талаптармен қайта құрылымдауы;
- контрагенттің ықтималды банкроттығы немесе өзге де қаржылық қайта ұйымдастырылуы туындауы; немесе
- қаржылық қиындықтар нәтижесінде бағалы қағаз үшін белсенді нарықтың жоғалып кетуі қаржылық активтің кредиттік құнсыздануын растау болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

(e) Қаржы құралдары, жалғасы

(iv) Құнсыздану, жалғасы

Кредиттік құнсызданған қаржылық активтер, жалғасы

Егер шартта көзделген ақша қаражаты ағындарын алмау тәуекелі айтарлықтай төмендеген және құнсызданудың басқа белгілері болмауының айғағы болмаса ғана қарыз алушының қаржылық жай-күйі нашарлауы салдарынан талаптары қайта қаралған кредит кредиттік-құнсызданған болып есептеледі. Бұдан басқа 90 күн немесе одан көп уақытқа мерзімі өткен кредиттер кредиттік-құнсызданған болып есептеледі.

Мемлекет борышкер болып табылатын мемлекеттік облигацияларға (өзге қаржылық активтерге) инвестицияларды кредиттік құнсыздану тұрғысынан бағалау кезінде Ұлттық Банк мына факторларды:

- облигациялардың кірістілігінде көрсетілген кредитке төлем жасау қабілетін нарықтық бағалауды;
- рейтингтік агенттіктер орындаған кредитке төлем жасау қабілетін бағалауды;
- елдің жаңа борышты шығару үшін капитал нарығына қол жеткізу қабілетін;
- ұстаушылар борышты ерікті немесе мәжбүрлі кешіру нәтижесінде шығын шегуіне әкелетін борышты қайта құрылымдау ықтималдығын;
- осындай елге «соңғы сатыдағы кредитор» ретінде қажетті қолдауды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін халықаралық қолдау көрсету тетіктерінің болуын, сондай-ақ жария мәлімдемелерінде мемлекеттік органдар мен ведомстволардың осы тетіктерді пайдалану ниетін қарайды. Бұл аталған тетіктер қолданысының тиімділігін және саяси ниетке қарамастан, талап етілетін өлшемшарттарға сәйкес келу қабілеті болуын бағалауды қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(e) Қаржы құралдары, жалғасы

(iv) Құнсыздану, жалғасы

*Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте күтілетін
кредиттік шығынға бағалау резервін ұсыну*

Күтілетін кредиттік шығынға арналған бағалау резервінің сомасы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте былайша берілген:

- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер: осы активтердің жалпы баланстық құнының азаюы ретінде;

- басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар: шығынға арналған бағалау резерві қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылмайды, өйткені осы активтердің баланстық құны олардың әділ құны болып табылады. Алайда шығынға арналған бағалау резервінің шамасы әділ құнының өзгерістері резервінің құрамында ашылады және танылады.

Есептен шығару

Қаржылық активі толық сомада немесе оның бір бөлігі негізді өтелуі күтілмеген кезде қарыз бен борыштық бағалы қағаздар есептен шығарылуға (ішінара немесе толық сомада) тиіс. Әдетте, бұл Ұлттық Банк контрагентте есептен шығаруға жататын берешек сомасын өтеу үшін жеткілікті көлемде ақша қаражаты ағындарын жинақтайтын активтер немесе кіріс көздері жоқ деп анықтаған жағдай. Бұл бағалау әрбір актив үшін жеке орындалады.

Есептен шығарылған қаржылық активтерге қатысты Ұлттық Банк тиесілі соманы өтеу саясатына сәйкес берешекті өндіріп алу қызметін жүзеге асыруды жалғастыруы мүмкін.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

(e) Қаржы құралдары, жалғасы

(iv) Құнсыздану, жалғасы

Қаржылық активтің ажырамас бөлігі болып табылмайтын қаржылық кепілдік шарттары

Екінші деңгейдегі банкті депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесіне қосылу шарты 9 «Қаржы құралдары» ХҚЕС-ке (IFRS) сәйкес, сондай-ақ 32 «Қаржы құралдары: ақпарат ұсыну» ХҚЕС (IAS) қолдану саласына жататын қаржылық кепілдік шарты ретінде танылады.

Қаржылық кепілдік шарты – шығарған тарап борышкер борыш құралының бастапқы немесе қайта қаралған талаптарында белгіленген мерзімде төлем жасай алмауы салдарынан борышкер шеккен шығынды өтеу үшін борышкердің шартында көрсетілген контрагентке белгілі бір төлемдер жасауға міндетті болатын шарт. Осылайша, қатысушы банктің депозиторларына оның дефолты нәтижесінде кепілді өтемақы сомасын төлеу жөніндегі шартты міндеттемелер қаржылық кепілдік шарты болып табылады.

Бастапқы танылғаннан кейін қаржылық кепілдік шарты кейіннен мыналардың:

1) шығынға арналған бағалау резерві сомасының; және,

2) орынды болған жағдайда, 15 «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» ХҚЕС (IFRS) қағидаттарына сәйкес танылған кірістің жалпы сомасын шегеріп, бастапқы танылған соманың ең үлкен шамасы бойынша бағаланады.

Кепілді өтемақыны төлеу кепілдік берілетін қосылу шартының талаптарына сәйкес қатысушы банктің дефолты басталған кезде ғана жүзеге асырылады.

Күтілетін кредиттік шығын қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте міндеттемелердің тиісті шоттарында танылады. Кейіннен кез келген түзетулер пайданың немесе шығынның құрамында танылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

(е) Қаржы құралдары, жалғасы

(iv) Құнсыздану, жалғасы

Қаржылық активтің ажырамас бөлігі болып табылмайтын қаржылық кепілдік шарттары, жалғасы

Қатысушы банктің дефолты басталған кезде таратылатын банк бойынша қаржылық кепілдіктерді жабу үшін есепке жазылған резервтер сомасы жеткілікті болған жағдайда кепілді өтемді төлеу жөніндегі міндеттемелердің шотына қайта жіктеледі. Сона жеткіліксіз болған жағдайда, қаржылық кепілдікті жабу үшін резервтер шотына қосымша есепке жазылады, содан кейін кепілді өтемді төлеу жөніндегі міндеттемелер шотына қайта жіктеледі.

(v) «РЕПО» және «кері РЕПО» мәмілелері

Кері сатып алу міндеттемесімен сату туралы келісімдер шеңберінде сатылған бағалы қағаздар (бұдан әрі – «РЕПО» мәмілелері) бағалы қағаздар кепілімен қамтамасыз етілген қаржыландыруды тарту бойынша операциялар ретінде көрсетіледі, бұл ретте бағалы қағаздар қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетіліп, ал контрагенттер алдындағы міндеттемелер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте жеке жолмен «РЕПО» мәмілесі ретінде көрсетіледі. Сату бағасы мен кері сатып алу бағасы арасындағы айырма пайыздық шығысты білдіреді және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, «РЕПО» мәмілесінің қолданылу кезеңіндегі пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Кері сату міндеттемесімен сатып алу туралы келісімдер шеңберінде сатып алынған бағалы қағаздар (бұдан әрі – «кері РЕПО» мәмілелері) қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте жеке жолмен «кері РЕПО» мәмілелері ретінде көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасы арасындағы айырма пайыздық кірісті білдіреді және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, «кері РЕПО» мәмілесінің қолданылу кезеңіндегі пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(е) Қаржы құралдары, жалғасы****(vi) Туынды құралдар**

Туынды құралдар «СВОП» мәмілелерін, форвардтық келісімшарттар мен фьючерстік мәмілелерді және пайыздық мөлшерлемелерге, шетел валютасына, бағалы металдар мен бағалы қағаздарға опцион мәмілелерін, сондай-ақ осыдан бұрын санамаланған құралдардың кез келген реттілігін қамтиды.

Туынды құралдар бастапқыда мәміле жасалған күні әділ құны бойынша көрсетіледі және кейіннен әділ құны бойынша қайта бағаланады. Барлық туынды құралдар, егер олардың әділ құны оң болса, активтер ретінде және олардың әділ құны теріс болса, міндеттемелер ретінде көрсетіледі.

Басқа да жиынтық кірістің құрамында көрсетілетін, базалық активтері шетел валюталары болып табылатын туынды құралдардың әділ құнының өзгерістерін қоспағанда, туынды құралдардың әділ құнының өзгерістері пайда немесе шығын құрамында дереу көрсетіледі.

Базалық активтері шетел валюталары болып табылатын туынды құралдарды қайта бағалаудан түсетін кіріс тікелей басқа жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі. Осы туынды құралдарды қайта бағалаудан болған шығын алдыңғы кезеңдердің таза іске асырылмаған пайдасынан асатын бөлігінде пайда немесе шығын құрамында танылады, олай болмаған жағдайда олар тікелей капиталдағы басқа да жиынтық кірісті азайтады. Базалық активтері шетел валюталары болып табылатын туынды құралдарды қайта бағалау пайда немесе шығын құрамына аударылмайды.

Ұлттық Банк тәуекелдерді хеджирлеу мақсатында туынды құралдармен сауда операцияларын жүзеге асыратынына қарамастан, көрсетілген операциялар хеджирлеу операцияларын есепке алу қағидаларын қолдану үшін өлшемшарттарға сай келмейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(е) Қаржы құралдары, жалғасы****(vii) *Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке жатқызу***

Ұлттық Банктің қаржылық активтері мен міндеттемелері өзара есепке жатқызылады және осы үшін заңдық негіздер болса және тараптардың өзара есепке жатқызу арқылы берешекті реттеу немесе бір мезгілде активті өткізу және міндеттемені орындау ниеті болған жағдайда, қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ықшамдалған түрде көрсетіледі.

(ж) Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептің «Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер» бабында:

- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын, банктерге берілген қарыздар, банктердегі шоттар мен депозиттер қамтылады (2(е)(і) ескертпені қараңыз); олар бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады плюс мәміле бойынша қосымша тікелей шығын қамтылады және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, олардың амортизацияланған құны бойынша бағаланады;

- SPPI өлшемшартына сәйкес келмеу себебі бойынша пайда немесе шығын арқылы міндетті түрде әділ құны бойынша бағаланатын банктерге берілген қарыздардың (2(е)(і) ескертпені қараңыз) өзгерістері пайда немесе шығын құрамында дереу танылатын әділ құны бойынша бағаланады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(з) Инвестициялық бағалы қағаздар**

«Әділ құны бойынша пайда немесе шығын арқылы бағаланатын қаржы құралдары», «Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар», «Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар» баптарында ұсынылған инвестициялық бағалы қағаздар қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте:

- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық инвестициялық бағалы қағаздарды (2(е)(і) ескертпені қараңыз) білдіреді; олар бастапқыда әділ құны бойынша плюс мәміле бойынша қосымша тікелей шығын және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, олардың амортизацияланған құны бойынша бағаланады;

- пайда немесе шығын арқылы міндетті түрде әділ құны бойынша бағаланатын немесе Ұлттық Банктің қалауы бойынша осы санатқа жіктелетін борыштық және үлестік инвестициялық бағалы қағаздарды (2(е)(і) және (е)(v) ескертпелерді қараңыз) білдіреді; олар өзгерістері пайда немесе шығын құрамында дереу танылатын әділ құн бойынша бағаланады;

- басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздарды (2(е)(і) ескертпені қараңыз) білдіреді; және

- Ұлттық Банктің ұйғаруы бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағалау санатына жіктелетін үлестік инвестициялық бағалы қағаздарды (2(е)(і) ескертпені қараңыз) білдіреді.

**(и) Банктердің және басқа да қаржы институттарының депозиттері,
шығарылған борыштық бағалы қағаздар**

Банктердің және өзге де қаржы институттарының депозиттері, шығарылған борыштық бағалы қағаздар бастапқыда мәміле бойынша тиісті шығын шегеріле отырып, әділ құны бойынша және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, олардың амортизацияланған құны бойынша бағаланады.

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар мәміле жасалған күні бухгалтерлік есепте танылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(к) Кепілдік берудің арнаулы резерві**

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес ҚҰБ еншілес ұйымы, «ҚДКҚ» АҚ қатысушы банк мәжбүрлеп таратылған жағдайда, қатысушы банктердің салымшыларына белгілі бір деңгейге дейін соманы өтеуге міндетті. Топ депозиттерге кепілдік беру жоспарына қатысатын банктердің жарналарын жинақтау мақсатында арнаулы кепілдік беру резервін құрады.

Бұл тетік «ҚДКҚ» АҚ резервін қалыптастыру жинақтау негізінде:

- қатысушы банктердің жарналары;
- қосылу шарты бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін қатысушы банктерге қолданылған тұрақсыздық төлемі;
- мәжбүрлеп таратылатын қатысушы банктің «ҚДКҚ» АҚ төленген (төленетін) кепілді өтемақының сомасы жөніндегі талаптарын қанағаттандыру тәртібімен алынған ақша;
- «ҚДКҚ» АҚ арнаулы резервінің активтерін орналастырудан түскен кіріс;
- «ҚДКҚ» АҚ жарғысында көзделген тәртіппен оның шығыс пен аударымдар сомасына азайтылған меншікті активтерін орналастырудан түскен кіріс;
- уәкілетті органның қатысушы банкті барлық банк операцияларын жүргізуге арналған лицензиясынан айыру туралы шешімінің күші жойылған жағдайда, одан алынған, «ҚДКҚ» АҚ төлеген кепілдік берілген өтем сомасы мөлшеріндегі ақша;
- кепілді өтемнің талап етілмеген сомасы Қазақстан Республикасының әлеуметтік кодексінде көзделген тәртіппен депозитордың атына ашылған, ерікті зейнетақы жарналарын есепке алуға арналған жеке зейнетақы шотынан қайтарылған жағдайда, Заңның 21-1-бабының 5-тармағына сәйкес БЖЗҚ-дан алынған ақша есебінен жүзеге асырылатынын білдіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(к) Кепілдік берудің арнаулы резерві, жалғасы**

Арнаулы резерв жеткіліксіз болған жағдайда «ҚДКҚ» АҚ жарғылық капиталдың 70% шегінде меншікті активтерін немесе Заңның 22-бабына сәйкес «ҚДКҚ» АҚ акционерінің шешімі бойынша өзге мөлшерде пайдалануға құқылы. Ал «ҚДКҚ» АҚ-тың арнаулы резерв қаражаты мен меншікті активтері жеткіліксіз болған жағдайда тапшылық қатысушы банктердің қосымша жарналары есебінен өтеледі.

(л) Басқарудағы активтер

Ұлттық Банк активтерді басқару бойынша көрсетілетін қызметтерді және кастодиандық көрсетілетін қызметтерді ұсынады, оның нәтижесінде үшінші тараптардың атынан активтерді иеленеді. Аталған активтер мен олар бойынша кіріс шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілмеді, себебі бұл активтер Ұлттық Банкке тиесілі емес. Қызметтің осы түрінен алынатын комиссиялық сыйақылар пайда немесе шығын құрамындағы комиссиялық кіріс құрамында ұсынылды.

(м) Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер

Ағымдағы шаруашылық қызметті жүзеге асыру барысында Ұлттық Банк аккредитивтер мен кепілдіктерді қамтитын кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелерді өзіне қабылдайды.

Қаржылық кепілдіктер – бұл Ұлттық Банкті белгілі бір төлемдерді жүзеге асыруға міндеттейтін, белгілі бір дебитордың борыштық құралдың талаптарында айқындалған мерзімдерде төлем жасай алмауы салдарынан қаржы кепілдігін ұстаушыға келтірілген шығынның орнын толтыратын шарттар.

(н) Салық салу

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ҚҰБ табыс салығы мен қосылған құн салығын төлеуден босатылған.

ҚҰБ-ның еншілес және қауымдасқан ұйымдары салықтың барлық түрі бойынша салық төлеушілер болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(н) Салық салу, жалғасы**

Табыс салығының сомасы ағымдағы салық сомасын және кейінге қалдырылған салық сомасын қамтиды. Табыс салығы басқа да жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін операцияларға немесе тиісінше басқа да жиынтық кіріс құрамында немесе тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілетін тікелей капитал шоттарында көрсетілетін меншік иелерімен жасалатын операцияларға жататын соманы қоспағанда, пайданың немесе шығынның құрамында толық көлемде көрсетіледі.

Ағымдағы табыс салығы есепті күнгі жағдай бойынша қолданыста болған табыс салығы бойынша мөлшерлемелерді, сондай-ақ алдыңғы есепті жылдары табыс салығының сомасын нақтылау нәтижесінде туындаған міндеттемелердің сомасы ескеріле отырып, бір жылдағы салық салынатын пайданың болжамды мөлшері негізге алына отырып есептеледі.

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер оларды шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсету мақсаты үшін айқындалатын активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен олардың салықтық базасы арасында туындайтын уақыт айырмашылықтарына қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер мынадай уақыт айырмашылықтарына қатысты: шоғырландырылған қаржылық есептілікте гудвилді көрсетуге байланысты және салық салынатын базаны азайтпайтын айырмашылық, бастапқы көрсету фактісі бухгалтерлікке де, сол сияқты салық салынатын пайдаға да әсер етпейтін активтер мен міндеттемелерге қатысты айырмашылық; сондай-ақ еншілес ұйымдарға инвестицияларға байланысты уақытша айырмашылық, негізгі кәсіпорынның көрсетілген айырмашылықтардың іске асу уақытын бақылау мүмкіндігі болған және осы уақыт айырмашылықтары таяу болашақта іске аспайтынына сенімділік болған жағдайда танылмайды.

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелерді есептеу Ұлттық Банк есепті кезеңнің соңында активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын өтеуді немесе орнын толтыруды жоспарлайтын тәсілге байланысты салықтық салдарды көрсетеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(н) Салық салу, жалғасы**

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелердің шамасы есепті күнгі жағдай бойынша қолданыстағы немесе қолданысқа енгізілген заңдарға негізделе отырып, уақыт айырмашылықтарын қалпына келтіру кезінде болашақта қолданылатын салықтық мөлшерлемелерге сүйене отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салықтық активтер болашақта уақыт айырмашылықтарын жабу үшін жеткілікті салық салынатын пайда алу ықтималдығы бар шамада көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салықтық активтердің мөлшері шегерілетін уақытша айырмашылықтарды пайдалануға болатын салық салынатын пайданы алу ықтималдығы жоқ дәрежеде азаяды.

(о) Бағалау міндеттемелері

Бағалау міндеттемелері қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте алдағы шығыс резервтерін есепке алу шотында Ұлттық Банкте орын алған оқиға нәтижесінде заңды немесе негізді міндеттеме туындаған жағдайда және осы міндеттемені орындау үшін қаражат аударуды талап ету ықтималдығы болған кезде көрсетіледі. Бағалау міндеттемелерін тану кезінде бағалау міндеттемелерінің шамасы басқа да операциялық шығысқа жатқызылады.

Бағалау міндеттемесі – орындау мерзімі белгіленбеген міндеттеме немесе шамасы белгіленбеген міндеттеме.

(п) Бағалау мен пайымдауды пайдалану

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХҚЕС-қа сәйкес дайындау басшылықтан есеп саясатының қолданылатын қағидаттарына және активтердің, міндеттемелердің, кіріс пен шығыстың көрсетілетін сомасына әсер ететін кәсіби пайымдауды, есептік бағалау мен болжамды пайдалануды талап етеді. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалаудан ерекшеленуі мүмкін.

Бағалау мен олардың негізінде жол берілетін шама тұрақты негізде қайта қаралады. Бағалаудағы түзетулер тиісті бағалау қайта қаралған есепті кезеңде және оларға қатысы бар кез келген кейінгі кезеңдерде танылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****(п) Бағалау мен пайымдауды пайдалану, жалғасы**

Есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланылған, шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылған шамаларға айтарлықтай әсер еткен пайымдау мен бағалау туралы ақпарат мына ескертпелерде ашылған:

**Қаржылық активтерді жіктеу: шеңберінде қаржылық активтер
ұсталатын бизнес-модельді бағалау**

Бизнес-модельді бағалау

Бизнес-модельдерді бағалау қаржылық активтер болып табылатын алтын-валюта активтерінің (бұдан әрі – АВА) бір бөлігі үшін және ұлттық валютадағы (ішкі портфель) активтер үшін жүргізіледі. ҚҰБ қаржылық активтерді басқару үшін пайдаланылатын бизнес-модель активтердің тиісті портфельдері мен қосалқы портфельдерінің ерекшеліктері негізінде айқындалады.

АВА-ны басқарумен байланысты стратегиялық мақсаттар мен шектеулер ҚҰБ-ның АВА-ны басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясында айқындалған, оған сәйкес АВА өтімділік портфелінен, инвестициялық портфельден, стратегиялық портфельден, дамушы нарықтар портфелінен және баламалы құралдар портфелінен тұрады.

Осы портфельдердің әрқайсысының өз мақсаты бар, олар қаржылық активтер нәтижелілігінің, кірістілігінің, нәтижелілікке әсер ететін тәуекелдердің қалай бағаланатынын және менеджерлерге сыйақының қалай берілетінін айқындайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтерді жіктеу: шеңберінде қаржылық активтер ұсталатын бизнес-модельді бағалау, жалғасы

Бизнес-модельді бағалау, жалғасы

Ішкі портфель ұлттық валютадағы ҚҰБ активтерінен тұрады, олармен операциялар ҚҰБ басқарушы органдарының шешімдері шеңберінде және (немесе) түрлі қаржы ұйымдарымен, оның ішінде халықаралық қаржы ұйымдарымен келісімдердің талаптарын орындау шеңберінде жүзеге асырылады.

АВА портфельдерінің және ішкі портфельдің мақсаты төмендегі кестеде көрсетілген.

Портфель	Мақсаты
АВА портфельдері	
Өтімділік портфелі	Ақша-кредит саясатын іске асыру, өтімділік пен сақтаудың жоғары деңгейін ұстап тұру және валютаға қысқа мерзімді сұранысты қанағаттандыру және сыртқы мемлекеттік борышқа қызмет көрсету мақсатында операциялар жүргізу. Үстеме кірістілік алу өтімділік портфелінің активтерін басқарудың мақсаты болып табылмайды.
Инвестициялық портфель	Қысқа мерзімді және орта мерзімді перспективада активтер кірістілігін сақтау және ұлғайту.
Стратегиялық портфель	Орта мерзімді және ұзақ мерзімді перспективада активтер кірістілігін қамтамасыз ету және АВА-ны әртараптандыру.
Дамушы нарықтар портфелі	Шет мемлекеттердің орталық банктерімен тиісті келісімдердің талаптарына сәйкес олардың жергілікті валютасын және Қазақстан теңгесін сатып алу/сату (айырбастау) бойынша мәмілелер жүргізу.
Баламалы құралдар портфелі	Ұзақ мерзімді перспективада активтер кірістілігінің жоғары деңгейін қамтамасыз ету және АВА-ны әртараптандыру.
Ішкі портфель	
Ішкі портфель	Ақша-кредит саясатын іске асыру үшін ұлттық валютадағы операциялар және монетарлық операцияларды жүргізу. Бұл ретте кірістілікті алу ҚҰБ-ның ішкі портфелінің мақсаты болып саналмайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ**

Қаржылық активтерді жіктеу: шеңберінде қаржылық активтер ұсталатын бизнес-модельді бағалау, жалғасы

Бизнес-модельді бағалау, жалғасы

Топ портфеліне еншілес ұйымдардың портфельдері – «ҚОҚ» АҚ бағалы қағаздар (облигациялар) портфелі, «ҚОҚ» АҚ 1 және 2-салымдар портфелі, «ҚОҚ» АҚ талап ету құқықтары, «ҚОҚ» АҚ реттелген облигациялары, «ҚДКҚ» АҚ бағалы қағаздар (облигациялар) портфелі де кіреді.

Өтімділік портфелінің, инвестициялық портфельдің, баламалы құралдар портфелінің (жеке капитал қорларына, жылжымайтын мүлік қорларына, хедж-қорларға және басқа қорларға инвестицияларды қоспағанда) және ішкі портфельдің стратегиялық мақсаттарын, сондай-ақ сатылым көлемі бойынша жиі және үлкен ықтималдығы ескеріле отырып, осы портфельдер (қосалқы портфельдер) үшін мақсатына шартта көзделген ақша ағындарын алу және қаржылық активтерді сату жолымен қол жеткізілетін бизнес-модель қолданылады.

Дамушы нарықтар портфелінің стратегиялық мақсаттарын, осы портфель бойынша сату жиілігі мен көлемінің төмен болуын ескере отырып, осы портфель үшін мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін активтерді ұстап тұру болатын бизнес-модель қолданылады.

Бағалы қағаздар (облигациялар) портфелі және «ҚОҚ» АҚ 1-салымдар портфелі үшін мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру шеңберінде ақшаны нысаналы орналастыру, кірістілікке/үстеме кірістілікке қол жеткізгені үшін қосымша сыйақының болмауы, сондай-ақ болашақта сатылымдарды күтудің төмен болуы негізгі міндет екенін ескере отырып, осы портфельдер үшін және қарыздар бойынша талап ету құқықтары үшін мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алуға активтерді ұстап тұру болатын бизнес-модель қолданылады.

«ҚОҚ» АҚ-ның 2-салымдар портфелінің және реттелген облигациялар портфелінің қаржылық активтер пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Мұндай инвестициялар SPPI өлшемшарттарына сәйкес келмейді (тек қана негізгі соманы және пайыздарды төлеу).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтерді жіктеу: шеңберінде қаржылық активтер ұсталатын бизнес-модельді бағалау, жалғасы

Бизнес-модельді бағалау, жалғасы

Жоғарыда көрсетілген портфельдер бойынша кірістілікке/үстеме кірістілікке қол жеткізгені үшін қосымша сыйақы жоқ немесе маңызды фактор болып табылмайды.

Жоғарыда көрсетілген портфельдер шеңберінде Топтың ақша қаражаты және оның баламалары, банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздары мен депозиттері, кері РЕПО мәмілелері және басқа да қаржылық активтер бар, Топ оларды егер жоғарыда өзгеше көрсетілмесе, мақсаты шартта көзделген ақша қаражаты ағынын алу үшін активтерді ұстап қалу болып табылатын бизнес-модельге жатқызады.

Баламалы құралдардың әділ құнын айқындау

Жеке капитал қорларына және жылжымайтын мүлік қорларына салынатын инвестициялар әдетте бақыланатын деректер негізінде бағалауға болмайтын құралдар болып саналады. Баламалы құралдар портфелінің әділ құнын бағалауды Топ дербес жасамайды, оны есепті күнге осы қорлардың басқарушылары ұсынады және ол базалық инвестициялардың таза активтерінің әділ құнын бағалауға негізделеді. Өз кезегінде қорларды басқарушылар инвестицияларды бағалау үшін әртүрлі әдістерді пайдаланады. Әдіснамада дисконтталған ақша ағындары, көптеген талдау, активтерді салыстырмалы талдау, үшінші тараптың бағалауы, үшінші тараптың баға белгілеуі, СВОП-тарға немесе басқа қолданылатын индекстерге спрэдтерді қолдану және тағы басқалары қамтылуы мүмкін. Кредиттік рейтингтерді, өтеуге дейінгі қалған жылдар санын, кредит маржасын, СВОП мөлшерлемелерін, кредиттік құрылымдағы кезеңділік жолын және тағы басқаларын қоса алғанда, әрбір инвестицияның өзіндік сипаттамалары осы әдіснамаларда пайдаланылатын бастапқы деректер болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****Сегментті есептілік**

Топ қызметі 8 «Операциялық сегменттер» ХҚЕС (IFRS) мақсаты үшін бір операциялық сегментті білдіреді. Операциялық сегмент Топ кіріс алатын не шығыс шығаратын коммерциялық қызметке (Топтың басқа да компоненттерімен операцияларға қатысты кіріс пен шығысты қоса алғанда) тартылған, қызметінің нәтижелерін сегменттер арасында ресурстарды бөлу кезінде және олардың қызметінің қаржылық нәтижелерін бағалау кезінде операциялық шешімдерді қабылдауға жауапты тұлға үнемі талдайтын және оған қатысты қаржылық ақпарат қолжетімді болатын Топ компонентін білдіреді.

Жаңа немесе қайта қаралған стандарттар мен түсініктемелерге өту

Бірқатар жаңа стандарттар мен стандарттарға түзетулер мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен 2025 жылғы 1 қаңтардан кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енді. Топ өзінің шоғырландырылған қаржылық есептілігін 2 (а) ескертпеде сипатталғандай қағидаттық тұрғыдан түрлендірілген ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына негізделген ҚҰБ есеп саясатына сәйкес дайындайды. ҚҰБ осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде жаңа және өзгертілген стандарттарға мерзімінен бұрын өткен жоқ.

21 «Айырбастаудың шектеулі мүмкіндігі» ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер (2023 жылғы 15 тамызда шығарылды және 2025 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).

Егер жоғарыда өзгеше көрсетілмесе, жоғарыда көрсетілген түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**2. ЕЛЕУЛІ ЕСЕП САЯСАТТАРЫ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫН
ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ПАЙЫМДАР,
ЖАЛҒАСЫ****Жаңа есептік ережелер**

2026 жылғы 1 қаңтарда немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енетін бірқатар жаңа стандарттар мен түсініктемелер жарияланды:

- 18 «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» ХҚЕС (IFRS) (2024 жылғы 9 сәуірде шығарылды және 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Қазіргі уақытта Топ жаңа стандарттың шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін бағалауда. Кірісті, шығысты және ақша ағындарын жіктеу мақсатында Топтың қызметін операциялық, инвестициялық және қаржылық санаттар бойынша бөлу арқылы талдау жүргізілуде. Талдау нәтижелері бойынша 2026 жылы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарына өзгерістер енгізу және тиісті актілерді бекіту жоспарлануда;

- Қаржы құралдарын жіктеу және бағалау талаптарына түзетулер – 9 ХҚЕС-ке (IFRS) және 7 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер (2024 жылғы 30 мамырда шығарылды және 2026 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді);

- 19 «Жария емес еншілес компаниялар: ақпаратты ашу» ХҚЕС (IFRS) (2024 жылғы 9 мамырда шығарылды және 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді);

- 10 ХҚЕС-ке (IFRS) және 28 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер – «Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелерде активтерді сату немесе салу» (2014 жылғы 11 қыркүйекте шығарылды және ХҚЕС жөніндегі кеңес айқындайтын күннен басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді);

- ХҚЕС Бухгалтерлік есеп стандарттарын жыл сайын жетілдіру (2024 жылғы шілдеде шығарылды және 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енеді).

Егер жоғарыда өзгеше көрсетілмесе, жаңа стандарттар мен түсіндірулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

3. КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛДІ ТАЛДАУ

Бұл ескертпеде Топтың кредиттік тәуекелге бейімділігі туралы ақпарат берілген. Топ қолданатын кредиттік тәуекелді басқару саясаты туралы ақпарат 31-ескертпеде берілген.

Кредиттік тәуекел – күтілетін кредиттік шығын сомасы

Құнсыздануды бағалау үшін пайдаланылған бастапқы деректер, болжамдар мен әдістер

Кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуы

Қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекелдің бастапқы танылған кезінен бері айтарлықтай артуының орын алған-алмағанын бағалау кезінде Топ шамадан тыс шығынсыз немесе күш-жігерсіз орынды және қолжетімді негізделген және расталған ақпаратты қарайды. Бағалауда сандық және сапалық ақпарат, сондай-ақ Топтың тарихи тәжірибесіне, кредиттік сапа мен болжамды ақпаратты сараптамалық бағалауға негізделген талдау қамтылады.

Бағалау мақсаты:

- есепті күнгі жағдай бойынша бүкіл мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығын; және

- кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияны бастапқы тану кезінде айқындалған уақыттың осы кезіне қатысты есептелген бүкіл мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығын салыстыру арқылы кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияға қатысты кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуының орын алған-алмағанын анықтау.

Қаржы құралын бастапқы тану кезінен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуын бағалау құралды бастапқы тану күнін айқындауды талап етеді.

Топ бастапқы тану кезінен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаю өлшемшартын (сандық және сапалық) қолданады:

- бастапқы бағалау кезінде BBV немесе Baa2 және одан жоғары рейтингі бар қаржылық активтер үшін қаржылық актив немесе контрәріптес немесе бағалы қағаздар эмитенті рейтингінің екі және одан көп сатыға төмендеуі кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюын білдіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

3. КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел – күтілетін кредиттік шығын сомасы, жалғасы
Құнсыздануды бағалау үшін пайдаланылған бастапқы деректер, болжамдар мен әдістер, жалғасы

Кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуы, жалғасы

- бастапқы бағалау кезінде BBB немесе Baa2 төмен рейтингі бар қаржылық активтер үшін қаржылық актив немесе контрәріптес немесе бағалы қағаздар эмитенті рейтингінің бір сатыға төмендеуі кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы болып танылады.

- шарт талаптарының бұзылу фактілерін анықтау және (немесе) мерзімі өткен төлемдердің болуы.

Кредиттік тәуекелді бөлу деңгейлері (рейтингтері)

Топ дефолт тәуекелін болжау үшін айқындалатын әртүрлі деректер негізінде, сондай-ақ кредит бойынша сараптамалық пайымдауды қолдану арқылы кредиттік тәуекелге ұшыраған әрбір позицияны кредиттік тәуекел деңгейлері арасында бөледі. Топ 9 ХҚЕС-ке (IFRS) сәйкес кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуын анықтау үшін кредиттік тәуекелдің осы деңгейлерін пайдаланатын болады. Кредиттік тәуекел деңгейлері дефолт тәуекелін көрсететін сапалық және сандық факторлар пайдаланыла отырып анықталады. Бұл факторлар кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияның сипатына және контрагенттің типіне байланысты өзгеруі мүмкін.

Кредиттік тәуекел рейтингтері кредиттік тәуекелдің нашарлауына қарай экспонент бойынша дефолттың басталу тәуекелі өсетіндей етіп айқындалады және іріктеледі – мәселен, кредиттік тәуекелдің 1 және 2-рейтингтерінің арасындағы айырмашылық кредиттік тәуекелдің 2 және 3-рейтингтерінің арасындағы айырмашылыққа қарағанда аз болады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

3. КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел – күтілетін кредиттік шығын сомасы, жалғасы

Кредиттік тәуекелді саралау деңгейлері (рейтингтері), жалғасы

Кредиттік тәуекелге ұшыраған әрбір позиция қолда бар ақпарат пен халықаралық рейтингтік агенттіктердің деректері бойынша берілген сыртқы рейтинг негізінде бастапқы тану күні кредиттік тәуекелдің белгілі бір деңгейі болып саналады. Кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияларға тұрақты мониторинг жасалуы тиіс, бұл бастапқы тану кезінде кредиттік тәуекел рейтингінен өзгеше рейтинг позициясын беруге әкелуі мүмкін. Мониторингте әдетте мына деректерді:

- кредиттік рейтингтік агенттіктердің деректерін, баспасөздегі жарияланымдарды, сыртқы кредиттік рейтингтердің өзгерістері туралы ақпаратты;

- контрагенттер туралы ақпаратты кезеңдік негізде талдау нәтижесінде алынған ақпаратты – мысалы, аудиттелген қаржылық есептілікті, басқарушылық есептілікті, бюджеттерді, болжамдар мен жоспарларды;

- мерзімі өткен берешектің мәртебесі туралы ақпаратты қоса алғанда, төлемдер туралы ақпаратты;

- егер осы ақпарат қолжетімді болса, эмитенттер облигацияларына және кредиттік дефолт СВОП-тарына баға белгілеуді;

- қаржылық, экономикалық талаптардың және қызметті жүзеге асыру талаптарының ағымдағы және болжамды өзгерістерін;

- контрагент қызметін немесе оның шаруашылық қызметін жүзеге асырудың саяси, нормативтік және технологиялық ортасында нақты және күтілетін елеулі өзгерістерді талдау көзделеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

3. КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел – күтілетін кредиттік шығын сомасы, жалғасы Дефолт ықтималдығының уақытша құрылымын құру

Кредиттік тәуекел рейтингтері кредиттік тәуекелге ұшыраған позициялар үшін дефолт ықтималдығының уақытша құрылымын құру кезінде негізгі бастапқы деректер болып табылады. Топ өңірге, контрагент типіне байланысты, сондай-ақ кредиттік тәуекел рейтингіне байланысты талданатын кредиттік тәуекелге ұшыраған позицияларға қатысты дефолт деңгейі және берешекке қызмет көрсету сапасы туралы мәліметтерді жинайды. Топ негізінен сыртқы кредиттік рейтингтік агенттіктерден алынған ақпаратты пайдаланады.

«Дефолт» ұғымын айқындау

Топ қаржылық активті:

- контрагенттің/эмитенттің Ұлттық Банк алдындағы кредиттік міндеттемелері Ұлттық Банктің қамтамасыз етуді (ол бар болса) іске асыру сияқты әрекеттерді қолдануынсыз толық көлемде өтелетіні шамалы;
- Топтың елеулі кредиттік міндеттемелерінің кез келгені бойынша контрагент берешегінің мерзімі 90 күннен асқан жағдайларда дефолт оқиғасы басталған қаржылық активтерге жатқызады.

Контрагенттің/эмитенттің міндеттемелері бойынша дефолт оқиғасының басталуын бағалау кезінде Топ мына факторларды:

- сапалық – мысалы, шарттың шектеу талаптарының бұзылуын («ковенанттар»);
- сандық – мысалы, мерзімі өткен берешек мәртебесін және бір эмитенттің Топ алдындағы басқа міндеттемелер бойынша төлем жасамауын; сондай-ақ
- меншікті және сыртқы дереккөздерден алынған өзге де ақпаратты ескереді.

Қаржы құралы бойынша дефолт оқиғасының басталуын бағалау кезіндегі бастапқы деректер және олардың маңыздылығы мән-жайлардағы өзгерістерді көрсету үшін уақыт өте келе өзгеруі мүмкін.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

3. КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ**Кредиттік тәуекел – күтілетін кредиттік шығын сомасы, жалғасы
Болжамды ақпаратты қосу**

Қаржылық активтер бойынша күтілетін кредиттік шығындарды бағалау мақсатында Ұлттық Банк Moody's рейтингтік агенттігінің деректерін пайдаланады. Бұл ретте қаржылық есептілікте кредиттік сапа Standard and Poor's рейтингі бойынша ашылады.

Топ болжамды ақпаратты қаржы құралын бастапқы тану кезінен бастап кредиттік тәуекелдің артуы тұрғысынан бағалауға да, күтілетін кредиттік шығынды бағалауға да қосады.

Топ контрәріптестердің/бағалы қағаздар эмитентінің ағымдағы рейтингіне негізделген PD болжамды мәнін түзетуді есептеу кезінде кредиттік тәуекелді және кредиттік шығынды халықаралық рейтингтік агенттіктердің (Rating Outlook) болжамын бағалауға әсер ететін негізгі факторлардың тізбесін айқындайды.

Кредиттік тәуекелді және кредиттік шығынды бағалауға әсер ететін факторлар әрбір жеке контрәріптес/бағалы қағаздар эмитенті бойынша ақпаратты пайдалануға негізделеді. Дефолт ықтималдығын (PD) есептеу кезінде неғұрлым дәл есептеу үшін іріктеу жүзеге асырылады. Кредиттік тәуекел деңгейін анықтауға кредиттік тәуекел туралы ерте ескертуді бағалау (Early Warning Signal) және климаттық тәуекелге түзетілген коэффициенттер кіреді.

PD дефолтының ықтималдығы жекелеген контрәріптестер/бағалы қағаздар эмитенттері үшін деректерді жеткізуші Moody's Analytics UK Limited-тің EDF-X бағдарламалық өнімінің көмегімен автоматты түрде айқындалады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

3. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел – күтілетін кредиттік шығын сомасы, жалғасы Түрлендірілген қаржылық активтер

Шартта көзделген қарыз бойынша талаптар бірқатар себептер бойынша, оған қоса нарықтық жағдайлардың өзгеруіне және контрагенттің кредит төлеу қабілеттілігінің ағымдағы немесе ықтимал нашарлауына қатысы жоқ басқа да факторларға байланысты түрленуі мүмкін. Талаптары түрлендірілген қазіргі қарызды есепке алуды тану тоқтатылуы және есеп саясатына сәйкес әділ құны бойынша түрлендірілген талаптары бар жаңа қарызды есепке алуда тану көрсетілуі мүмкін.

Егер қаржылық активтің талаптары өзгерсе және талаптардың түрленуі қаржылық активті тануды тоқтатуға алып келмесе, қаржылық актив бойынша кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуының орын алған-алмағанын анықтау:

- шарттың түрлендірілген талаптары негізінде есепті күнгі жағдай бойынша бүкіл мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығын; және
- шарттың бастапқы талаптары негізінде қаржылық активті бастапқы тану кезінде дәл осы уақытқа қатысты есептелген барлық мерзімнің қалған бөлігі үшін дефолт ықтималдығын салыстыру арқылы жүргізіледі.

Қарыз талаптарын түрлендіру оны тануды тоқтатуға алып келген кезде жаңадан танылған қарыз (ол тану күні кредиттік құнсызданған қарыз болып табылмайтын жағдайда) 1-саты болып саналады.

Күтілетін кредиттік шығынды бағалау

Күтілетін кредиттік шығынды бағалау кезінде мына айнымалы шамалардың уақытша құрылымы:

- дефолт ықтималдығы (PD);
- дефолт жағдайындағы шығын шамасы (LGD); және
- дефолт жағдайындағы тәуекел сомасы (EAD) негізгі бастапқы деректер болып табылады.

Дефолт ықтималдығын (PD) бағалау Moody's рейтингтік агенттігінің ақпараты негізінде есептелетін белгілі бір күнгі бағаларды білдіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

3. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ

Күтілетін кредиттік шығынды бағалау, жалғасы

Moody's Analytics UK Limited компаниясының әдіснамасы бойынша PD көрсеткіші EDF-X бағдарламалық өніміндегі кіріктірілген «RiskCalc» және «CreditEdge» модельдерінің көмегімен қалыптасады. Егер кредиттік тәуекелге ұшыраған контрагент немесе позиция рейтинг деңгейлері арасында ауысып тұрса, бұл бағалауда дефолттың тиісті ықтималдығының өзгеруіне алып келеді. Тәуелсіз эмитенттер үшін PD көрсеткіші «CreditEdge» моделін пайдалана отырып қалыптасады, ал эмитенттердің қалған санаттары бойынша PD көрсеткіші «RiskCalc» моделімен қалыптасады.

LGD көрсеткіші қалпына келтірудің статикалық және динамикалық факторларын ескереді. LGD көрсеткіші қаржы дағдарысы кезінде туындаған жаңа құбылыстарды есепке алатындай етіп іріктелген. Модель пайдаланушыларға нақты бір проблема бойынша қалпына келтіруді бағалаудың жүйелі тәсілін ұсынады. Бұл көрсеткіш EDF-X бағдарламалық өніміндегі кіріктірілген «RiskCalc» және «CreditEdge» модельдері негізінде қалыптасады.

Дефолт жағдайындағы шығын шамасы (LGD) – бұл дефолт жағдайындағы ықтимал шығынды көрсететін шама. Топ «Bloomberg» жүйесінің ақпаратына және Moody's Analytics UK Limited компаниясынан сатып алынған дефолт кезінде күтілетін шығын мәндерін иелену моделіне сүйене отырып LGD көрсеткіштерін бағалайды.

Қаржылық активтер бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтерді есептеу мақсатында Moody's рейтингтік агенттігінің консервативтік рейтингтік бағасы пайдаланылады. Қаржылық активтер бойынша күтілетін кредиттік шығын күтілетін кредиттік шығынның болжамды модельдері негізінде айқындалады.

Дефолт тәуекеліне ұшыраған талаптар шамасы (EAD) дефолтты есептеу күні өтелмеген талаптардың оң баланстық құнын білдіреді.

Топ бұл көрсеткішті ағымдағы EAD шамасына қарай есептейтін болады. Дефолт жағдайындағы жалпы баланстық құн қаржылық актив үшін EAD шамасы болып табылады.

Бірінші сатыдағы қаржылық активтер үшін PD көрсеткіштері 12 айға есептеледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

3. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ТАЛДАУ, ЖАЛҒАСЫ**Күтілетін кредиттік шығынды бағалау, жалғасы**

Екінші сатыға жатқызылған қаржылық активтер үшін PD және LGD көрсеткіштерін бағалау мақсатында қаржылық активтің бүкіл мерзіміндегі PD мәні пайдаланылады.

Үшінші сатыдағы қаржылық активтер үшін PD көрсеткіштері 100% мәнге теңестіріледі.

Кредиттік сапаны талдау

13, 15, 17, 18 және 19-ескертпелерде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы ақша қаражатының, қарыздар мен депозиттердің, басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздардың, амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздардың, сатып алынған қарыздар бойынша талаптардың кредиттік сапасы туралы ақпарат берілген. Егер өзгеше көрсетілмесе, ескертпелердегі қаржылық активтер бойынша сома жалпы баланстық құнның шамасын көрсетеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

4. ТАЗА ПАЙЫЗДЫҚ ШЫҒЫС

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Тиімді мөлшерлеме әдісі қолданыла отырып есептелген пайыздық кіріс		
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар бойынша пайыздық кіріс		
- Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	508,497,023	389,142,024
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс:		
- Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	230,335,422	250,251,300
- Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар	45,824,413	47,691,962
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	19,903,980	41,660,043
- «Кері РЕПО» мәмілелері	15,576,470	12,679,678
Тиімді мөлшерлеме әдісі қолданыла отырып есептелген пайыздық кірістің барлығы	820,137,308	741,425,007
Пайыздық шығыс		
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыс:		
- Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	(1,223,699,191)	(938,027,586)
- Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(233,717,633)	(229,621,230)
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің депозиттік шоттары	(5,954,080)	(5,850,354)
- «РЕПО» мәмілелері	-	(5,073)
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстың барлығы	(1,463,370,904)	(1,173,504,243)
Таза пайыздық шығыстың барлығы	(643,233,596)	(432,079,236)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

5. ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫМЕН ЖҮРГІЗІLETІН ОПЕРАЦИЯЛАРДАН ТҮCETІН ТАЗА ПАЙДА

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Сыртқы басқарудағы активтер	130,112,643	79,041,645
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер – басқа да пайыздық кіріс	16,339,240	40,936,322
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер – әділ құн өзгерістері	(43,337,377)	13,348,701
Басқа да туынды қаржы құралдары	5,105,992	2,640,143
Кірістің барлығы	108,220,498	135,966,811

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер бойынша басқа да пайыздық кіріс 16,339,240 мың теңге болды және негізінен әділ құны бойынша бағаланатын облигациялар бойынша пайыздық кірістен тұрған (15-ескертпе) (2024 жылы банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер бойынша басқа да пайыздық кіріс 40,936,322 мың теңге болды және негізінен әділ құны бойынша бағаланатын облигациялар бойынша пайыздық кірістен тұрған). Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер бойынша басқа да пайыздық кіріс кірістіліктің номиналды пайыздық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептеледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**5. ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША
БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫМЕН ЖҮРГІЗІЛЕТІН
ОПЕРАЦИЯЛАРДАН ТҮСЕТІН ТАЗА ПАЙДА, ЖАЛҒАСЫ**

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер бойынша әділ құн өзгерістері 43,337,377 мың теңге болды және 48,690,081 мың теңге мөлшеріндегі әділ құны бойынша бағаланатын облигациялар құнының өзгеруінен болатын шығыннан және 5,352,704 мың теңге мөлшеріндегі әділ құны бойынша бағаланатын банктердегі депозиттерден түсетін пайдадан тұрған (15-ескертпе) (2024 жылы банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер бойынша әділ құнының өзгерістері 13,348,701 мың теңге болды және 17,105,384 мың теңге мөлшеріндегі әділ құны бойынша бағаланатын облигациялар құнының өзгеруінен түсетін пайдадан және 3,756,683 мың теңге мөлшеріндегі әділ құны бойынша бағаланатын банктердегі депозиттерден болатын шығыннан тұрған). Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер бойынша әділ құнының өзгерістерін есептеу есептелген нарықтық мөлшерлемелер негізінде жүргізіледі. Бұл ретте Американың қор нарығының кірістілік мөлшерлемелері арасындағы нарықтық спредтер, сондай-ақ Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарының кірістілік қисығының параметрлері пайдаланылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**6. БАНК СЕКТОРЫН ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАНЫ ҚАЛЫПҚА
КЕЛТІРУ БОЙЫНША КІРІС/(ШЫҒЫС)**

2025 жылы екінші деңгейдегі бес банк жалпы сомасы 318,597,092 мың теңгеге реттелген купондық облигацияларды мерзімінен бұрын сатып алды, нәтижесінде 188,023,055 мың теңге пайда немесе шығын құрамында банк секторы мен экономиканы қалыпқа келтіру бабы бойынша бастапқы тану сәтінде ескерілген дисконтпен сатып алынған ұзақ мерзімді активті тануды мерзімінен бұрын тоқтатудан түскен кіріс деп танылды.

2024 жылы екінші деңгейдегі екі банк жалпы сомасы 36,662,762 мың теңгеге реттелген купондық облигацияларды мерзімінен бұрын сатып алды, нәтижесінде 17,136,675 мың теңге пайда немесе шығын құрамындағы банк секторын және экономиканы қалыпқа келтіру бабы бойынша бастапқы тану кезінде ескерілген дисконтпен бірге сатып алынған ұзақ мерзімді активті тануды мерзімінен бұрын тоқтатудан түскен кіріс деп танылды.

2024 жыл ішінде үкіметтік бағдарламаларды іске асыру шеңберінде «ҚОҚ» АҚ квазимемлекеттік сектордың 6-12 жыл өткен соң өтеу міндеттемесі бар, пайыздық мөлшерлемелері 4%-дан 8.74%-ға дейінгі купондық облигацияларын сатып алды. Ұлттық Банк аталған облигацияларды 13.56%-дан 14.12%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемелер қолданыла отырып есептелген бастапқы тану кезіндегі әділ құны бойынша көрсетті (15-ескертпе). Бастапқы тану күніндегі номиналды құны мен әділ құны арасындағы 108,159,071 мың теңге мөлшеріндегі айырма 2024 жылы пайда немесе шығын құрамындағы банк секторын қалыпқа келтіру шығысы ретінде көрсетілді.

2024 жылы Ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыру бағдарламасы шеңберінде «ҚОҚ» АҚ квазимемлекеттік сектордың бір ұйымының пайыздық мөлшерлемесі жылдық 0.10% және 30 жыл өткен соң өтеу міндеттемесі бар жалпы сомасы 1,153,662 мың теңге көлеміндегі купондық облигацияларын сатып алды. Ұлттық Банк аталған облигацияларды 12.42% мөлшеріндегі нарықтық пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып есептелген бастапқы тану кезіндегі әділ құны бойынша көрсетті (15-ескертпе). Бастапқы тану күніндегі номиналды құны мен әділ құны арасындағы 1,115,154 мың теңге мөлшеріндегі айырма пайда немесе шығын құрамындағы банк секторын және экономиканы қалыпқа келтіру шығысы ретінде көрсетілді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

7. БАСҚА ДА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ КІРІС

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Кепілдік беру жүйесіне қатысушы банктердің жарналары	91,335,697	56,890,214
Баспа өнімдерін өткізу	10,115,091	8,766,617
Коллекциялық монеталар мен өлшеуіш құймаларды сату	5,333,437	3,314,588
Медальдарды, белгілерді және зергерлік бұйымдарды өткізу	5,158,985	6,080,427
Қаржылық орнықтылықты арттыру бағдарламасы бойынша салымды ішінара алу	-	133,519,699
Басқа да кіріс	17,913,208	16,382,292
Басқа да операциялық кірістің барлығы	129,856,418	224,953,837

2024 жыл ішінде «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен Қаржылық орнықтылықты арттыру бағдарламасы бойынша 181,594,986 мың теңге мөлшеріндегі салымды ішінара мерзімінен бұрын өтеу жүргізілді, нәтижесінде 133,519,699 мың теңге бастапқы тану кезінде ескерілген дисконтпен берілген ұзақ мерзімді активті (жабылу күні – 2037 жылғы 1 шілде) тануды мерзімінен бұрын тоқтатудан түскен кіріс ретінде танылды.

Депозиттерге кепілдік беру жүйесіне қатысушы банктердің міндетті күнтізбелік жарналары Қазақстанда банктің банкроттығы кезінде салымшыларды қорғау тетігінің бөлігі болып табылады. Жарналардың көмегімен депозиттерге кепілдік беру жүйесіне қатысушы банк лицензиясынан айырылған жағдайда салымшыларға депозиттер бойынша келешектегі өтемақы төлемдеріне арналған қаражаттың арнаулы резерві қалыптастырылады.

Банктер арнаулы резервке жарналарды банк депозиттерге кепілдік беру жүйесіне кірген сәттен бастап тоқсан сайын төлейді.

«ҚДКҚ» АҚ жарналарды алу кезінде сараланған мөлшерлемелер жүйесін пайдаланады, оған сәйкес қатысушы банктер санаттар бойынша жіктеледі және оларға тәуекел дәрежесі мен қаржылық орнықтылығына байланысты рейтингтер беріледі. Қатысушы банктер жарналарды өздерінің жіктеу топтарына және қатысушы банктердің қаржылық жағдайын бағалау бойынша «ҚДКҚ» АҚ моделі негізінде айқындалған жарналардың мөлшерлемелеріне сәйкес төлейді. Рейтингі төмен қатысушы банктер көп мөлшерде жарна аударады, өйткені олардың тәуекел деңгейі жоғары. Рейтингі барынша жоғары қатысушы банктер тиісінше жарналарды аз мөлшерде аударады.

Кепілдік жүйесіне қатысатын банктердің жарналарына қатысушы банктердің жарналарынан түсетін «ҚДКҚ» АҚ кірісі, тұрақсыздық айыбы және мәжбүрлеп таратылған банктің тарату комиссиясынан түсетін түсімдер кіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

8. БАСҚА ДА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫС

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Ұлттық Қор алдындағы міндеттемелерді қайта бағалау	61,631,391	39,605,336
Ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыру бағдарламасы бойынша салымдарды бастапқы тану кезіндегі шығын	7,307,546	12,425,778
Өткізілген баспа өнімінің өзіндік құны	7,041,263	5,373,483
Өткізілген медальдардың, белгілердің және зергерлік бұйымдардың өзіндік құны	4,323,274	5,470,213
Басқа да шығыс	17,646,030	14,317,021
Басқа да операциялық шығыстың барлығы	97,949,504	77,191,831

Ұлттық Қор алдындағы міндеттемелерді қайта бағалау жеке капитал қорларына, хедж-қорларға және жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялар бойынша есептелген (28-ескертпе).

Ипотекалық қарызды қайта қаржыландыру бағдарламасы бойынша салымдарды бастапқы тану кезіндегі шығын жылдық 8.07%-дан 18.59%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемелер қолданыла отырып есептелген, бастапқы тану күніндегі салымдардың номиналды және әділ құны арасындағы айырма нәтижесінде танылған жаңа салымдар бойынша 6,903,361 мың теңге мөлшеріндегі шығынды (2024 жыл: жылдық 11.89%-дан 18.59%-ға дейін 11,898,739 мың теңге мөлшерінде), сондай-ақ проблемалық валюталық қарыздарды қайта қаржыландыруға байланысты 404,184 мың теңге мөлшеріндегі (2024 жыл: 527,039 мың теңге) өзге де шығысты білдіреді.

Осы Ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыру бағдарламасы шеңберінде екінші деңгейдегі банктерде жылдық 0.10% және 2.99% пайыздық мөлшерлемелері бар салымдарды 30 жылға дейінгі мерзімге нысаналы орналастыру қамтамасыз етіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

9. ДАЙЫНДАЛҒАН БАНКНОТТАР МЕН МОНЕТАЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Банкноттар дайындау	10,167,753	12,594,788
Монеталар дайындау	6,047,265	7,125,259
Басқалары	3,879,457	353,217
Дайындалған банкноттар мен монеталардың өзіндік құнының барлығы	20,094,475	20,073,264

Банкноттар мен монеталарды шығару бойынша шығысқа күзет, тасымалдау, сақтандыру шығысы және басқа шығыс кіреді. Банкноттар мен монеталарды шығару бойынша шығыс олардың резервтік қорларға есепке жатқызылуына қарай танылады және пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есепте жеке бапта көрсетіледі.

10. ПЕРСОНАЛ ШЫҒЫСЫ

59,349,664 мың теңге мөлшеріндегі (2024 жылы: 54,176,589 мың теңге) персонал шығысы жалақыға, әлеуметтік салыққа, сақтандыруға, оқытуға жұмсалған шығыстан және персоналға арналған басқа да шығыстан тұрады.

2025 жыл ішінде 7,396,662 мың теңге (2024 жылы: 6,132,852 мың теңге) мөлшерінде зейнетақы аударымдары жүзеге асырылды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

11. БАСҚА ДА ЖАЛПЫ ШАРУАШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫС

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Ақпараттық және басқа да көрсетілген қызметтер	8,528,913	7,392,986
Табыс салығынан басқа салықтар	3,903,218	3,177,922
Байланыс шығысы	2,185,449	2,546,491
Күзет	1,990,161	1,216,737
Негізгі құрал-жабдықтарды жөндеу және ұстау	1,663,394	2,509,982
Жалдау шығысы	1,439,553	1,270,830
Іссапар шығысы	1,381,175	1,047,490
Өкілдік шығыс	793,170	492,399
Негізгі құрал-жабдықтар мен қорлар	677,815	602,178
Коммуналдық төлемдер	598,301	569,996
Көлік шығысы	246,398	196,895
Негізгі құрал-жабдықтарды сақтандыру	154,111	57,001
БАҚ-тағы жарнама, хабарландыру және сөз сөйлеу шығысы	58,934	69,727
Өтеусіз көмек	32,083	11,776
Басқалары	1,952,359	3,598,080
Басқа да жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстың барлығы	25,605,034	24,760,490

12. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ҚҰБ табыс салығын төлеуден босатылған. ҚҰБ еншілес және қауымдастырылған ұйымдарына пайда салығы салынады.

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыс	(7,727,171)	(1,581,156)
Уақытша айырмалардың туындауы және қалпына келуі салдарынан кейінге қалдырылған салықтық активтер шамасының өзгеруі	(35,164,730)	(19,369,257)
Табыс салығы бойынша барлық шығыс	(42,891,901)	(20,950,413)

2025 жылы ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мөлшерleme 20%-ды (2024 жылы: 20%) құрайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

12. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС, ЖАЛҒАСЫ

2025 жылғы 15 шілдедегі № 208-VIII Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Салық кодексі (бұдан әрі – ҚР СК) «Өтпелі ережелер» деген 26-бөліммен толықтырылып, 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап ретроспективті түрде қолданысқа енгізілді.

ҚР СК-нің 783-бабына сәйкес ҚР СК 223-бабының, 302-бабы 1-тармағының және 313-бабының қолданысы 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін өтпелі ережелерде белгіленген редакцияда қолданылады, соған сәйкес Топтың КТС салу объектілері мыналар болып табылады:

- 1) 20% мөлшерлеме бойынша салық салынатын табыс;
- 2) 2025 жыл үшін мынадай кіріс сомасы түріндегі 10% мөлшерлеме бойынша айқындалатын кіріс:
 - құн өсімінен түсетін кіріс;
 - бір жылға дейінгі мерзімге жасалған РЕПО операциялары бойынша сыйақы;
 - мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша сыйақы;
 - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде бір жылға дейінгі мерзімге орналастырылған салымдар (депозиттер) бойынша сыйақы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

12. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС, ЖАЛҒАСЫ

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлемені есептеу:

	2025 жыл мың теңге	%	2024 жыл мың теңге	%
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі шығын	(261,202,073)		(333,632,031)	
Табыс салығы бойынша қолданыстағы мөлшерлемеге сәйкес есептелген табыс салығы	52,240,415	(20.00)	66,726,406	(20.00)
Салық салынбайтын операциялардың әсері	(149,796,386)	57.35	(134,572,750)	40.34
Бағалы қағаздардан салық салынбайтын кіріс	7,777,277	(2.98)	4,888,904	(1.47)
Табыс салығы бойынша өтпелі ережелерге сәйкес есептелген табыс салығы*	(3,762,204)	1.44	-	-
Активтердің арнаулы резервінен, қатысушы банктерден алынатын түсімдерден және тарату комиссиясынан алынатын салық салынбайтын кірістер (салықтық әсер)**	50,066,720	(19.17)	41,562,775	(12.46)
Салық салынбайтын басқа да кіріс	582,277	(0.22)	444,252	(0.13)
	(42,891,901)	16.42	(20,950,413)	6.28

* өтпелі ережеге сәйкес салық мөлшерлемесі 10%.

** арнаулы резервтік активтерден салық салынбайтын табыс арнаулы резервтік активтерден түскен 31,801,080 мың теңге (2024: 23,692,525 мың теңге) инвестициялық кіріске, сондай-ақ қатысушы банктердің жарналарынан түскен кіріске және мәжбүрлеп таратылған банктің тарату комиссиясынан алынатын 18,265,640 мың теңге (2024: 11,378,043 мың теңге) түсімдерге 20% мөлшерлеме бойынша есептелген салық әсерін көрсетеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

12. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС, ЖАЛҒАСЫ

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер, жалғасы

2025 жыл және 2024 жыл ішінде уақыт айырмашылығы шамасының өзгеруі былай көрсетілуі мүмкін:

	2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	Пайда немесе шығын құрамында көрсетілді	Тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілді	2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық
мың теңге				
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	292,758,506	(34,903,144)	-	257,855,362
Негізгі құрал-жабдықтар және материалдық емес активтер	(3,693,105)	(315,454)	-	(4,008,559)
Басқа да активтер	630,372	(65,908)	-	564,464
Басқа да міндеттемелер	629,633	84,143	(264)	713,512
Қайта бағалау бойынша резерв	(5,683)	-	2,822	(2,861)
Танылған кейінге қалдырылған салықтық активтер	290,319,723	(35,200,363)	2,558	255,121,918
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	293,263,689	(34,847,053)	(264)	258,416,372
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	(2,943,966)	(353,310)	2,822	(3,294,454)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

12. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС, ЖАЛҒАСЫ

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер, жалғасы

мың теңге	2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	Пайда немесе шығын құрамында көрсетілді	Тікелей меншікті капитал құрамында көрсетілді	2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	312,173,165	(19,414,659)	-	292,758,506
Негізгі құрал-жабдықтар және материалдық емес активтер	(3,040,046)	(650,613)	(2,445)	(3,693,104)
Басқа да активтер	232,327	398,044	-	630,371
Басқа да міндеттемелер	547,367	82,266	-	629,633
Қайта бағалау бойынша резерв	-	-	(5,683)	(5,683)
Танылған кейінге қалдырылған салықтық активтер	309,912,813	(19,584,962)	(8,128)	290,319,723
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	312,609,362	(19,343,228)	(2,445)	293,263,689
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	(2,696,549)	(241,734)	(5,683)	(2,943,966)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

12. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС, ЖАЛҒАСЫ

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер, жалғасы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің құны және салық салынатын базаны есептеу мақсатында пайдаланылатын сома арасында туындайтын уақыт айырмашылығы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салықтық активтердің және кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелердің туындауына алып келеді.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 257,855,362 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 292,758,506 мың теңге) мөлшеріндегі кейінге қалдырылған салықтық активтерді ҚҰБ-ның еншілес ұйымы «ҚОҚ» АҚ-ны таныды. «ҚОҚ» АҚ басшылығы кейінге қалдырылған салықтық активтерді өтеу ықтималдығын бағалап, «ҚОҚ» АҚ шегерілетін уақыт айырмашылығын назарға ала отырып, жеткілікті түрде салық салынатын кіріс алады және кейінге қалдырылған салықтық активтерді тану негізді деген қорытындыға келді. Банктерде және басқа да қаржы институттарында берілген қарыздар мен депозиттер бойынша дисконт амортизациясы кезінде кейінге қалдырылған салықтық активті пайыздық кірісті түзету арқылы қалпына келтіруге болады (15-ескертпе). Кейінге қалдырылған салықтық активтің баланстық құны әрбір есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша қайта бағалануға тиіс. «ҚОҚ» АҚ қажет болған жағдайда кейінге қалдырылған салықтық активтің баланстық құнын азайтады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

13. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Шетелдік банктердегі «ностро» түріндегі шоттар	1,562,777,863	3,321,450,196
Кассадағы шетел валютасындағы ақша қаражаты	147,224,035	152,490,251
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз «кері РЕПО» операциялары	108,517,144	99,433,907
Шетел валютасымен алуға арналған шоттар	9,960	65,805,770
Қазақстан банктеріндегі бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз теңгедегі депозиттер	23,375,211	21,830,988
Қазақстан банктеріндегі «ностро» түріндегі шоттар	3,264,334	2,772,445
Халықаралық есеп айырысу банкіндегі шоттар	124,975	466,709
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв шегерілгенге дейін ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген барлық ақша қаражаты және оның баламалары	1,845,293,522	3,664,250,266
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтің барлығы	(6,990,197)	(53,893,998)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергенде, ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген барлық ақша қаражаты және оның баламалары	1,838,303,325	3,610,356,268

Ақша қаражатына және оның баламаларына кассадағы шетел валютасындағы ақша қаражаты, басқа да банктердегі бос қалдықтар («ностро» түріндегі шоттар), сондай-ақ әділ құны өзгерістерінің айтарлықтай тәуекеліне ұшырамаған, үш айдан аз бастапқы өтеу мерзімі бар өтімділігі жоғары қаржылық активтер қамтылады және Ұлттық Банк қысқа мерзімді міндеттемелерді реттеу үшін пайдаланады.

Кредиттік рейтингі жоқ «кері РЕПО» мәмілелері «ҚҚБ» АҚ автоРЕПО нарығында жасалды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «кері РЕПО» келісімдері бойынша қамтамасыз ету ретінде қабылданған қаржылық активтер «ҚОҚ» АҚ борыштық бағалы қағаздарымен, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигацияларымен, Еуразиялық даму банкінің облигацияларымен және Халықаралық қаржы корпорациясының облигацияларымен ұсынылды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы қаржылық активтердің әділ құны 136,535,353 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 100,893,971 мың теңге) құрады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

13. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, ЖАЛҒАСЫ

2025 және 2024 жылдары ақша қаражатының және оның баламаларының жалпы баланстық құнының өзгеруі былай көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл		
Ақша қаражатының жалпы баланстық құны	1-саты	2-саты	Барлығы
1 қаңтардағы қалдық	3,379,269,837	284,980,429	3,664,250,266
1-сатыға аудару	64,763	(64,763)	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер *	121,132,948	1,062,403	122,195,351
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(1,601,651,838)	(252,951,013)	(1,854,602,851)
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	(91,757,848)	5,208,604	(86,549,244)
31 желтоқсандағы қалдық	1,807,057,862	38,235,660	1,845,293,522

мың теңге	2024 жыл		
Ақша қаражатының жалпы баланстық құны	1-саты	2-саты	Барлығы
1 қаңтардағы қалдық	3,431,597,806	166,096,761	3,597,694,567
2-сатыға аудару	(279,552,297)	279,552,297	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	281,666,593	-	281,666,593
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(292,066,744)	(153,668,506)	(445,735,250)
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	237,624,479	(7,000,123)	230,624,356
31 желтоқсандағы қалдық	3,379,269,837	284,980,429	3,664,250,266

* аталған активтерді сатылар арасында аударуды қоса алғанда, бір жыл ішінде құрылған жаңа қаржылық активтерді қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

13. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, ЖАЛҒАСЫ

2025 және 2024 жылдары ақша қаражаты және оның баламаларының шығынға арналған бағалау резервінің өзгеруі былайша көрсетілген:

мың теңге	1-саты	2025 жыл 2-саты	Барлығы
Ақша қаражаты және оның баламаларының күтілетін кредиттік шығынға арналған резерві			
1 қаңтардағы қалдық	955,314	52,938,684	53,893,998
1-сатыға аудару	121	(121)	-
Шығын бойынша бағалау резервінің таза өзгеруі	(675,919)	(46,597,312)	(47,273,231)
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	147,076	218,417	365,493
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(9,933)	-	(9,933)
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	30,799	(16,929)	13,870
31 желтоқсандағы қалдық	447,458	6,542,739	6,990,197

мың теңге	1-саты	2024 жыл 2-саты	Барлығы
Ақша қаражаты және оның баламаларының күтілетін кредиттік шығынға арналған резерві			
1 қаңтардағы қалдық	36,064	467,519	503,583
2-сатыға аудару	(51,922,495)	51,922,495	-
Шығын бойынша бағалау резервінің таза өзгеруі	659,731	662,296	1,322,027
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	52,217,951	-	52,217,951
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(35,741)	(82,174)	(117,915)
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	(196)	(31,452)	(31,648)
31 желтоқсандағы қалдық	955,314	52,938,684	53,893,998

* аталған активтерді сатылар арасында аударуды қоса алғанда, бір жыл ішінде құрылған жаңа қаржылық активтерді қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

14. АЛТЫН

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
ҚҰБ сақтау орнындағы құйма алтын	14,239,574,101	5,208,748,898
Шетелдік банктердің депозиттеріндегі алтын:		
- «АА-» кредиттік рейтингі бар	152,531,033	-
- «А-»-тен «А+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	632,791,079	1,858,446,522
- «ВВВ+» кредиттік рейтингі бар	239,806,084	-
Шетелдік банктердің депозиттеріндегі алтынның барлығы	1,025,128,196	1,858,446,522
Шетелдік банктердің шоттарындағы және сақтау орындарындағы алтын:		
- «ААА» кредиттік рейтингі бар	1,963,637,212	1,236,163,387
- «А-»-тен «А+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	6,894,648,622	4,291,492,480
Шетелдік банктердің шоттарындағы және сақтау орындарындағы алтынның барлығы	8,858,285,834	5,527,655,867
Барлығы	24,122,988,131	12,594,851,287

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

14. АЛТЫН, ЖАЛҒАСЫ

Алтын депозиттердегі, сондай-ақ шетелдік банктердегі аллокирленбеген шоттардағы алтыннан және сақтау орындарындағы құймалардағы алтыннан тұрады. Депозит – бұл кіріс алу мақсатында банкке сақтауға және басқаруға берілген қаражат. Аллокирленген шот – аффинирленген бағалы металдардың жеке белгілерін сақтай отырып, оларды физикалық нысанда есепке алуға арналған металл шот. Аллокирленбеген шот – аффинирленген бағалы металдардың жеке белгілерін көрсетпей, иесіздендірілген (физикалық емес) нысанда есепке алуға арналған металл шот. Алтын шоғырландырылған қаржылық есептілікте есепті күнгі нарықтық құны бойынша ескеріледі. Нарықтық құн Лондон бағалы металдар нарығының қауымдастығы белгілеген таңғы фиксинг негізінде белгіленеді.

Есепті кезең ішінде алтынның құны 11,528,136,844 мың теңгеге ұлғайды. Бұл ұлғаю негізінен есепті жылы сатып алуға және алтын құнының өсуіне байланысты. Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығының (LBMA) 2025 жылғы 31 желтоқсандағы фиксинг бағамы – бір троя унциясы үшін 4,307.95 АҚШ доллары (2024 жылғы 31 желтоқсанда: бір троя унциясы үшін 2,610.85 АҚШ доллары). 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша екі контрагенттің шоттарындағы алтынның құны меншікті капиталдың 10%-ынан асады (2024 жылғы 31 желтоқсан: екі контрагенттің асып кетуі).

Төмендегі кестеде Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығының (LBMA) фиксинг бағамының өзгеруіне капиталдың әсеріне талдау көрсетілген (құнының +/-50%-ы):

	2025 жыл	2024 жыл
	Меншікті капитал мың теңге	Меншікті капитал мың теңге
Алтын құнының 50% өсуі	12,061,494,066	6,297,425,644
Алтын құнының 50% төмендеуі	(12,061,494,066)	(6,297,425,644)

Кредиттік рейтингтер «Standard and Poor's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа да халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес берілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ
ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қарыздар мен депозиттер	2,037,013,033	2,032,789,015
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қарыздар мен депозиттер	96,150,426	279,449,642
Барлығы	2,133,163,459	2,312,238,657

мың теңге	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны 2025 жыл
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША ЕСЕПКЕ АЛЫНАТЫНДАР				
Шетелдік банктердегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттар *				
«А-»-тен «А+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	65,401,780	-	-	65,401,780
Халықаралық валюта қорындағы ҚҰБ квотасы	802,701,696	-	-	802,701,696
Шетелдік банктердегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттардың барлығы	868,103,476	-	-	868,103,476
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(1,531)	-	-	(1,531)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі шетелдік банктердегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттардың барлығы	868,101,945	-	-	868,101,945
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер				
Банктердегі депозиттер				
- «BBB-» кредиттік рейтингі бар	5,695,494	-	-	5,695,494
- «BB-»-тен «BB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	10,684,463	-	-	10,684,463
- «B»-дан «B+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	967,004	-	-	967,004
- берілген кредиттік рейтингі жоқ	-	522	676,742	677,264
Банктердегі депозиттердің барлығы	17,346,961	522	676,742	18,024,225
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(57,489)	(225)	(676,742)	(734,456)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі банктердегі депозиттердің барлығы	17,289,472	297	-	17,289,769

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны 2025 жыл
Берілген қарыздар**				
- «BBB»-тен «BBB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	991,198,775	-	-	991,198,775
- «BB»-тен «BB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	156,947,969	-	-	156,947,969
- «B»-тен «B»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	5,175,157	-	-	5,175,157
- берілген кредиттік рейтингі жоқ	-	-	10,228,092	10,228,092
Берілген қарыздардың барлығы	1,153,321,901	-	10,228,092	1,163,549,993
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(1,700,582)	-	(10,228,092)	(11,928,674)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі берілген қарыздар	1,151,621,319	-	-	1,151,621,319
Банктердегі және басқа да қаржы институттардағы қарыздар мен депозиттердің барлығы	1,168,910,791	297	-	1,168,911,088
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергенге дейін амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы шоттардың, қарыздардың және депозиттердің барлығы	2,038,772,338	522	10,904,834	2,049,677,694
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтің барлығы	(1,759,602)	(225)	(10,904,834)	(12,664,661)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы шоттардың, қарыздардың және депозиттердің барлығы	2,037,012,736	297	-	2,037,013,033

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны 2024 жыл
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША ЕСЕПКЕ АЛЫНАТЫНДАР				
Шетелдік банктердегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттар *				
- «А-»-тен «А+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	83,739,062	-	-	83,739,062
Халықаралық валюта қорындағы ҚҰБ квотасы	793,283,904	-	-	793,283,904
Шетелдік банктердегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттардың барлығы	877,022,966 (15,401)	-	-	877,022,966 (15,401)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв				
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі шетелдік банктердегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттардың барлығы	877,007,565	-	-	877,007,565
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер				
Банктердегі депозиттер				
- «BBB-» кредиттік рейтингі бар	4,635,821	-	-	4,635,821
- «BB-»-тен «BB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	10,421,057	-	-	10,421,057
- «B»-дан «B+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	631,170	260,049	-	891,219
- берілген кредиттік рейтингі жоқ	-	566,173	28,249	594,422
Банктердегі депозиттердің барлығы	15,688,048	826,222	28,249	16,542,519
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(54,763)	(211,245)	(28,249)	(294,257)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі банктердегі депозиттердің барлығы	15,633,285	614,977	-	16,248,262

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге				Жиыны
Берілген қарыздар**	1-саты	2-саты	3-саты	2024 жыл
- «BBB-»-тен «BBB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	960,059,329	-	-	960,059,329
- «BB-»-тен «BB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	176,340,221	-	-	176,340,221
- «B» кредиттік рейтингі бар	5,115,389	-	-	5,115,389
- берілген кредиттік рейтингі жоқ	-	-	13,555,382	13,555,382
Берілген қарыздардың барлығы	1,141,514,939	-	13,555,382	1,155,070,321
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(1,981,751)	-	(13,555,382)	(15,537,133)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі берілген қарыздардың барлығы	1,139,533,188	-	-	1,139,533,188
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттердің барлығы	1,155,166,473	614,977	-	1,155,781,450
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергенге дейін амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы шоттардың, қарыздардың және депозиттердің барлығы	2,034,225,953	826,222	13,583,631	2,048,635,806
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтің барлығы	(2,051,915)	(211,245)	(13,583,631)	(15,846,791)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергендегі амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы шоттардың, қарыздардың және депозиттердің барлығы	2,032,174,038	614,977	-	2,032,789,015

* 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шетелдік банктер мен қаржы институттарындағы басқа да шоттарда ақша баламаларының құрамына енгізілмеген, 63,319,282 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 76,112,765 мың теңге) мөлшеріндегі, пайдаланылуы шектелген, Топтың басқаруындағы инвестицияланбаған ақша қаражаты қамтылады.

** Амортизацияланған құны бойынша есепке алынып берілген қарыздарға екінші деңгейдегі банктер мен квазимемлекеттік сектор ұйымдарының купондық облигациялары қамтылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫНДАР		
Банктердегі депозиттер *		
- «BBB-»-тен бастап кредиттік рейтингі бар	2,294,624	3,670,271
- «BB-»-тен «BB+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	1,155,355	2,254,113
- «B-»-тен «B+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	38,216	75,696
Банктердегі депозиттердің барлығы	3,488,195	6,000,080
Берілген қарыздар **		
- «BBB-»-тен «BBB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	172,122	312,650
- «BB-»-тен «BB»-ға дейін кредиттік рейтингі бар	75,421,060	251,500,992
- «B-»-тен «B+»-ке дейін кредиттік рейтингі бар	17,069,049	21,635,920
Берілген қарыздардың барлығы	92,662,231	273,449,562
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы әділ құны бойынша бағаланатын шоттардың, қарыздардың және депозиттердің барлығы	96,150,426	279,449,642

* Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын банктердегі депозиттерде ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыру бағдарламасы бойынша банк салымдарына инвестициялар қамтылады. Мұндай инвестициялар SPPI өлшемшартына (тек қана негізгі соманы және пайыздарды төлеу) сәйкес келмейді, өйткені ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыру бағдарламасы бойынша банк салымдары бойынша сыйақы банктердің көрсетілген бағдарлама шеңберінде қайта қаржыландырылған әрбір ипотекалық қарыз бойынша жеке-жеке мемлекеттік баж және бағамдық айырма бойынша шығынды жабу үшін сыйақыны ішінара немесе толық ұстап қалуына байланысты тіркеп-белгіленбеген.

**Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын берілген қарыздар банк секторын қаржылай қолдау бағдарламасы шеңберінде сатып алынған банктердің реттелген облигацияларын білдіреді. 9 ХҚЕС-ке (IFRS) сәйкес реттелген облигациялар банктердің қаржылық жағдайы нашарлаған және активтерді шығару фактілері анықталған жағдайда банктің жай акцияларына реттелген борышты айырбастаудың көзделген тетігінің болуы салдарынан SPPI өлшемшартына сәйкес келмеуіне байланысты міндетті түрде пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын облигациялар ретінде жіктелді. Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларға «Қазақстан тұрғын үй компаниясы» АҚ-ның бағалы қағаздарына инвестициялары да қамтылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ
ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

2025 және 2024 жылдары банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттердің жалпы баланстық құнының және шығынға арналған бағалау резервінің өзгеруі былайша көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл			Барлығы
	1-саты	2-саты	3-саты	
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы депозиттердің жалпы баланстық құны				
1 қаңтардағы қалдық	15,688,048	826,222	28,249	16,542,519
1-сатыға аудару	260,049	(260,049)	-	-
3-сатыға аудару		(565,705)	565,705	-
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	407,693	-	-	407,693
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(1,284,413)	-	-	(1,284,413)
Басқа да өзгерістер	2,275,584	54	82,788	2,358,426
31 желтоқсандағы қалдық	17,346,961	522	676,742	18,024,225
мың теңге	2025 жыл			Барлығы
	1-саты	2-саты	3-саты	
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы депозиттер бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв				
1 қаңтардағы қалдық	54,763	211,245	28,249	294,257
1-сатыға аудару	39,932	(39,932)	-	-
3-сатыға аудару	-	(171,113)	171,113	-
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі*	(36,597)	25	477,380	440,808
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	234	-	-	234
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(843)	-	-	(843)
31 желтоқсандағы қалдық	57,489	225	676,742	734,456

* сатылар арасындағы осы активтерді аударуды қоса алғанда, жыл ішіндегі резервтердің өзгеруі қамтылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ
ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	2024 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Барлығы
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы депозиттердің жалпы баланстық құны				
1 қаңтардағы қалдық	64,624,898	7,387	28,379	64,660,664
1-сатыға аудару	6,967	(6,967)	-	-
2-сатыға аудару	(1,241,816)	1,241,816	-	-
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	78,267	-	-	78,267
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(47,981,710)	-	-	(47,981,710)
Басқа да өзгерістер	201,442	(416,014)	(130)	(214,702)
31 желтоқсандағы қалдық	15,688,048	826,222	28,249	16,542,519

мың теңге	2024 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Барлығы
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы депозиттер бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтер				
1 қаңтардағы қалдық	165,183	2,104	28,379	195,666
1-сатыға аудару	1,925	(1,925)	-	-
2-сатыға аудару	(812)	812	-	-
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі*	(23,376)	210,254	(130)	186,748
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	271	-	-	271
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(88,428)	-	-	(88,428)
31 желтоқсандағы қалдық	54,763	211,245	28,249	294,257

* аталған активтерді сатылар арасында аударуды қоса алғанда, бір жыл ішінде құрылған жаңа қаржылық активтер қамтылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ
ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

2025 және 2024 жылдары берілген қарыздардың жалпы баланстық құнының және шығынға арналған бағалау резервінің өзгеруі былайша көрсетілген:

мың теңге	1-саты	3-саты	Барлығы
Берілген қарыздардың жалпы баланстық құны			
1 қаңтардағы қалдық	1,141,514,939	13,555,382	1,155,070,321
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(25,077,207)	-	(25,077,207)
Есепке жазылған пайыздар мен дисконттың амортизациясындағы өзгерістер	36,884,169	-	36,884,169
Мерзімі өткен қарызды ішінара өтеу	-	(3,327,290)	(3,327,290)
31 желтоқсандағы қалдық	1,153,321,901	10,228,092	1,163,549,993

мың теңге	1-саты	3-саты	Барлығы
Берілген қарыздар бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтер			
1 қаңтардағы қалдық	1,981,751	13,555,382	15,537,133
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	(210,483)	-	(210,483)
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(84,556)	(3,327,290)	(3,411,846)
31 желтоқсандағы қалдық	1,686,712	10,228,092	11,914,804

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

15. БАНКТЕРДЕГІ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНДАҒЫ ҚАРЫЗДАР МЕН ДЕПОЗИТТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	1-саты	2024 жыл 3-саты	Барлығы
Берілген қарыздардың жалпы баланстық құны			
1 қаңтардағы қалдық	1,111,118,117	19,555,382	1,130,673,499
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	180,545,418	-	180,545,418
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(177,262,872)	-	(177,262,872)
Есепке жазылған пайыздар мен дисконттың амортизациясындағы өзгерістер	27,114,276	-	27,114,276
Мерзімі өткен қарызды ішінара өтеу	-	(6,000,000)	(6,000,000)
31 желтоқсандағы қалдық	1,141,514,939	13,555,382	1,155,070,321

мың теңге	1-саты	2024 жыл 3-саты	Барлығы
Берілген қарыздар бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтер			
1 қаңтардағы қалдық	1,562,661	19,555,382	21,118,043
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	243,733	-	243,733
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	211,418	-	211,418
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(36,061)	(6,000,000)	(6,036,061)
31 желтоқсандағы қалдық	1,981,751	13,555,382	15,537,133

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 10,228,092 мың теңге сомасында қарыз 90 күннен астам мерзімге мерзімі ұзартылды (2024 жылғы 31 желтоқсан: 13,555,382 мың теңге) және олар бойынша 100% мөлшерде резервтер құрылды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың меншікті капиталдың 10%-ынан асатын қалдығы бар шоттары жоқ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

16. ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ

2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары мыналарды қамтыды:

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Активтер		
Сыртқы басқарудағы активтер		
Жеке капитал қорларына инвестициялар	1,147,452,341	1,011,766,897
Хедж-қорларға инвестициялар	366,297,753	337,992,502
Жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялар	141,128,340	121,984,040
Баламалы құралдарға инвестициялардың жиыны	1,654,878,434	1,471,743,439
Басқа қорларға инвестициялар	30,247,255	28,686,903
Фьючерстер	501,572	1,892,176
Форвардтар	632,883	473,073
Меншікті басқарудағы активтер		
Фьючерстер	-	3,324,865
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарының барлығы	1,686,260,144	1,506,120,456
Міндеттемелер		
Сыртқы басқарудағы міндеттемелер		
Форвардтар	(612,514)	(792,922)
Фьючерстер	(699,847)	(850,437)
Меншікті басқарудағы міндеттемелер		
Фьючерстер	-	(1,996,606)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын басқарудағы қаржы құралдарының барлығы	(1,312,361)	(3,639,965)

Осы ескертпеде берілген баламалы құралдарға инвестициялар Алтын-валюта активтерінің инвестициялық стратегиясына және ҚҰБ Басқармасының 2018 жылғы 28 мамырдағы № 100 қаулысымен бекітілген ҚҰБ алтын-валюта активтерінің баламалы құралдарының портфелін басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясына сәйкес хедж-қорларға, жеке капитал қорлары мен жылжымайтын мүлік қорларына инвестицияларды қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**16. ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ
БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ЖАЛҒАСЫ****Хедж-қорларға инвестициялар**

Топтың басқаруындағы хедж-қорларға инвестициялар (бұдан әрі – «хедж-қорларға инвестициялар портфелі») қорлар қорының құрылымы арқылы әртүрлі нарықтардағы белгілі бір инвестициялық стратегияларға сәйкес инвестициялау үшін инвесторлардың қаражатын жинақтау мақсатында құрылған әртүрлі инвестициялық қорларға және қаржы құралдарының әртүрлі типтеріне инвестицияларды білдіреді. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша хедж-қорларға инвестициялар портфелін географиялық тұрғыдан бөлгенде, негізінен Солтүстік Америка мен Еуропаға бөлінеді. Хедж-қорларға инвестициялау валютасы – АҚШ доллары. Инвестициялық қорлар компаниялар немесе әріптестіктер түрінде ұйымдастырылған. Өз кезегінде аталған инвестициялық қорлар позицияларының едәуір бөлігін белгіленетін нарықтық құны бойынша бағаланатын өтімділігі жоғары бағалы қағаздар мен туынды қаржы құралдарында, сондай-ақ әділ құны бойынша бағаланатын өтімділігі төмен бағалы қағаздар мен туынды қаржы құралдарында ұстайды (36-ескертпе).

Жеке капитал қорларына инвестициялар

Топтың басқаруындағы жеке капитал қорларына инвестициялар қорлар қорының құрылымы арқылы қорларға инвестицияларды және инвестицияланатын компаниялардың акционерлік капиталына немесе бағалы қағаздарына инвестициялау үшін инвесторлардың қаражатын жинақтау мақсатында жүзеге асырылатын қорлармен бірлескен инвестицияларды білдіреді. Инвестициялық қорлар компаниялар немесе әріптестіктер түрінде ұйымдастырылуы мүмкін. Жеке капитал портфеліне әртүрлі секторлар мен өңірлерге инвестициялайтын қорлар кіреді. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақпараттық технологиялар секторына, байланыс қызметтері мен денсаулық сақтау және басқа да секторларына тікелей инвестицияларға қатысу портфельдің ең көп бөлігін құрайды. Инвестициялардың негізгі бөлігі Солтүстік Америкаға және Батыс Еуропаға бөлінеді. Қорларға инвестициялаудың негізгі валютасы – АҚШ доллары, сондай-ақ еуро, австралиялық долларда және фунт стерлингте де инвестициялар бар (36-ескертпе).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**16. ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ
БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ЖАЛҒАСЫ****Жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялар**

Топтың басқаруындағы жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялар (бұдан әрі – «жылжымайтын мүлік портфелі») жалдау ақысынан және/немесе жылжымайтын мүлік құнының өсуінен кіріс алу мақсатында жүзеге асырылатын, қорлар қорының құрылымы арқылы қорларға инвестицияларды білдіреді. Инвестициялық қорлар компаниялар немесе әріптестіктер түрінде ұйымдастырылуы мүмкін. Жылжымайтын мүлікке инвестициялау портфеліне әртүрлі өңірлердегі ғимараттардың әртүрлі типтеріне инвестициялайтын қорлар кіреді. Жылжымайтын мүлікке инвестициялау 2018 жылы басталды. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша портфельдің ең көп бөлігін Солтүстік Америкадағы, Еуропадағы, сондай-ақ Азиядағы жылжымайтын мүлік объектілері құрайды. Жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялаудың негізгі валютасы – АҚШ доллары, сондай-ақ еуро мен жапон иенасында да инвестициялар бар (36-ескертпе).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

16. ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ЖАЛҒАСЫ

Төмендегі кестеде негізгі валюталар бөлінісінде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шарттарға сәйкес мәміленің орташа өлшемді валюта бағамдары және өтелгенге дейінгі қалған мерзімдері көрсетіле отырып, туынды құралдармен жасалған операциялардан Топтың өтелмеген қалдықтарының шарттық сомалары көрсетіледі.

мың теңге	Шарт бойынша сомасы / мәміленің шартты сомасы мың теңге				Мәміленің орташа өлшемді фьючерстік бағалары / валюта бағамдары	
	2025 жыл		2024 жыл		2025 жыл	2024 жыл
Үш айдан аз кезеңдегі						
Форвардтар						
EUR-ға USD сатып алу	19,740,441	(19,877,396)	5,443,581	(5,357,227)	0.86	0.95
CAD-ге USD сатып алу	9,333,607	(9,391,991)	12,084,241	(11,773,856)	1.40	1.40
USD-ге CHF сатып алу	8,812,356	(8,711,502)	8,004,889	(8,215,544)	1.25	1.13
GBP-ге USD сатып алу	6,468,825	(6,618,204)	779,201	(779,699)	0.75	0.80
USD-ге CAD сатып алу	5,799,673	(5,641,601)	4,288,912	(4,286,633)	0.71	0.70
USD-ге AUD сатып алу	5,597,140	(5,469,586)	4,531,264	(4,752,678)	0.65	0.65
EUR-ға USD сатып алу	5,396,053	(5,482,688)	5,302,236	(5,290,234)	0.87	0.96
USD-ге CAD сатып алу	4,123,406	(4,126,567)	3,707,033	(3,790,418)	0.73	0.71
USD-ге EUR сатып алу	4,000,416	(3,992,644)	12,035,953	(12,249,063)	1.17	1.05
USD-ге CHF сатып алу	2,093,897	(2,065,312)	-	-	1.26	-
USD-ге JPY сатып алу	1,579,498	(1,590,774)	-	-	0.0065	-
GBP-ге USD сатып алу	1,477,176	(1,470,700)	4,030,069	(3,971,990)	0.74	0.79
USD-ге JPY сатып алу	1,364,175	(1,368,856)	3,268,478	(3,308,996)	0.0064	0.0064
JPY-ға USD сатып алу	1,356,675	(1,340,343)	-	-	154.78	-
USD-ге AUD сатып алу	1,141,639	(1,106,893)	1,726,839	(1,733,895)	0.67	0.62
GBP-ге USD сатып алу	411,201	(420,752)	635,975	(635,881)	0.76	0.80
USD-ге GBP сатып алу	-	-	780,037	(779,557)	-	1.25
USD-ге EUR сатып алу	-	-	5,277,303	(5,289,542)	-	1.04
CAD-ге USD сатып алу	-	-	4,277,557	(4,279,747)	-	1.44
USD-ге CHF сатып алу	-	-	2,082,092	(2,080,549)	-	1.11
Жиыны	78,696,178	(78,675,809)	78,255,660	(78,575,509)		
Үш айдан аз кезеңдегі						
Фьючерстер						
USD-дегі келісімшарт	203,064,152	(203,327,172)	588,123,620	(585,586,620)	1.00	1.00
EUR-дағы келісімшарт	44,665,156	(44,576,618)	59,853,134	(60,006,423)	0.85	0.97
CAD-дегі келісімшарт	7,688,810	(7,691,200)	4,932,777	(4,924,339)	1.37	1.44
AUD-дегі келісімшарт	2,300,696	(2,302,300)	1,000,870	(1,004,449)	1.50	1.62
GBP-дегі келісімшарт	1,604,242	(1,615,333)	546,959	(565,531)	0.74	0.80
JPY-дегі келісімшарт	555,004	(563,712)	-	-	156.75	-
Жиыны	259,878,060	(260,076,335)	654,457,360	(652,087,362)		
Барлығы	338,574,238	(338,752,144)	732,713,020	(730,662,871)		

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ
БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	
	1-саты	Жиыны
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
Борыштық құралдар		
Шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялар		
Мемлекеттік облигациялар	4,657,517,898	4,657,517,898
«AAA» кредиттік рейтингі бар	517,458,926	517,458,926
«AA-»-тен «AA+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	2,840,386,986	2,840,386,986
«A-»-тен «A+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	533,025,927	533,025,927
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	730,017,008	730,017,008
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	36,629,051	36,629,051
Халықаралық компаниялардың корпоративтік облигациялары	1,418,825,031	1,418,825,031
«AAA» кредиттік рейтингі бар	33,501,866	33,501,866
«AA-»-тен «AA+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	185,532,413	185,532,413
«A-»-тен «A+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	440,544,283	440,544,283
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	625,132,209	625,132,209
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	134,114,260	134,114,260
Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес қаржы ұйымдарының борыштық бағалы қағаздары	1,037,315,844	1,037,315,844
«AAA» кредиттік рейтингі бар	415,811,103	415,811,103
«AA-»-тен «AA+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	269,665,721	269,665,721
«A-»-тен «A+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	307,416,089	307,416,089
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	32,751,176	32,751,176
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	1,702,994	1,702,994
рейтингі жоқ	9,968,761	9,968,761
Шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялардың барлығы	7,113,658,773	7,113,658,773

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

мың тенге	2025 жылғы 31 желтоқсан	
	1-саты	Жиыны
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
«BBB-» кредиттік рейтингі бар Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық облигациялары	1,093,190,586	1,093,190,586
Қазақстан эмитенттерінің корпоративтік облигациялары		
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	78,061,976	78,061,976
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	61,031,732	61,031,732
Қазақстан эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялардың барлығы	1,232,284,294	1,232,284,294
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервін шегергенге дейінгі борыштық құралдарға инвестициялардың барлығы	8,345,943,067	8,345,943,067
Шығынға арналған бағалау резерві	(4,190,464)	(4,190,464)
Борыштық құралдарға инвестициялардың барлығы	8,341,752,603	8,341,752,603

2025 жыл ішінде бұрын 2-сатыға жатқызылған инвестициялық бағалы қағаздар кредиттік тәуекелдің төмендеуіне байланысты 1-сатыға ауыстырылды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ
БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ
ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	2024 жылғы 31 желтоқсан		
	1-саты	2-саты	Жиыны
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар			
Борыштық құралдар			
Шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялар			
Мемлекеттік облигациялар	5,387,907,744	-	5,387,907,744
«AAA» кредиттік рейтингі бар	622,541,974	-	622,541,974
«AA-»-тен «AA+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	4,224,470,750	-	4,224,470,750
«A-»-тен «A+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	147,398,986	-	147,398,986
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	378,228,746	-	378,228,746
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	15,267,288	-	15,267,288
Халықаралық компаниялардың корпоративтік облигациялары	1,289,143,843	14,523,206	1,303,667,049
«AAA» кредиттік рейтингі бар	60,582,266	-	60,582,266
«AA-»-тен «AA+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	351,123,429	2,904,629	354,028,058
«A-»-тен «A+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	324,708,689	11,618,577	336,327,266
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	491,312,780	-	491,312,780
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	61,416,679	-	61,416,679
Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес қаржы ұйымдарының борыштық бағалы қағаздары	544,182,576	40,060,039	584,242,615
«AAA» кредиттік рейтингі бар	311,128,765	-	311,128,765
«AA-»-тен «AA+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	135,687,632	-	135,687,632
«A-»-тен «A+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	68,788,328	40,060,039	108,848,367
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	28,577,851	-	28,577,851
Шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялардың барлығы	7,221,234,163	54,583,245	7,275,817,408

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	2024 жылғы 31 желтоқсан		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	1-саты	2-саты	Жиыны
«BBB-» кредиттік рейтингі бар Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық облигациялары	1,490,071,633	-	1,490,071,633
Қазақстан эмитенттерінің корпоративтік облигациялары			
«BBB-»-тен «BBB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	49,928,872	-	49,928,872
«BB-»-тен «BB+»-ке дейінгі кредиттік рейтингі бар	67,963,004	-	67,963,004
Кредиттік рейтингі жоқ	10,445,200		10,445,200
Қазақстан эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялардың барлығы	1,618,408,709	-	1,618,408,709
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергенге дейінгі борыштық құралдарға инвестициялардың барлығы	8,839,642,872	54,583,245	8,894,226,117
Шығынға арналған бағалау резерві	(5,139,212)	(61,421)	(5,200,633)
Борыштық құралдарға инвестициялардың барлығы	8,834,503,660	54,521,824	8,889,025,484
	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	
мың теңге			
Үлестік құралдар			
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ акциялары		1,249,224,291	854,169,757
Корпоративтік акциялар		427,013	407,787
Үлестік құралдарға инвестициялардың барлығы		1,249,651,304	854,577,544
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздардың барлығы		9,595,594,371	9,748,803,661

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ
БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ
ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ****Үлестік құралдар**

Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарға 2025 жылы «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ 1,249,224,291 мың теңге (2024 жылы 854,169,757 мың теңге) сомасындағы жай акциялары кіреді. Қазіргі уақытта аталған акциялар «ҚҚБ» АҚ биржасының деректерін пайдалана отырып, күн сайын қайта бағаланады. Жергілікті биржасын бойынша есепті күнгі баға белгілеуді пайдалана отырып, ҚҰБ осы үлестік құралдарды қайта бағалады. 2025 жылы қайта бағалаудан болған 395,054,535 мың теңге сомасындағы кіріс басқа да жиынтық кірісте танылды (2024 жылы: табыс 183,790,621 мың теңге).

Кредиттік рейтингтер «Standard and Poor's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас стандарттарына сәйкес берілді.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздардың бір бөлігі активтерді басқарумен айналысатын он (2024 жылғы 31 желтоқсанда: жеті) ұйымның басқаруында болды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

Басқарудағы активтер портфелінің мынадай инвестициялық стратегиялары бар:

Басқарушы	2025 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	2024 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	Стратегия
«ҚҰБ Ұлттық инвестициялық корпорациясы» АҚ			Балама құралдар
меншікті басқару Amundi Corporate Bonds	40,906,620	94,956,678	Инвестициялық деңгейдегі жаһандық корпоративтік облигациялар
Nomura Asset Management U.K. Limited	158,590,465	144,832,012	Инвестициялық деңгейдегі жаһандық корпоративтік облигациялар
Wellington	485,952,336	460,834,213	Инвестициялық деңгейдегі жаһандық корпоративтік облигациялар
Aviva Investors Global Services Limited	151,132,818	136,541,631	Дамушы нарықтардың тұрақты валютадағы облигациялары
Deutsche Asset Management International GmbH	524,679,415	472,257,818	Дамушы нарықтардың тұрақты валютадағы облигациялары
Prudential Global Investment Management Corporate Bonds Mandate	219,022,885	392,150,038	Инвестициялық деңгейдегі жаһандық корпоративтік облигациялар
CIBM International Bank for Reconstruction and Development	167,517,711	218,136,183	Юаньмен шығарылған қысқа дүрәциялы мемлекеттік облигациялар
TCW Asset Management Company LLC	148,553,701	-	Дамушы нарықтардың тұрақты валютадағы облигациялары
PIMCO Asia Pte Ltd	201,199,699	-	Дамушы нарықтардың тұрақты валютадағы облигациялары
215,394,566	-	-	
Басқарудағы активтердің барлығы	2,312,950,216	1,919,708,573	

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

17. БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

2025 жылғы 31 желтоқсанда сыртқы басқарудағы портфельдерге кіретін 69,024,559 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 229,494,345 мың теңге) сомасындағы инвестицияланбаған қалдықтар «Ақша қаражаты және оның баламалары» бабында берілген (13-ескертпе).

«Ақша қаражаты және оның баламалары» бабындағы активтердің жіктелуі (13-ескертпе) негізделген болып табылады, өйткені олардың өтімділігі жоғары және айтарлықтай шектеулерсіз пайдалануға қолжетімді.

Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті талдау

Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резервтің өзгеруі мынадай түрде көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл		
	1-саты	2-саты	Жиыны
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар			
1 қаңтардағы қалдық	5,139,212	61,421	5,200,633
- 1-сатыға аудару	61,421	(61,421)	-
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	(1,592,050)	-	(1,592,050)
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	1,591,445	-	1,591,445
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(1,009,564)	-	(1,009,564)
31 желтоқсандағы қалдық	4,190,464	-	4,190,464

мың теңге	2024 жыл		
	1-саты	2-саты	Жиыны
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар			
1 қаңтардағы қалдық	2,031,110	33,577	2,064,687
- 2-сатыға аудару	(68,061)	68,061	-
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	2,955,701	(35,531)	2,920,170
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	405,798	113,322	519,120
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(185,336)	(118,008)	(303,344)
31 желтоқсандағы қалдық	5,139,212	61,421	5,200,633

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

18. АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР	ҚҰНЫ	БОЙЫНША
мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялар		
«А+» кредиттік рейтингі бар мемлекеттік облигациялар	119,739,182	117,599,258
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв шегерілгенге дейінгі шетелдік эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялардың барлығы	119,739,182	117,599,258
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(8,980)	(11,113)
Шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялардың баланстық құны	119,730,202	117,588,145
Қазақстан эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялар		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің BBB- кредиттік рейтингі бар облигациялары	204,018,312	201,740,734
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв шегерілгенге дейінгі қазақстандық эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялардың барлығы	204,018,312	201,740,734
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(160,492)	(169,167)
Қазақстан эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялардың баланстық құны	203,857,820	201,571,567
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті шегергенге дейін инвестициялық бағалы қағаздардың барлығы	323,757,494	319,339,992
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(169,472)	(180,280)
Инвестициялық бағалы қағаздардың барлығы*	323,588,022	319,159,712

* Бағалы қағаздарға барлық инвестициялар кредиттік тәуекелдің 1-сатысы болып саналады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

18. АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті талдау

2025 және 2024 жылдары амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар бойынша күтілетін кредиттік шығын резервінің өзгеруі мынадай түрде көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
	1-саты	1-саты
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
1 қаңтардағы қалдық	180,280	136,046
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	(10,989)	43,651
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	2,588	604
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(2,407)	(37)
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	-	16
31 желтоқсандағы қалдық	169,472	180,280

2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар бойынша шығынға арналған бағалау резервін 12 айлық күтілетін кредиттік шығынға тең сомада таниды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

19. БАСҚА ДА АКТИВТЕР

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар	1,053,112,776	1,095,687,387
Басқа да дебиторлық берешек	61,840,487	38,751,448
Шығынға арналған бағалау резервін шегергенге дейінгі басқа да қаржылық активтердің барлығы	1,114,953,263	1,134,438,835
Сатып алынған қарыздарға қатысты талаптар бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(14,501)	(15,086)
Басқа да қаржылық активтер бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(1,126,549)	(941,033)
Күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв	(1,141,050)	(956,119)
Басқа да қаржылық активтердің барлығы	1,113,812,213	1,133,482,716
Қорлар	21,490,649	25,685,193
Аффинирленбеген бағалы металдар мен асыл тастар	9,042,093	9,336,130
Негізгі құрал-жабдықтарға алдын ала төлемдер	10,890,801	28,500,771
Банкноттар мен монеталар жасауға алдын ала төлемдер	59,172	57,504
Басқалары*	6,873,613	1,326,885
Басқа да қаржылық емес активтердің барлығы	48,356,328	64,906,483
Басқа да активтердің барлығы	1,162,168,541	1,198,389,199

*Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2025 жылғы қаржылық есептілігіне аудит жүргізу бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу құны 113,177 мың теңгені құрайды. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС-ның 32,782 мың теңге мөлшерінде қызмет құнының 29%-ы мөлшерінде алдын ала төлем бойынша дебиторлық берешегі көрсетіледі. «ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне аудиторлық емес қызмет көрсеткен жоқ, бұл тиісті шарттар мен келісімдердің жоқ болуымен расталады.

мың теңге	2025 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
<i>Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар</i>				
«BBB-» кредиттік рейтингі бар	122,949,598	495,619	-	123,445,217
«BB» кредиттік рейтингі бар	435,974,862	967,237	14,364	436,956,463
«BB-» кредиттік рейтингі бар	6,234,717	24,825	-	6,259,542
«B+» кредиттік рейтингі бар	485,046,742	1,404,812	-	486,451,554
Жалпы баланстық құн	1,050,205,919	2,892,493	14,364	1,053,112,776
<i>Шығынға арналған бағалау резерві</i>	<i>(14,150)</i>	<i>(343)</i>	<i>(8)</i>	<i>(14,501)</i>
Баланстық құн	1,050,191,769	2,892,150	14,356	1,053,098,275

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

19. БАСҚА ДА АКТИВТЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	2024 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
<i>Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар</i>				
«BBB-» кредиттік рейтингі бар	119,687,520	451,176	-	120,138,696
«BB» кредиттік рейтингі бар	448,121,678	975,300	15,751	449,112,729
«BB-» кредиттік рейтингі бар	7,812,143	-	-	7,812,143
«BB+» кредиттік рейтингі бар	269,143,151	823,514	-	269,966,665
«B» кредиттік рейтингі бар	248,118,043	539,111	-	248,657,154
Жалпы баланстық күн	1,092,882,535	2,789,101	15,751	1,095,687,387
Шығынға бағалау резерві	(14,740)	(338)	(8)	(15,086)
Баланстық күн	1,092,867,795	2,788,763	15,743	1,095,672,301

Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар теңгедегі ипотекалық қарыздар бойынша сатып алынған талап ету құқықтары үшін коммерциялық әріптес банктерден алынуы тиіс соманы қамтиды.

«ҚОҚ» АҚ «7-20-25. Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктерін беру» және «Баспана хит» ипотекалық тұрғын үй кредиттеудің екі әлеуметтік маңызы бар бағдарламасының операторы болып табылады. «Баспана хит» бағдарламасы (банктік қарыз шартын жасау) 2021 жылдың соңына дейін қолданыста болды. 2025 және 2024 жылдары «ҚОҚ» АҚ екінші деңгейдегі сегіз банктен ипотекалық кредиттер портфелін сатып алды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алынған қарыздар бойынша талаптар көлемі 1,053,112 мың теңге (2024 жылы: 1,095,687,387 мың теңге) болды. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алынған қарыздар бойынша талаптар бойынша күтілетін кредиттік шығынға арналған резерв 14,501 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 15,086 мың теңге) болды.

Әріптес банктермен жасалған келісімдердің талаптарына сәйкес банктер негізгі борыш пен сыйақыны төлеу бойынша 90 күннен астам мерзімі өткен болса қарыздар бойынша талап ету құқықтарын кері сатып алуға міндетті.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

19. БАСҚА ДА АКТИВТЕР, ЖАЛҒАСЫ

2025 және 2024 жылдары сатып алынған қарыздар бойынша талаптардың жалпы баланстық құнының өзгеруі былай көрсетілген:

мың тенге	2025 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Барлығы
Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар				
1 қаңтардағы қалдық	1,092,882,535	2,789,101	15,751	1,095,687,387
1-сатыға аудару	1,079,116	(1,079,116)	-	-
2-сатыға аудару	(2,726,928)	2,726,928	-	-
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	104,080,270	57,287	-	104,137,557
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(65,782,135)	(1,511,795)	-	(67,293,930)
Басқа да өзгерістер (жоспарлы және мерзімінен бұрын өтеуді қоса алғанда)	(79,326,939)	(89,912)	(1,387)	(79,418,238)
31 желтоқсандағы қалдық	1,050,205,919	2,892,493	14,364	1,053,112,776

мың тенге	2024 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Барлығы
Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар				
1 қаңтардағы қалдық	1,126,447,244	3,639,852	42,731	1,130,129,827
1-сатыға аудару	1,276,272	(1,252,896)	(23,376)	-
2-сатыға аудару	(2,561,055)	2,561,055	-	-
3-сатыға аудару	(10,547)	-	10,547	-
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер	97,444,093	49,377	-	97,493,470
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(61,384,441)	(2,129,285)	(12,888)	(63,526,614)
Басқа да өзгерістер (жоспарлы және мерзімінен бұрын өтеуді қоса алғанда)	(68,329,031)	(79,002)	(1,263)	(68,409,296)
31 желтоқсандағы қалдық	1,092,882,535	2,789,101	15,751	1,095,687,387

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

19. БАСҚА ДА АКТИВТЕР, ЖАЛҒАСЫ

Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті талдау

2025 және 2024 жылдары сатып алынған қарыздар бойынша талаптардың күтілетін кредиттік шығынға арналған резервінің өзгеруі мынадай түрде көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар				
1 қаңтардағы қалдық	14,740	338	8	15,086
1-сатыға аудару	126	(126)	-	-
2-сатыға аудару	(37)	37	-	-
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	(650)	278		(372)
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	885	4	-	889
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(914)	(188)		(1,102)
31 желтоқсандағы қалдық	14,150	343	8	14,501

мың теңге	2024 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар				
1 қаңтардағы қалдық	15,362	413	24	15,799
1-сатыға аудару	147	(142)	(5)	-
2-сатыға аудару	(33)	33	-	-
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	(891)	263	-	(628)
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	920	4	-	924
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(765)	(233)	(11)	(1,009)
31 желтоқсандағы қалдық	14,740	338	8	15,086

* аталған активтерді кезеңдер арасында аударуды қоса алғанда, бір жыл ішінде құрылған жаңа қаржылық активтерді қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

19. БАСҚА ДА АКТИВТЕР, ЖАЛҒАСЫ

Күтілетін кредиттік шығынға арналған резервті талдау, жалғасы

2025 және 2024 жылдары басқа да дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығын бойынша бағалау резервінің өзгеруі мынадай түрде көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
Басқа да дебиторлық берешек				
1 қаңтардағы қалдық	60,235	222	880,576	941,033
1-сатыға аудару	530	(530)	-	-
2-сатыға аудару	-	448	(448)	-
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	166,492	1,153	134,023	301,668
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	(119,773)	(1,043)	(15,290)	(136,106)
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	95,410	3,331	(12,645)	86,096
Есептен шығару	(47,877)	(97)	(19,212)	(67,186)
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	-	-	1,044	1,044
31 желтоқсандағы қалдық	155,017	3,484	968,048	1,126,549
мың теңге	2024 жыл			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
Басқа да қаржылық активтер				
1 қаңтардағы қалдық	235,496	49,360	732,728	1,017,584
1-сатыға аудару	27	(27)	-	-
2-сатыға аудару	-	48,324	(48,324)	-
3-сатыға аудару	23,042	-	(23,042)	-
Жаңа құрылған немесе сатып алынған қаржылық активтер*	(101,123)	(2,164)	(3,336)	(106,623)
Танылуы тоқтатылған қаржылық активтер	76,202	2,126	2,679	81,007
Шығынға арналған бағалау резервінің таза өзгеруі	(197,210)	(97,397)	219,605	(75,002)
Есептен шығару	23,801	-	124	23,925
Валюта бағамының өзгеруі және басқа да өзгерістер	-	-	142	142
31 желтоқсандағы қалдық	60,235	222	880,576	941,033

* аталған активтерді кезеңдер арасында аударуды қоса алғанда, бір жыл ішінде құрылған жаңа қаржылық активтерді қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

20. АЙНАЛЫСТАҒЫ АҚША

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Айналыстағы банкноттар мен монеталар	5,250,540,554	4,735,699,453
Кассадағы банкноттар мен монеталарды шегергенде	(2,070,199)	(2,036,172)
Айналыстағы ақшаның барлығы	5,248,470,355	4,733,663,281

Айналыстағы ақша олардың номиналдық құны бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

Айналыстағы ақшаны ҚҰБ коммерциялық банктерге берген кезде олар міндеттемелер ретінде ескеріледі. Сақтау орындары мен кассадағы ұлттық валютадағы банкноттар мен монеталар айналыстағы ақша құрамына енгізілмеген.

21. АЙНАЛЫСТАҒЫ ЦИФРЛЫҚ ТЕҢГЕ

Айналыстағы цифрлық теңге олардың номиналды құны бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Цифрлық теңге Қазақстан Республикасы Ұлттық валютасының цифрлық нысаны және заңды төлем құралы болып табылады.

Цифрлық теңге ҚҰБ міндеттемелері болып табылады және оның барлық активтерімен қамтамасыз етіледі.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ-ның шығарылған цифрлық теңге бойынша міндеттемелерінің сомасы 23,225,458 мың теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: 129,109,492 мың теңге).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

22. БАНКТЕРДІҢ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНЫҢ ШОТТАРЫ МЕН ДЕПОЗИТТЕРІ

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Шетелдік банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері		
Халықаралық қаржы ұйымдарының ағымдағы шоттары	665,419,193	658,169,561
ЭЫДҰ құрамына кіретін елдердің банктері	28,215	29,307
Басқа да шетелдік банктер	154,341,896	192,747,766
Шетелдік банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттерінің барлығы	819,789,304	850,946,634
Қазақстан банктерінің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері		
«Лоро» типіндегі шоттар		
Қазақстанның 10 ірі банкі *	3,292,431,629	1,189,720,959
Қазақстанның басқа да банктері мен қаржы институттары	697,003,113	441,649,373
Депозиттер		
Қазақстанның 10 ірі банкі *	3,325,709,893	4,822,712,742
Қазақстанның басқа да банктері мен қаржы институттары	4,240,067,025	3,421,253,977
Қазақстан банктерінің шоттары мен депозиттерінің барлығы	11,555,211,660	9,875,337,051
Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттерінің барлығы	12,375,000,964	10,726,283,685

* 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы активтердің жиынтық көлемі бойынша.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоттары мен депозиттеріндегі қалдықтары меншікті капиталдың 10%-дан асатын контрагенттері жоқ (2024 жылғы 31 желтоқсанда: болған жоқ).

2025 жыл 31 желтоқсандағы жағдай бойынша халықаралық қаржы ұйымдарының ағымдағы шоттарына Қазақстан Республикасының «ХВҚ» мүшелігі үшін 665,378,311 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 657,571,682 мың теңге) мөлшеріндегі жарнасы кіреді. Арнаулы қарыз алу құқықтарында (бұдан әрі – «АҚҚ») көрсетілген ХВҚ-дағы мүшелігі үшін жарна ХВҚ-ның әрбір мүшесі үшін белгіленеді. ҚҰБ ХВҚ үшін жарнаға тең сомаға (960,225 мың АҚҚ) борыштық міндеттемелерді шығарды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

23. ҰЛТТЫҚ ҚОРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ШОТТАРЫ

Ұлттық қордың ағымдағы шоттарындағы қаражат 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 128,127,150 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 191,867,517 мың теңге) болды.

2025 және 2024 жылдары Топ Ұлттық қордың активтерін сенімгерлік басқаруды жүзеге асырды. Ұлттық қордың ҚҰБ ағымдағы шоттарын және Ұлттық қордың алдындағы ҚҰБ міндеттемелерін қоспағанда, Ұлттық қордың активтері мен міндеттемелері осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілмеді (28-ескертпе).

24. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ АҒЫМДАҒЫ ШОТТАРЫ

	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
мың теңге		
Ұлттық валютада	1,947,949,951	2,173,385,769
Шетел валютасында	6,070,195	63,214,364
Барлығы	1,954,020,146	2,236,600,133

25. КЛИЕНТТЕРДІҢ ШОТТАРЫ

	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
мың теңге		
Ұлттық валютада	298,826,718	455,265,307
Шетел валютасында	40,433,218	14,096,854
Барлығы	339,259,936	469,362,161

2025 және 2024 жылдары ҚҰБ клиенттердің ұлттық және шетел валюталарындағы шоттарына қызмет көрсетті. ҚҰБ клиенттерінің салалық қатыстылығы – ол мемлекеттік басқару; ҚҰБ еншілес ұйымдары клиенттерінің салалық қатыстылығы – қаржылық делдалдық, сақтандыру және банктерді тарату.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттердің шоттары бойынша баланстық құны меншікті капиталдың 2%-нан астам болатын клиент жоқ (2024 жылғы 31 желтоқсанда клиенттердің шоттары бойынша меншікті капиталдың 2%-дан астамын құрайтын баланстық құны бар клиент жоқ).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР

Шығарылған борыштық бағалы қағаздарға Ұлттық Банктің ноталары және «ҚОҚ» АҚ борыштық бағалы қағаздары кіреді.

Ұлттық Банктің ноталары – қаржы нарығындағы сыйақы мөлшерлемелерін реттеуге арналған ақша-кредит саясатының құралы болып табылатын, Ұлттық Банк шығаратын мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ шығарылған борыштық бағалы қағаздардың шығарылымдарында мынадай құрылым болды:

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZW100014361	505,196,089	08.12.2025	08.01.2026	17.30
ҚҰБ бойынша барлығы	505,196,089			

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «ҚОҚ» АҚ шығарған борыштық бағалы қағаздардың шығарылымдарында мынадай құрылым болды:

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZ2C00006906	204,652,835	21.10.2020	21.10.2032	11.93
KZ2C00007136	9,519,759	20.11.2020	20.11.2030	11.11
KZ2C00007128	14,674,182	14.12.2020	14.12.2027	11.03
KZ2C00007318	54,411,283	22.01.2021	22.01.2026	10.62
KZ2C00007318	10,850,295	23.09.2022	22.01.2026	15.75
KZ2C00007318	10,850,293	07.10.2022	22.01.2026	15.75
KZ2C00007318	32,513,198	11.11.2022	22.01.2026	17.53
KZ2C00007326	31,953,557	12.02.2021	12.02.2028	10.53
KZ2C00007326	21,338,407	05.03.2021	12.02.2028	10.42
KZ2C00007334	15,601,363	05.03.2021	05.03.2031	10.47
KZ2C00008928	10,187,663	25.11.2022	25.11.2027	19.46
KZ2C00008928	20,344,946	02.12.2022	25.11.2027	19.56
KZ2C00008928	10,157,073	09.12.2022	25.11.2027	19.66
KZ2C00008951	10,186,357	25.11.2022	25.11.2029	19.56
KZ2C00008951	20,319,234	02.12.2022	25.11.2029	19.66
KZ2C00008951	10,106,377	09.12.2022	25.11.2029	19.86
KZ2C00008936	10,872,969	20.01.2023	20.01.2028	19.15
KZ2C00008936	10,873,638	27.01.2023	20.01.2028	19.14
KZ2C00008936	7,069,822	03.02.2023	20.01.2028	19.13
KZ2C00008936	9,263,599	24.02.2023	20.01.2028	18.99
KZ2C00008936	5,455,807	03.03.2023	20.01.2028	18.92
KZ2C00008944	10,880,150	20.01.2023	20.01.2030	19.35
KZ2C00008944	10,880,980	27.01.2023	20.01.2030	19.34
KZ2C00008944	3,295,573	10.03.2023	20.01.2030	18.96
KZ2C00008944	10,990,640	17.03.2023	20.01.2030	18.94
KZ2C00008944	7,733,628	07.04.2023	20.01.2030	18.74
KZ2C00009462	5,232,809	31.03.2023	31.03.2026	18.84
KZ2C00009462	7,329,404	14.04.2023	31.03.2026	18.61
KZ2C00009462	6,284,152	21.04.2023	31.03.2026	18.51
KZ2C00009462	5,238,449	28.04.2023	31.03.2026	18.38

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZ2C00009462	9,433,360	05.05.2023	31.03.2026	18.16
KZ2C00009462	5,240,379	19.05.2023	31.03.2026	18.22
KZ2C00009462	3,144,390	23.06.2023	31.03.2026	18.19
KZ2C00009470	5,419,590	14.07.2023	14.07.2026	17.70
KZ2C00010726	16,209,278	09.02.2024	09.02.2026	12.45
KZ2C00010726	5,220,077	14.03.2024	09.02.2026	12.25
KZ2C00010791	10,280,871	12.09.2024	12.09.2026	13.52
KZ2C00010791	10,290,556	19.09.2024	12.09.2026	13.37
KZ2C00010809	5,119,242	26.09.2024	26.09.2026	13.42
KZ2C00010809	1,002,527	24.04.2025	26.09.2026	16.60
KZ2C00010809	2,316,139	11.09.2025	26.09.2026	17.93
KZ2C00010809	11,525,295	02.10.2025	26.09.2026	17.97
KZ2C00012086	8,670,947	06.02.2025	06.02.2026	14.86
KZ2C00012086	2,419,006	20.02.2025	06.02.2026	14.82
KZ2C00012086	5,544,563	03.03.2025	06.02.2026	14.92
KZ2C00012383	8,459,848	13.02.2025	13.02.2027	14.76
KZ2C00012383	4,506,858	20.02.2025	13.02.2027	14.98
KZ2C00012383	8,758,481	27.02.2025	13.02.2027	15.01
KZ2C00012383	5,423,839	03.03.2025	13.02.2027	15.07
KZ2C00012383	5,368,602	14.03.2025	13.02.2027	16.25
KZ2C00012391	8,853,750	20.03.2025	20.03.2027	16.23
KZ2C00012391	5,287,619	03.04.2025	20.03.2027	16.22
KZ2C00012391	9,513,286	10.04.2025	20.03.2027	16.27
KZ2C00012391	8,038,663	17.04.2025	20.03.2027	16.58
KZ2C00012037	1,057,930	03.04.2025	03.04.2026	16.17
KZ2C00012037	8,100,666	10.04.2025	03.04.2026	16.27
KZ2C00012037	8,887,413	17.04.2025	03.04.2026	16.60
KZ2C00012037	7,863,714	24.04.2025	03.04.2026	16.56
KZ2C00012045	5,327,809	02.05.2025	02.05.2026	16.60
KZ2C00012045	2,663,839	08.05.2025	02.05.2026	16.60
KZ2C00012045	5,759,591	15.05.2025	02.05.2026	16.55
KZ2C00012045	11,946,930	22.05.2025	02.05.2026	16.52
KZ2C00012409	6,214,885	02.05.2025	02.05.2027	16.53
KZ2C00012409	5,177,728	08.05.2025	02.05.2027	16.55

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZ2C00012409	5,127,970	31.07.2025	02.05.2027	17.48
KZ2C00012409	10,243,860	28.08.2025	02.05.2027	17.59
KZ2C00012409	10,330,328	22.09.2025	02.05.2027	18.04
KZ2C00012409	3,945,537	09.10.2025	02.05.2027	18.00
KZ2C00012128	10,488,860	05.06.2025	05.06.2026	16.93
KZ2C00012094	7,839,765	12.06.2025	12.06.2026	17.05
KZ2C00012094	6,195,796	19.06.2025	12.06.2026	17.01
KZ2C00012094	1,390,856	31.07.2025	12.06.2026	17.44
KZ2C00012136	2,111,999	03.07.2025	03.07.2026	17.09
KZ2C00012136	8,234,672	17.07.2025	03.07.2026	17.31
KZ2C00012102	15,460,674	11.07.2025	11.07.2026	17.33
KZ2C00011989	2,148,963	07.08.2025	07.08.2026	17.63
KZ2C00011989	5,507,430	14.08.2025	07.08.2026	17.59
KZ2C00011989	13,258,995	21.08.2025	07.08.2026	17.64
KZ2C00011989	4,067,504	28.08.2025	07.08.2026	17.72
KZ2C00011989	5,487,085	22.09.2025	07.08.2026	17.86
KZ2C00012029	3,008,849	05.09.2025	05.09.2026	17.95
KZ2C00012029	6,792,439	11.09.2025	05.09.2026	17.92
KZ2C00012029	10,033,338	18.09.2025	05.09.2026	17.89
KZ2C00015220	14,377,298	18.09.2025	18.09.2027	17.98
KZ2C00012144	9,577,319	02.10.2025	02.10.2026	18.00
KZ2C00015105	4,746,374	09.10.2025	09.10.2027	17.98
KZ2C00015105	4,656,390	16.10.2025	09.10.2027	19.35
KZ2C00011997	9,682,432	06.11.2025	06.11.2026	19.14
KZ2C00011997	9,692,227	13.11.2025	06.11.2026	18.94
KZ2C00011997	9,733,527	20.11.2025	06.11.2026	18.39
KZ2C00012003	19,284,979	04.12.2025	04.12.2026	18.05
KZ2C00012003	9,690,288	11.12.2025	04.12.2026	17.38
KZ2C00015204	13,994,470	11.12.2025	11.12.2027	17.21
KZ2C00015212	13,954,962	19.12.2025	19.12.2027	17.21
«ҚОҚ» АҚ бойынша жиыны	1,079,181,299			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың барлығы	1,584,377,388			

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ шығарған борыштық бағалы қағаздардың шығарылым құрылымы мынадай болды:

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZW100014239	457,937,698	09.12.2024	08.01.2025	14.62
ҚҰБ бойынша жиыны	457,937,698			

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР,
ЖАЛҒАСЫ

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZ2C00006476	5,258,472	10.04.2020	10.04.2025	11.52
KZ2C00006476	6,837,473	15.05.2020	10.04.2025	11.44
KZ2C00006476	3,156,139	22.05.2020	10.04.2025	11.39
KZ2C00006476	5,260,315	05.06.2020	10.04.2025	11.36
KZ2C00006476	3,156,482	19.06.2020	10.04.2025	11.35
KZ2C00006476	3,156,624	26.06.2020	10.04.2025	11.33
KZ2C00006476	5,261,222	10.07.2020	10.04.2025	11.32
KZ2C00006476	526,286	24.07.2020	10.04.2025	11.20
KZ2C00006476	5,263,047	30.07.2020	10.04.2025	11.19
KZ2C00006476	3,158,736	04.09.2020	10.04.2025	11.09
KZ2C00006476	11,581,601	02.10.2020	10.04.2025	11.10
KZ2C00006955	7,043,302	11.09.2020	11.09.2025	11.23
KZ2C00006955	7,042,917	18.09.2020	11.09.2025	11.29
KZ2C00006955	16,101,621	25.09.2020	11.09.2025	11.25
KZ2C00006906	204,671,002	21.10.2020	21.10.2032	11.93
KZ2C00007136	9,433,104	20.11.2020	20.11.2030	11.11
KZ2C00007110	4,958,939	11.12.2020	11.12.2025	11.01
KZ2C00007110	9,921,678	25.12.2020	11.12.2025	10.97
KZ2C00007110	9,481,335	15.01.2021	11.12.2025	10.74
KZ2C00007110	5,063,724	25.11.2022	11.12.2025	17.76
KZ2C00007128	14,503,408	14.12.2020	14.12.2027	11.03
KZ2C00007318	43,114,814	22.01.2021	22.01.2026	10.64
KZ2C00007318	10,786,116	05.02.2021	22.01.2026	10.60
KZ2C00007318	10,321,363	23.09.2022	22.01.2026	15.75
KZ2C00007318	10,321,325	07.10.2022	22.01.2026	15.75
KZ2C00007318	30,454,369	11.11.2022	22.01.2026	17.66
KZ2C00007326	31,728,289	12.02.2021	12.02.2028	10.53
KZ2C00007326	21,202,563	05.03.2021	12.02.2028	10.42
KZ2C00007334	15,522,711	05.03.2021	05.03.2031	10.47
KZ2C00008910	10,387,806	29.09.2022	29.09.2025	15.18
KZ2C00008910	10,369,256	20.10.2022	29.09.2025	15.45

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР,
ЖАЛҒАСЫ

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZ2C00008910	3,105,956	04.11.2022	29.09.2025	15.69
KZ2C00008910	3,302,860	11.11.2022	29.09.2025	16.19
KZ2C00008910	10,316,646	25.11.2022	29.09.2025	16.23
KZ2C00008910	3,811,443	20.01.2023	29.09.2025	16.23
KZ2C00008928	10,158,797	25.11.2022	25.11.2027	16.13
KZ2C00008928	20,274,815	02.12.2022	25.11.2027	16.22
KZ2C00008928	10,115,758	09.12.2022	25.11.2027	16.32
KZ2C00008951	10,158,381	25.11.2022	25.11.2029	16.22
KZ2C00008951	20,254,482	02.12.2022	25.11.2029	16.31
KZ2C00008951	10,065,291	09.12.2022	25.11.2029	16.50
KZ2C00008902	20,265,823	02.12.2022	02.12.2025	16.25
KZ2C00008902	10,124,031	12.12.2022	02.12.2025	16.36
KZ2C00008902	10,124,067	15.12.2022	02.12.2025	16.34
KZ2C00008936	10,742,513	20.01.2023	20.01.2028	16.37
KZ2C00008936	10,743,411	27.01.2023	20.01.2028	16.37
KZ2C00008936	6,985,916	03.02.2023	20.01.2028	16.35
KZ2C00008936	9,160,803	24.02.2023	20.01.2028	16.22
KZ2C00008936	5,397,834	03.03.2023	20.01.2028	16.15
KZ2C00008944	10,750,244	20.01.2023	20.01.2030	16.57
KZ2C00008944	10,751,184	27.01.2023	20.01.2030	16.56
KZ2C00008944	3,261,587	10.03.2023	20.01.2030	16.20
KZ2C00008944	10,878,220	17.03.2023	20.01.2030	16.18
KZ2C00008944	7,661,377	07.04.2023	20.01.2030	15.99
KZ2C00009462	5,198,938	31.03.2023	31.03.2026	15.89
KZ2C00009462	7,293,818	14.04.2023	31.03.2026	15.67
KZ2C00009462	6,259,766	21.04.2023	31.03.2026	15.57
KZ2C00009462	5,223,793	28.04.2023	31.03.2026	15.44
KZ2C00009462	9,421,180	05.05.2023	31.03.2026	15.27
KZ2C00009462	5,232,318	19.05.2023	31.03.2026	15.29
KZ2C00009462	3,140,105	23.06.2023	31.03.2026	15.25
KZ2C00009470	5,351,351	14.07.2023	14.07.2026	14.94
KZ2C00007565	10,026,290	11.08.2023	11.08.2025	15.05
KZ2C00009447	10,274,805	18.08.2023	18.08.2025	15.05
KZ2C00009447	9,247,865	25.08.2023	18.08.2025	15.04
KZ2C00009447	15,415,585	08.09.2023	18.08.2025	15.01
KZ2C00009447	6,167,313	15.09.2023	18.08.2025	14.98

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР,
ЖАЛҒАСЫ

Эмиссиялар	Баланстық құны мың теңге	Шығарылған күні	Өтеу күні	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
KZ2C00009454	7,087,781	29.09.2023	29.09.2025	14.92
KZ2C00009454	5,077,672	10.11.2023	29.09.2025	14.48
KZ2C00009454	10,166,729	17.11.2023	29.09.2025	14.31
KZ2C00009454	10,178,002	24.11.2023	29.09.2025	14.15
KZ2C00009454	3,094,111	28.03.2024	29.09.2025	12.19
KZ2C00010494	11,203,356	12.01.2024	12.01.2025	13.63
KZ2C00010502	11,176,464	19.01.2024	19.01.2025	13.16
KZ2C00010528	12,264,232	26.01.2024	26.01.2025	12.97
KZ2C00010528	5,010,776	16.02.2024	26.01.2025	12.77
KZ2C00010528	5,026,750	25.04.2024	26.01.2025	12.27
KZ2C00010510	11,125,328	02.02.2024	02.02.2025	13.01
KZ2C00010726	15,884,308	09.02.2024	09.02.2026	12.48
KZ2C00010726	5,568,668	14.03.2024	09.02.2026	12.24
KZ2C00010536	13,639,457	23.02.2024	23.02.2025	12.72
KZ2C00010536	5,852,274	11.04.2024	23.02.2025	12.32
KZ2C00010551	30,185,575	01.03.2024	01.03.2025	12.71
KZ2C00010551	2,640,018	27.06.2024	01.03.2025	13.60
KZ2C00010569	15,887,816	13.06.2024	13.06.2025	13.65
KZ2C00010569	10,592,798	20.06.2024	13.06.2025	13.79
KZ2C00010569	5,298,141	18.07.2024	13.06.2025	13.71
KZ2C00010544	10,509,762	04.07.2024	04.07.2025	13.86
KZ2C00010544	10,511,047	12.07.2024	04.07.2025	13.83
KZ2C00010577	2,504,780	25.07.2024	25.07.2025	13.75
KZ2C00010577	3,200,204	01.08.2024	25.07.2025	13.69
KZ2C00010577	7,241,528	08.08.2024	25.07.2025	13.66
KZ2C00010577	5,222,536	15.08.2024	25.07.2025	13.60
KZ2C00010791	10,215,781	12.09.2024	12.09.2026	13.52
KZ2C00010791	10,236,889	19.09.2024	12.09.2026	13.37
KZ2C00010809	5,089,959	26.09.2024	26.09.2026	13.41
KZ2C00012052	7,149,817	03.10.2024	03.10.2025	13.43
KZ2C00012052	7,150,651	10.10.2024	03.10.2025	13.41
KZ2C00012052	7,154,786	17.10.2024	03.10.2025	13.32
«ҚОҚ» АҚ бойынша жиыны	1,144,858,601			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың барлығы	1,602,796,299			

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

26. ШЫҒАРЫЛҒАН БОРЫШТЫҚ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР, ЖАЛҒАСЫ

Шығарылған борыштық бағалы қағаздардағы және қаржылық қызметтен түскен ақша ағынындағы өзгерістерді салыстырып тексеру

2025 және 2024 жылдары шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша өзгерістер мынадай:

мың теңге	2025 жыл
Жыл басындағы сальдо	1,602,796,299
Ақшамен төленген, шығарылған ноталар	6,879,951,012
Төленген сыйақы	(221,154,368)
Өтелген номиналды құны	(6,910,110,773)
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағынына байланысты барлық өзгерістер	(251,314,129)
Есептелген сыйақы	232,895,218
Жыл соңындағы шамасы	1,584,377,388
мың теңге	2024 жыл
Жыл басындағы сальдо	2,416,342,978
Ақшамен төленген, шығарылған ноталар	7,215,923,797
Төленген сыйақы	(222,127,064)
Өтелген номиналды құны	(8,035,924,520)
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағынына байланысты барлық өзгерістер	(1,042,127,787)
Есептелген сыйақы	228,581,108
Жыл соңындағы шамасы	1,602,796,299

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

27. БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау міндеттемелері мынадай түрде берілген:

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Кепілдіктерді өтеуге арналған резерв	58,371,016	55,921,437
Бағалау міндеттемелерінің жиыны	58,371,016	55,921,437

Төменде 2025 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін кепілдіктерді өтеуге арналған резерв өзгерістерінің талдауы ұсынылған:

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
1 қаңтардағы кепілдіктерді өтеуге арналған резерв	55,921,437	56,337,341
<i>Бағалау міндеттемелері бойынша резервке аударымдарға әсер ететін өзгерістер</i>		
Тәуекелдің параметрлеріндегі өзгеріс	(6,090,667)	(15,977,482)
Депозиттер бойынша кепілді өтемақы сомасының өзгеруі	8,540,246	15,561,578
Бір жыл ішінде пайданың немесе шығынның құрамында көрсетілген барлық кіріс/(шығыс)	2,449,579	(415,904)
31 желтоқсандағы кепілдіктерді өтеуге арналған резерв	58,371,016	55,921,437

* Кепілдіктерді жабуға арналған барлық резервтер кредиттік тәуекелдің 1-сатысы болып саналады және 2025 жыл ішінде кезеңдер арасында өзгерістер болған жоқ.

2024 және 2025 жылдары депозиторларға бұрын құрылған резервтер есебінен кепілдік өтемақы төленбеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

28. БАСҚА ДА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Ұлттық қор алдындағы міндеттемелер	854,097,911	770,775,970
Банктік емес қызмет бойынша басқа да кредиторлар	96,834,152	37,877,619
Банктік қызмет бойынша басқа да кредиторлар	4,171,243	2,469,176
Басқалары	-	49,087
Басқа да қаржылық міндеттемелердің барлығы	955,103,306	811,171,852
Жалақы бойынша кредиторлық берешек	17,076,380	14,623,801
Салықтар бойынша кредиторлық берешек (корпоративтік табыс салығын қоспағанда)	3,806,109	3,331,773
Негізгі құрал-жабдықтарды сатып алу бойынша кредиторлық берешек	497,253	426,870
Алынған басқа да алдын ала төлемдер	1,247,088	176,333
Басқа да қаржылық емес міндеттемелердің барлығы	22,626,830	18,558,777
Басқа да міндеттемелердің барлығы	977,730,136	829,730,629

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Банктік емес қызмет бойынша басқа да кредиторлар» бабының құрамында контрәріптестерден алтын сатып алғаны үшін 47,175,876 мың теңге мөлшерінде төлеу бойынша міндеттемелер болды, олар 2026 жылғы қаңтарда өтелді (2024 жылғы 31 желтоқсан: 27,748,828 мың теңге).

ҚҰБ Басқармасының шешіміне сәйкес 2023 жылы ҚҰБ-ның жеке капитал, жылжымайтын мүлік қорларына және хедж-қорларға, Ұлттық қорға инвестициялайтын алтын-валюта активтерінің баламалы құралдары портфелінің арнаулы мақсаттағы компаниялардың (special purpose vehicle) акцияларының/үлестерінің 50 пайызын сату бойынша мәміле жүзеге асырылды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

28. БАСҚА ДА МІНДЕТТЕМЕЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

ҚҰБ аталған мәміледен кейін Ұлттық қордың инвестициялық басқарушысы бола отырып, өз бақылауын жоғалтқан жоқ. Инвестициялау мақсатында құрылған арнаулы мақсаттағы компаниялардағы және/немесе әріптестіктердегі 50% үлесі акционердің талабы бойынша акцияларды инвестициялау не сатып алу мақсатында құрылған арнаулы мақсаттағы компаниялардың және/немесе әріптестіктердің жұмыс істеуінің шектеулі мерзімінің болуына байланысты міндеттеме ретінде танылады. 2025 жылғы 31 желтоқсанға жеке капитал қорларының, жылжымайтын мүлік қорларының және хедж-қорлардың қорларына инвестициялау мақсатында құрылған компаниялардағы және/немесе арнаулы мақсаттағы әріптестіктердің активтер құнының 50% мөлшерінде Ұлттық қор алдындағы міндеттеме 854,097,911 мың теңгені құрады (2024 жыл: 770,775,970 мың теңге).

2025 және 2024 жылдары қаржылық қызметтен туындайтын міндеттемелерді салыстыру былай көрсетілген:

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
1 қаңтардағы қалдық	770,775,970	591,657,087
Қорларға салу және алу	53,096,890	41,248,943
Қорлардың пайдасы (8-ескертпе)	61,631,391	39,605,336
Валюта бағамының өзгеруінен болған (төмендеу)/өсім	(31,406,340)	98,264,604
31 желтоқсандағы қалдық	854,097,911	770,775,970

29. ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ

Жарғылық капитал

ҚҰБ-ның жарғылық капиталын қалыптастыру кейінгі өзгерістермен және толықтырулармен бірге Қазақстан Республикасы Президентінің 1995 жылғы 30 наурыздағы Жарлығымен реттеледі. ҚҰБ жарғылық капиталы мемлекетке тиесілі және кем дегенде 20,000,000 мың теңге мөлшерінде қалыптастырылады.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жыл 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ-ның жарғылық капиталы 20,000,000 мың теңгені құрады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

29. ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ, ЖАЛҒАСЫ

Резервтік капитал

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ҚҰБ жарғылық капиталдан кем емес мөлшерде резервтік капиталды қалыптастыруға тиіс. Резервтік капитал бөлінбеген таза кіріс есебінен толықтырылады және ҚҰБ Басқармасы белгілеген тәртіппен жүргізілген операциялар бойынша шығынды өтеуге және шығынның орнын толтыруға ғана арналады. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша резервтік капитал нөл теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: нөл теңге).

Арнаулы кепілдік беру резерві

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттеріне міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының ережелеріне сәйкес кепілдік берілген өтемақыны төлеуге байланысты қызметті жүзеге асыру үшін «ҚДКҚ» АҚ өзінің бөлінбеген кірісі есебінен «ҚДКҚ» АҚ арнаулы кепілдік беру резервін қалыптастырады. Арнаулы кепілдік беру резерві қатысушы банк мәжбүрлеп таратылған жағдайда депозиторларға кепілдік берілген өтемақыны төлеу мақсатында қалыптастырылады.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының ережелеріне сәйкес депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның арнаулы резервінің нысаналы мөлшері қатысушы банктердегі барлық кепілдік берілген депозиттер сомасының кемінде 5%-ын құрайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

29. ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ, ЖАЛҒАСЫ

Арнайы кепілдік беру резерві, жалғасы

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Кепілдік берілген депозиттер жүйесіне қатысушы банктердің күнтізбелік жарналары	483,091,079	396,107,061
Мәжбүрлеп таратылатын банктің тарату комиссиясы өтеген сома	73,859,333	69,449,633
Кепілдік берілген депозиттер жүйесіне қатысушы банктердің төлеген өсімпұлдары, айыппұлдары	84,031	76,535
Заңға сәйкес меншікті қаражат есебінен резервті қалыптастыру	55,600,000	55,600,000
Арнаулы резервті қалыптастыруға жатқызылған «ҚДКҚ» АҚ бөлінбеген пайдасы	960,683,640	638,901,905
Арнаулы кепілдік беру резерві	1,573,318,083	1,160,135,134

Капиталды басқару

Бөлінбеген пайда ҚҰБ Басқармасы айқындайтын сомада жарғылық және/немесе резервтік капиталдың құрамына аударылады. Қазақстан Республикасының Президенті Топтың жылдық есебін бекіткеннен кейін бөлінбеген пайданың қалған бөлігі бір қаржылық жылға кейінге қалдыра отырып, мемлекеттік бюджетке аударылады.

Егер резервтік капиталдың мөлшері жарғылық капитал сомасынан аз болған жағдайда, онда бөлінбеген барлық таза кіріс Қазақстан Ұлттық Банкінің иелігінде қалады және ол жарғылық капитал мөлшеріне жеткенге дейін резервтік капиталды толықтыруға жіберіледі. Қаржы жылының шығынын өтеу үшін резервтік капитал қаражаты жеткіліксіз болған кезде жабылмаған шығын Ұлттық Банкке мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен бір қаржы жылына кейінге қалдырыла отырып толық көлемде өтеледі (қолданысы 2030 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатылды).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

30. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША ТАЛДАУ

Топтың қызметі осы шоғырландырылған қаржылық есептілік мақсаттары үшін 8 «Операциялық сегмент» ХҚЕС (IFRS) сәйкес бір есептік сегменттен тұрады. Топ орындайтын функцияларға байланысты кіріс немесе шығын туралы есептерді беру Топтан талап етілмейді, қызметтің аталған түрлері осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің мақсаты үшін жекелеген операциялық сегменттер ретінде қаралмайды.

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдері

Тәуекелдерді басқару Топтың функцияларды дұрыс орындауына негіз болады және оның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Нарықтық тәуекел, кредиттік тәуекел және өтімділік тәуекелі Топтың өз қызметін жүзеге асыру барысында болуы мүмкін негізгі тәуекелдері болып табылады.

Топтың тәуекелдерді басқару саясаты Топтың ықтимал тәуекелдерін айқындауға, талдауға және басқаруға, тәуекелдерге шектеулер мен лимиттерді белгілеуге, сондай-ақ тәуекелдер деңгейіне және олардың белгіленген шектеулер мен лимиттерге сәйкес келуіне тұрақты мониторинг жүргізуге бағытталған. Тәуекелдерді басқару жөніндегі саясат пен рәсімдер нарықтағы жағдайдың, ұсынылатын банк өнімдерінің және қызметтердің өзгерістерін және пайда болған үздік халықаралық практиканы көрсету мақсатында тұрақты негізде қайта қаралып отырады.

Басқарма, Директорлар кеңесі, комитеттер мен комиссиялар және тиісті жұмыс топтары тұрақты негізде ҚҰБ ақша-кредит және инвестициялық саясатына байланысты мәселелерді қарайды және өз активтерін және клиенттердің активтерін басқару шеңберінде шектеулер мен лимиттерді, сондай-ақ ҚҰБ контрәріптестерін кредиттік бағалау бойынша талаптарды белгілейді.

ҚҰБ Басқармасының 2015 жылғы 17 маусымдағы № 112 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтынвалюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегияға (бұдан әрі – «АВА инвестициялық стратегиясы») сәйкес ҚҰБ активтерінің өтімділігін және сақталуын қамтамасыз ету, сондай-ақ орта және ұзақ мерзімді перспективаларда кірістілікті арттыру басқарудың негізгі мақсаты болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдері, жалғасы**

ҚҰБ мақсаттары мен функцияларын орындауға сәйкес ҚҰБ алтынвалюта активтері мынадай портфельдерге бөлінді: өтімділік портфелі, инвестициялық портфель, стратегиялық портфель, алтын портфелі, дамушы нарықтар портфелі және балама құралдар портфелі, бизнес-модельді бағалау 2-ескертпеде көрсетілген.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – бұл нарық факторлары мен конъюнктураның өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражаты құнының немесе болашақ ағынының өзгеру тәуекелі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және ерекше өзгерістердің және нарық бағаларының құбылмалылық деңгейі мен валюталардың айырбастау бағамы өзгерістерінің ықпалына ұшырайтын пайыздық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындайды.

Нарықтық тәуекелді басқарудың міндеті – нарықтық тәуекелге ұшыраудың қолайлы параметрлерден асып кетпеуін басқару және бақылау, бұл ретте қабылданған тәуекел үшін алынатын кірістілікті оңтайландыру қамтамасыз етілуі керек.

Үстеме кірістілікке қол жеткізу мақсатында АВА портфелін басқару бекітілген эталондық портфельдерге сәйкес индексті басқаруды көздейді. Нақты портфельдің эталондық портфельден ауытқу тәуекелін бақылау мақсатында «Tracking Error» («Портфель кірістілігінің ауытқуының өзгергіштігі») көрсеткіші пайдаланылады.

Бұл ретте, АВА портфельдеріне пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі бар борыштық құралдар кіреді, оларды бағалау үшін дюрация көрсеткіші пайдаланылады.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі – бұл нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша қаражаты ағынының өзгеру тәуекелі. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің ауытқуы ҚҰБ-ның қаржылық жағдайы мен ақша қаражаты ағынына әсер етеді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін жоғарылатуы мүмкін, сондай-ақ төмендетуі де мүмкін не пайыздық мөлшерлемелердің күтпеген өзгеруі кезінде шығынға әкелуі мүмкін.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Нарықтық тәуекел, жалғасы**

Нарықтық тәуекелге пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, валюталық тәуекел және басқа да бағалау тәуекелдері де кіреді.

Пайыздық мөлшерлемелерді қайта қараудың мерзімдерін талдауға негізделген пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелін басқаруға қаржылық активтердің тәуелділігіне мониторинг жүргізу де кіреді. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы пайыздық активтер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді ұлғайту немесе азайту және қайта қаралған позициялар жағына қарай кірістілік қисығының 100 б.т. қатар жылжуының ықшамдалған сценарийі негізінде жасалған сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруіне меншікті капиталдың тәуелділігін талдау (пайыздық мөлшерлемелерді қайта қарау тәуекелі) былай көрініс алуы мүмкін:

АВА өтімділік портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Қолма-қол валюта мен қысқа мерзімді мемлекеттік бағалы қағаздарды қамтитын өтімділік портфелінің дюрациясы 1 жылдан аспайды.

Бұл ретте портфель активтерінің кемінде 70 пайызы қолма-қол шетел валютасы мен кредиттік рейтингі А- (Standard & Poor's) және/немесе А3 (Moody's) төмен емес елдердің мемлекеттік борыштық міндеттемелерінен тұруы тиіс.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

АВА өтімділік портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі, жалғасы

	2025 жыл		2024 жыл	
	Дюрация	Меншікті капитал мың теңге	Дюрация	Меншікті капитал мың теңге
Мөлшерлемелердің ұлғаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	0.004	(22,759)	0.02	(603,000)
Мөлшерлемелердің азаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	0.004	22,803	0.02	604,888

АВА инвестициялық портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Дамыған елдердің жоғары өтімді мемлекеттік облигацияларының ауқымды индексіне (ICE BofA Global Government Index) кіретін бағалы қағаздардан тұратын композиттік индекс алтынвалюта активтерінің инвестициялық портфелі үшін эталондық портфель болды. Инвестициялық портфельдің эталондық портфелі, оның ішінде оның құрамы мен құрылымы ҚҰБ Төрағасының шешімімен жылына 1 реттен артық емес ҚҰБ Инвестициялық комитетінің ұсынымдары ескеріле отырып айқындалады.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, Төрағаның шешіміне сәйкес инвестициялық портфельдің эталондық портфеліне инвестициялау мерзімі 1-5 жыл мемлекеттік бағалы қағаздар кіреді.

Композиттік индекс мынадай валюта құрылымын қамтиды: USD – 62%, EUR – 12.5%, GBP – 12.5%, AUD – 8%, CAD – 5%.

Бұл ретте инвестициялық портфельдің құрылымына мемлекеттік бағалы қағаздардың кемінде 70%-ы кіреді, бұл тәуекелдің төмендігін және басқарудың консервативті тәсілін растайды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялық портфель дюрациясы 2.54 болды, ал эталондық портфель дюрациясы 2.55 болды.

Осылайша, инвестициялық портфель дюрациясының эталондық портфель дюрациясынан ауытқуы +30%/-40 рұқсат етілген диапозонда (-)0.39 құрады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

АВА инвестициялық портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі, жалғасы

	2025 жыл		2024 жыл	
	Дюрация	Меншікті капитал мың теңге	Дюрация	Меншікті капитал мың теңге
Мөлшерлемелердің ұлғаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	2.54	(104,349,174)	2.79	(127,803,655)
Мөлшерлемелердің азаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	2.54	108,268,186	2.79	132,733,728

АВА стратегиялық портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Дамушы нарық облигацияларының кең индексіне (ICE BofA US Emerging Markets External Sovereign Index, ICE BofA Emerging Markets Corporate Plus Index, ICE BofA US Emerging Markets External Debt Sovereign & Corporate Plus Index) кіретін бағалы қағаздардан тұратын индекс дамушы нарық облигацияларының мандаты үшін эталондық портфель болды.

Корпоративтік облигациялардың кең индексіне (ICE BofA Global Corporate & High Yield Index) кіретін бағалы қағаздардан тұратын индекс жаһандық корпоративтік бағалы қағаздар мандатының эталондық портфелі болып табылады.

Тұрақты және оңай конвертациялауды қамтамасыз ету мақсатында стратегиялық портфельдің активтері нақты валютада шығарылған.

Жаһандық корпоративтік бағалы қағаздар мен дамушы нарық облигацияларының мандаттары үшін эталондық портфель, оның ішінде олардың құрамы мен құрылымы Ұлттық Банк Төрағасының шешімімен жылына 1 реттен артық емес, Ұлттық Банктің Инвестициялық комитетінің ұсынымдары ескеріле отырып айқындалады.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Төрағаның шешіміне сәйкес стратегиялық портфельдің эталондық портфелі мыналарды қамтиды:

- жаһандық корпоративтік бағалы қағаздар мандаты үшін – ААА-дан ВВ-ға дейінгі рейтингі бар корпоративтік облигациялар;

- дамушы нарықтар облигацияларының мандаты үшін – 80% дамушы нарықтардың мемлекеттік облигациялары және 20% дамушы нарықтардың корпоративтік облигациялары.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

АВА стратегиялық портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі, жалғасы

	2025 жыл		2024 жыл	
	Дюрация	Меншікті капитал мың теңге	Дюрация	Меншікті капитал мың теңге
Мөлшерлемелердің ұлғаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	3.56	(75,282,730)	3.51	(57,453,519)
Мөлшерлемелердің азаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	3.56	79,316,095	3.51	61,102,900
	2025 жыл		2024 жыл	
	Дюрация	Пайда немесе шығын мың теңге	Дюрация	Пайда немесе шығын мың теңге
Мөлшерлемелердің ұлғаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	2.56	(7,925,267)	2,69	(5,923,119)
Мөлшерлемелердің азаю жағына қарай 100 б.т. қатар жылжу	2.56	8,199,580	2.69	6,180,068

АВА дамушы нарықтар портфелінің пайыздық мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Портфель активтері кредиттік рейтингі ең төмен BB (Standard&Poor's)/Ba2 (Moody's) құралдарға инвестицияланады.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дамушы нарықтар портфелінің активтері Қытай облигацияларына инвестицияланды.

Ұлттық Банк Басқармасының шешімі бойынша 2025 жылы дамушы нарықтар портфелінің активтері Кеңес беру және активтерді басқару бағдарламасы (The Reserve Advisory & Management Partnership) аясында Халықаралық Қайта Құру және Даму Банкінің басқаруына берілді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

АВА баламалы құралдар портфелінің нарықтық тәуекелдері

Баламалы құралдар (бұдан әрі – АВА БҚ) портфелін «ҚҰБ ҰИК» АҚ басқарады. АВА БҚ портфелінің мақсаты – ұзақ мерзімді перспективада активтер кірістілігінің жоғары деңгейін қамтамасыз ету және АВА-ны әртараптандыру.

Ұзақ мерзімді жоғары кірістілікке бағдарлану жоғары тәуекелді болжайды. Мысалы, АВА БҚ портфелінің бенчмаркы ретінде 80% жаһандық акциялар индексінен және 20% жаһандық облигациялар индексінен тұратын композиттік индексті білдіретін референс портфель болады. Бұл ретте, жаһандық баламалы құралдар портфелін басқару тиімділігін бағалау 15 (он бес) жыл кезеңінде орындалады. Жаһандық баламалы құралдар портфелін басқару тиімділігін аралық бағалау 5 (бес) және 10 (он) жыл кезеңдерінде жылжымалы бағалау (rolling window) әдісімен орындалады.

Акциялардың жаһандық индексі ретінде MSCI ACWI Investable Market Net Total Return Index (M1WDIM) қабылданады. Жаһандық облигациялар индексі ретінде Bloomberg Global Aggregate Total Return Index Value Hedged USD (LEGATRUH) қабылданады.

Баламалы құралдар инвестициялау ерекшелігімен байланысты төмен өтімділікпен сипатталады. Бұл белгілі бір үстеме кірісті, соның ішінде өтімсіздік үшін тәуекел сыйлықақыны қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, инвестициялау ерекшелігі нарықтық тәуекелдерді басқару процесіне әсер етеді. Көпшілікке арналған құралдардан айырмашылығы, жеке капитал қорларының, жеке қарыз капиталының, жылжымайтын мүліктің және инфрақұрылымның ашық позицияларын оңай жүзеге асыру мүмкін емес. Сонымен қатар инвестициялық процесс инвестициялық кезең ішінде капиталға сұраныс жүзеге асырылатын инвестициялық міндеттемелерді қабылдауды көздейді. Ашық позицияларды қайта бағалау туралы ақпаратқа қол жеткізу кезеңділігі де әр түрлі және көп жағдайда қайта бағалау тоқсан сайын жүзеге асырылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Нарықтық тәуекел, жалғасы*****АВА баламалы құралдар портфельінің нарықтық тәуекелдері, жалғасы***

Тиісінше, Топ өтімсіз қосалқы портфельдердегі барлық позицияларды бағалау рәсімін кезең-сатымен жүргізу және қосалқы портфельдердің әрқайсысы үшін шектеулер мен лимиттерді белгілеу арқылы нарықтық тәуекелді басқарады. Бұдан басқа, инвестициялау инвестициялық мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған орта мерзімді инвестициялық жоспарға сәйкес жүзеге асырылады. Инвестициялық комитет және «ҰИК»АҚ Директорлар кеңесі жыл сайын лимиттер мен инвестициялық жоспарды жаңартады. Инвестициялық жоспарды жаңарту шеңберінде әділ құн мен болашақ ақша ағынының ауытқуы тұрғысынан АВА БҚ портфельін стресс-тестілеу жүзеге асырылады.

Нарықтық тәуекелдерді басқару процесі екі негізгі деңгейден тұрады. Бірінші деңгей әлеуетті инвестициялардың инвестициялық дью-дилидженс жүргізу кезеңінде жүзеге асырылады. Осы кезеңде тәуекел-менеджмент бөлімшесі қатысатын жеке капитал қорларын, жылжымайтын мүлікті, хедж-қорларды басқарушылардың инвестициялық стратегиясы мен тәсілдерін сандық және сапалық бағалау жүргізіледі. Бұл ретте портфельді әртараптандыру, нысаналы географиялық фокус, мамандандыру секторлары және портфельдік инвестицияларды капиталдандырудың өсу стратегиялары ескеріледі. Хедж-қорлардың өздері белгілі бір нарықтарға маманданған, бірақ осы нарықтарға тән негізгі нарықтық тәуекелді хеджирлейтін инвестициялық стратегияларды білдіретіндігін айта кету керек. Осылайша, хедж-қорлар нарықтық тәуекелге аз дәрежеде ұшырайды және негізгі жария индекстермен байланысы төмен. Көптеген жағдайларда бета жария индекстерден 0.3-0.4 аспайды. Нарықтық тәуекелдерді басқарудың екінші деңгейі инвестициялық жоспарға сәйкес жүзеге асырылатын портфельдік құрылымға бағдарланған. Нарықтық тәуекелдерді барынша азайту үшін винтаждық әртараптандыру қолданылады, сондай-ақ инвестициялық стратегияда белгіленген лимиттер мен шектеулер сақталады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

АВА баламалы құралдар портфелінің нарықтық тәуекелдері, жалғасы

Референс портфель үшін бекітілген индекстерге сәйкес жаһандық АВА БҚ өтімді қосалқы портфельдері, облигациялардың қосалқы портфелі және акциялардың қосалқы портфелі үшін индекстік басқару қолданылады. Нақты портфельдің референс портфельден ауытқу тәуекелін бақылау мақсатында «Tracking Error» («Портфель кірістілігінің ауытқуының өзгергіштігі») көрсеткіші пайдаланылады. Өтімді қосалқы портфельдерді басқару капиталға сұраныстарды қамтамасыз ету мақсатында, сондай-ақ АВА БҚ портфелінің тәуекел-профилін тактикалық теңгерімдеу және баламалы құралдар сыныптарына инвестициялау ерекшелігіне байланысты өтімділікті басқару үшін жүзеге асырылады. Бұл акциялардың немесе облигациялардың қосалқы портфелінің барлық позицияларын толық іске асыру мүмкіндігін болжайды.

Облигациялардың қосалқы портфелінде өзінің LEGATRUN бенчмаркы бар. Белсенді тәуекел көрсеткіші 1.19%-ды құрайды. Портфельдің орташа өлшемді ұзақтығы 7.6 жыл болады.

Күтілетін шығынды бағалау мақсаты үшін 95% ықтималдықпен 1 айға тәуекел шамасы (VaR) есептеледі.

Облигациялардың қосалқы портфелін стресс-тестілеу үшін бұрын болған оқиғалар мен модельденген сценарийлерге негізделген сценарийлік талдау қолданылады.

Сипаттама	Облигациялардың қосалқы портфелінің тәуелділігі
Тарихи сценарийлік талдау: 1990-1991 жылдардағы рецессия	- 0.98%
Тарихи сценарийлік талдау: 2008 жылғы рецессия.	- 2.06%
Модельденген сценарий: Жапонияның 10 жылдық мөлшерлемесін 200 б.т. арттыру.	-14.65%
Модельденген сценарий: Жапонияның 10 жылдық мөлшерлемесін 50 б.т. арттыру.	-3.66%

* Жапонияның мөлшерлемелері осы стресс-тестілеуде облигациялар портфелінде АВА баламалы құралдарының жапон иеніндегі қаржы құралдарының құнының өзгеруіне тәуелді болуына байланысты қолданылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі («ҚОҚ» АҚ)

«ҚОҚ» АҚ нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің ауытқуының оның қаржылық жағдайына және ақша ағынына әсерімен байланысты тәуекелді өзі көтереді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржа деңгейін көтеруі мүмкін, бірақ пайыздық мөлшерлемелер күрт өзгерген жағдайда пайыздық маржа төмендеуі немесе шығынға әкелуі мүмкін.

Егер 2025 жылғы 31 желтоқсанда пайыздық мөлшерлеме 200 б.т. жоғары болса (2024 жылы: 200 б.т. жоғары), ал басқа айнымалылар өзгеріссіз қалса, негізінен пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын шығарылған борыштық бағалы қағаздар мен қаржылық активтер бойынша жоғары пайыздық мөлшерлемелердің нәтижесінде бір жылдағы салықтарға дейінгі пайдаға әсері 57,045,485 мың теңгеге (2024 жылы: 63,704,084 мың теңге) аз соманы құрайтын еді, соның нәтижесінде меншікті капитал 45,636,388 мың теңгеге (2024 жылы: 50,963,267 мың теңге) аз соманы құрайтын еді.

Егер 2025 жылғы 31 желтоқсанда пайыздық мөлшерлеме 200 б.т. төмен болса (2024 жылы: 200 б.т. жоғары), ал басқа айнымалылар өзгеріссіз қалса, негізінен пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын шығарылған борыштық бағалы қағаздар мен қаржылық активтер бойынша төмен пайыздық мөлшерлемелердің нәтижесінде бір жылдағы пайда 57,045,485 мың теңгеге (2024 жылы: 63,704,084 мың теңге) көп соманы құрайтын еді, соның нәтижесінде меншікті капитал 45,636,388 мың теңгеге (2024 жылы: 63,704,084 мың теңге) көп соманы құрайтын еді.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі («ҚДКҚ» АҚ)

«ҚДКҚ» АҚ нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің ауытқуының оның қаржылық жағдайына және ақша ағынына әсерімен байланысты тәуекелді өзі көтереді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржа деңгейін көтеруі мүмкін, алайда пайыздық мөлшерлемелер күрт өзгерген жағдайда пайыздық маржа төмендеуі немесе шығынға әкелуі мүмкін.

Қазіргі уақытта «ҚДКҚ» АҚ басшылығының пайыздық мөлшерлеме тәуекелін шектеу тәсілі сыйақы мөлшерлемесі құбылмалы халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздарын қоспағанда, белгіленген сыйақысы бар жоғары өтімді мемлекеттік қаржы құралдарына инвестициялаудан тұрады. Сыйақы мөлшерлемесі құбылмалы қаржы құралдарының үлесі қаржы құралдарының жалпы портфелінде үш пайыздан аз.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі («ҚДКҚ» АҚ), жалғасы

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне пайданың немесе шығынның және капиталдың (салықтарды шегергенде) тәуелділігін талдау төменде келтірілген (теңгемен номинацияланған «ҚДКҚ» АҚ инвестициялық бағалы қағаздары бойынша +/- 3%):

	2025 жылғы 31 желтоқсан		2024 жылғы 31 желтоқсан	
	Пайыздың мөлшерлемесі +3%	Пайыздың мөлшерлемесі - 3%	Пайыздың мөлшерлемесі +3%	Пайыздың мөлшерлемесі - 3%
мың теңге				
Бағалы қағаздар:				
Пайдаға немесе шығынға				
таза әсері	245,340	(245,340)	247,173	(247,173)
Капиталға таза әсері	245,340	(245,340)	247,173	(247,173)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, жалғасы

Орташа номиналды пайыздық мөлшерлемелер

Төмендегі кестеде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша орташа номиналды пайыздық мөлшерлемелер көрсетіледі. Бұл сыйақы мөлшерлемелері тиісті активтер мен міндеттемелерді өтеудегі шамамен алғандағы кірістілікті көрсетеді.

	2025 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %	2024 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %
Пайыздық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары				
<i>«Ностро» түріндегі шоттар</i>				
- АҚШ долларында	677,920,001	3.50	1,841,917,910	4.25
- еуро	163,851,508	1.72	83,576	3.13
- рубльде	27,604,142	6.00	-	-
- фунт стерлинкте	6,288,278	3.00	1,692,375	4.00
- қытай юанінде	2,198,044	0.35	-	-
- жапон иенінде	115,223	1.55	382,619,032	1.56
- корей вонында	416	0.30	423	0.30
- басқа валюталарда	20,401,825	2.66	15,695,261	3.16
<i>«Кері РЕПО» мәмілелері</i>				
- теңгеде	108,506,285	17.16	99,433,907	15.05
<i>Банктердегі депозиттер</i>				
- теңгеде	23,337,629	16.95	21,830,988	15.02
Алтын				
<i>Шетелдік банктердегі депозиттердегі алтын</i>	1,025,128,197	0.28	1,858,446,522	0.27
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер				
<i>Банктердегі қарыздар және депозиттер</i>				
- теңгеде	1,265,061,514	6.16	1,435,231,092	5.97

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

*Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, жалғасы**Орташа номиналды пайыздық мөлшерлемелер, жалғасы,*

	2025 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %	2024 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары				
- АҚШ долларында	566,136	11.00	725,823	11.00
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- АҚШ долларында	4,422,536,667	3.83	4,140,552,324	4.35
- теңгеде	1,656,531,428	9.52	1,663,189,136	10.05
- еуроде	874,528,643	2.66	674,097,561	2.54
- фунт стерлингте	567,878,829	2.51	521,311,748	4.13
- Аустралия долларында	330,687,185	2.86	353,477,275	4.06
- канада долларында	238,490,975	2.83	242,174,435	3.56
- қытай юанінде	148,553,701	1.77	-	-
- жапон иенінде	15,293,372	1.58	18,307,664	1.79

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, жалғасы

Орташа номиналды пайыздық мөлшерлемелер, жалғасы

	2025 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %	2024 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- теңгеде	203,857,820	8.50	201,571,567	8.70
- Қытай юанінде	119,730,202	2.53	117,588,145	2.47
Басқа активтер				
- теңгеде	1,058,647,316	7.86	1,101,859,673	8.03
Пайыздық міндеттемелер				
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер				
<i>Мерзімді депозиттер</i>				
- теңгеде	7,109,385,428	17.65	7,084,848,668	15.05
- АҚШ долларында	456,391,490	3.38	1,159,118,051	4.50
<i>Қарыздар</i>				
- АҚШ долларында	5,193,200	4.00	396,684	4.00
Бірыңғай Қазынашылық шот				
- теңгеде	1,947,949,951	0.25	2,173,385,769	0.25
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар				
- теңгеде	1,584,377,388	14.54	1,602,796,299	13.15

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Нарықтық тәуекел, жалғасы*****Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, жалғасы******Пайыздық мөлшерлеменің өзгеруіне тәуелділікті талдау***

Тәуелділікті талдау кезінде Топтың активтер мен міндеттемелерді белсенді басқаратыны ескерілмейді. Бұған қоса Топтың қаржылық жағдайы нарықта болып жатқан өзгерістерге байланысты өзгеріске ұшырауы мүмкін. Мысалы, топтың қаржылық тәуекелдерді басқару саласындағы стратегиясы нарықтың құбылмалылық тәуекелін басқаруға бағытталған. Бағалы қағаздар нарығында бағаның күрт теріс ауытқуы жағдайында басшылық АВА инвестициялық стратегиясында көзделген негізгі шектеулер мен лимиттер сақталған жағдайда, қаржы құралдарын сату, инвестициялық портфельдің құрамын өзгерту сияқты әдістерді, сондай-ақ активтердің құнын құлдыраудан қорғаудың өзге де әдістерін қолдануы мүмкін. Сондықтан болжамдағы өзгеріс міндеттемелерге нақты әсер етпеуі мүмкін және нарықтық баға бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте есепке алынатын активтерге айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Бұл жағдайда активтер мен міндеттемелерді бағалаудың әртүрлі әдістері капитал мөлшерінің айтарлықтай ауытқуына әкелуі мүмкін.

Валюталық тәуекел

Топтың бірнеше шетел валюталары мен алтынмен көрсетілген активтері мен міндеттемелері бар.

Валюталық тәуекел – бұл валюталардың нарықтық айырбастау бағамдарының өзгеруі салдарынан қаржы құралы мен алтын бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша қаражаты ағынының өзгеру тәуекелі. Топ өзінің валюталық тәуекелге ұшырағыштығын хеджирлемейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Валюталық тәуекел, жалғасы

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың валюталар бөлінісінде валюталық тәуекелге ұшырауы мынадай болуы мүмкін:

мың теңге	Теңге	Алтын	АҚШ доллары	Еуро	Жапон иені	АҚҚ	Фунт стерлинг	Басқалары	Барлығы
АКТИВТЕР									
Ақша қаражаты және оның баламалары	134,586,162		867,918,468	177,350,242	4,066,581	20,401,825	11,018,928	622,961,119	1,838,303,325
ҚҰБ және шетелдік банктердің қоймаларындағы құймалардағы алтын	-	16,203,211,313	-	-	-	-	-	-	16,203,211,313
Шетелдік банктердегі шоттар мен депозиттердегі алтын	-	7,919,776,818	-	-	-	-	-	-	7,919,776,818
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	1,265,061,514	-	64,891,198	443,673	-	802,701,696	65,334	44	2,133,163,459
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық құралдар	-	-	1,685,447,684	185,221	16,331	-	6,475	604,433	1,686,260,144
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар, оның ішінде:									
- монетарлық активтер	1,657,655,764	-	4,512,854,597	874,528,643	15,293,372		567,878,829	717,731,861	8,345,943,066
- монетарлық емес активтер	1,249,224,292	-	427,013	-	-	-	-	-	1,249,651,305
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	203,857,820	-	-	-	-	-	-	119,730,202	323,588,022
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар	18,428,262	-	-	-	-	-	-	-	18,428,262
Басқа да қаржылық активтер	1,113,812,213	-	-	-	-	-	-	-	1,113,812,213
Валюталық тәуекелге ұшырауы мүмкін барлық қаржылық активтер мен алтын	4,393,401,735	24,122,988,131	7,131,111,947	1,052,507,779	19,376,284	823,103,521	578,969,566	1,461,027,659	39,582,486,622
Барлық қаржылық активтер мен алтын	5,642,626,027	24,122,988,131	7,131,538,960	1,052,507,779	19,376,284	823,103,521	578,969,566	1,461,027,659	40,832,137,927

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы Валюталық тәуекел, жалғасы

мың теңге	Теңге	Алтын	АҚШ доллары	Еуро	Жапон иені	АҚК	Фунт стерлинг	Басқалары	Барлығы
МІНДЕТТЕМЕЛЕР									
Айналыстағы ақша	5,248,470,355	-	-	-	-	-	-	-	5,248,470,355
Айналыстағы цифрлық теңге	23,225,458	-	-	-	-	-	-	-	23,225,458
Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	9,897,900,654	-	1,131,748,239	154,907,104	24,873	665,378,312	3,658,851	521,382,931	12,375,000,964
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық құралдар	-	-	585,015	312,499	24,666	-	170,021	220,160	1,312,361
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	128,127,150	-	-	-	-	-	-	-	128,127,150
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	1,947,949,950	-	2,036,505	-	-	-	-	4,033,691	1,954,020,146
Клиенттердің шоттары	298,826,718	-	40,418,064	11,536	-	-	-	3,618	339,259,936
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,584,377,388	-	-	-	-	-	-	-	1,584,377,388
Бағалау міндеттемелері	58,371,016	-	-	-	-	-	-	-	58,371,016
Басқа да қаржылық міндеттемелер	98,039,373	-	857,063,720	213	-	-	-	-	955,103,306
Барлық қаржылық міндеттемелер	19,285,288,062	-	2,031,851,543	155,231,352	49,539	665,378,312	3,828,872	525,640,400	22,667,268,080
Валюталық тәуекелге ұшыраған таза позиция	(14,891,886,327)	24,122,988,131	5,099,260,404	897,276,427	19,326,745	157,725,209	575,140,694	935,387,259	16,915,218,542
Туынды құралдардың ықпалы	-	-	10,116,427	(21,359,668)	1,603,330	-	(8,453,046)	18,113,326	20,369
Туынды құралдардың ықпалын ескергендегі таза позиция	(14,891,886,327)	24,122,988,131	5,109,376,831	875,916,759	20,930,075	157,725,209	566,687,648	953,500,585	16,915,238,911

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Валюталық тәуекел, жалғасы

Мына кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтер мен міндеттемелердің құрылымы берілген:

мың теңге	Теңге	Алтын	АҚШ доллары	Еуро	Жапон иені	АҚК	Фунт стерлинг	Басқалары	Барлығы
АКТИВТЕР									
Ақша қаражаты және оның баламалары	124,041,156	-	2,216,048,171	194,159,118	383,521,920	15,695,260	76,836,727	600,053,916	3,610,356,268
ҚҰБ және шетелдік банктердің қоймаларындағы құймалардағы алтын	-	6,444,912,285	-	-	-	-	-	-	6,444,912,285
Шетелдік банктердегі депозиттер мен шоттардағы алтын	-	6,149,939,002	-	-	-	-	-	-	6,149,939,002
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар мен депозиттер	1,435,231,092	-	83,261,678	401,166	-	793,283,904	60,775	42	2,312,238,657
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық құралдар	-	-	1,505,511,856	202,305	1,850	-	58,659	345,786	1,506,120,456
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар, оның ішінде:									
- монетарлық активтер	1,663,704,918	-	5,170,156,898	873,244,869	19,697,049	-	546,160,574	621,261,809	8,894,226,117
- монетарлық емес активтер	854,169,757	-	407,787	-	-	-	-	-	854,577,544
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	201,571,567	-	-	-	-	-	-	117,588,145	319,159,712
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар	20,724,353	-	-	-	-	-	-	-	20,724,353
Басқа да қаржылық активтер	1,133,441,149	-	-	35,538	-	-	6,029	-	1,133,482,716
Валюталық тәуекелге ұшырауы мүмкін барлық қаржылық активтер мен алтын	4,578,714,235	12,594,851,287	8,974,978,603	1,068,042,996	403,220,819	808,979,164	623,122,764	1,339,249,698	30,391,159,566
Барлық қаржылық активтер мен алтын	5,432,883,992	12,594,851,287	8,975,386,390	1,068,042,996	403,220,819	808,979,164	623,122,764	1,339,249,698	31,245,737,110

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы Валюталық тәуекел, жалғасы

мың теңге	Теңге	Алтын	АҚШ доллары	Еуро	Жапон иені	АҚҚ	Фунт стерлинг	Басқалары	Барлығы
МІНДЕТТЕМЕЛЕР									
Айналыстағы ақша	4,733,663,281	-	-	-	-	-	-	-	4,733,663,281
Айналыстағы цифрлық теңге	129,109,492	-	-	-	-	-	-	-	129,109,492
Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	7,911,442,105	-	1,462,147,253	192,095,043	32,330	657,571,682	4,931,412	498,063,860	10,726,283,685
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	-	-	2,544,513	482,588	42,369	-	19,075	551,420	3,639,965
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	191,867,517	-	-	-	-	-	-	-	191,867,517
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	2,173,385,769	-	1,387,371	-	55,751,065	-	-	6,075,928	2,236,600,133
Клиенттердің шоттары	455,265,307	-	14,095,429	9	-	-	-	1,416	469,362,161
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,602,796,299	-	-	-	-	-	-	-	1,602,796,299
Бағалау міндеттемелері	55,921,437	-	-	-	-	-	-	-	55,921,437
Басқа да қаржылық міндеттемелер	38,229,608	-	772,894,194	48,050	-	-	-	-	811,171,852
Барлық қаржылық міндеттемелер	17,291,680,815	-	2,253,068,760	192,625,690	55,825,764	657,571,682	4,950,487	504,692,624	20,960,415,822
Валюталық тәуекелге ұшыраған таза позиция	(12,712,966,580)	12,594,851,287	6,721,909,843	875,417,306	347,395,055	151,407,482	618,172,277	834,557,074	9,430,743,744
Туынды құралдардың ықпалы	-	-	(13,934,014)	6,792,788	3,308,996	-	(4,665,688)	8,497,918	-
Туынды құралдардың ықпалын ескергендегі таза позиция	(12,712,966,580)	12,594,851,287	6,707,975,829	882,210,094	350,704,051	151,407,482	613,506,589	843,054,992	9,430,743,744

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Нарықтық тәуекел, жалғасы*****Валюталық тәуекел, жалғасы***

Топ басшылығы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасындағы ағымдағы экономикалық жағдайды ескере отырып, теңгенің АҚШ долларына шаққандағы валюта бағамының 5%-ға ауытқуы бағамның өзгеруінің нақты дәлізі деп пайымдайды. Тәуелділікті талдауға кезеңнің соңында қолда бар валюталық позициялар бойынша сома ғана алынған, оларды кезең соңында конвертациялау кезінде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы валюта бағамдарымен салыстырғанда әрбір валютаны нығайту және әлсірету сценарийлерімен берілген бағамдар пайдаланылады.

Төмендегі кестеде көрсетілгендей, 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мына валюталарға қатысты теңге бағамының нығаюы және төмендеуі капиталдың төменде сипатталған өсуіне (азаюына) себеп болар еді. Бұл талдау Топтың пікірі бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша мүмкін болатын валюта бағамдарының өзгеруіне негізделген. Талдау барлық басқа айнымалылар, әсіресе пайыздық мөлшерлемелер өзгеріссіз қалады дегенді көрсетті.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы Валюталық тәуекел, жалғасы

мың теңге	Капитал 2025 жылғы 31 желтоқсан	Капитал 2024 жылғы 31 желтоқсан
		(+5%/-5%)
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты өсуі	255,468,842	335,398,791
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(255,468,842)	(335,398,791)
Еуро бағамының теңгеге қатысты өсуі	43,795,838	44,110,505
Еуро бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(43,795,838)	(44,110,505)
алтын троя унциясы бағамының теңгеге қатысты өсуі	1,206,149,407	629,742,564
алтын троя унциясы бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(1,206,149,407)	(629,742,564)
жапон йені бағамының теңгеге қатысты өсуі	1,046,504	17,535,203
жапон йені бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(1,046,504)	(17,535,203)
фунт стерлинг бағамының теңгеге қатысты өсуі	28,334,382	30,675,329
фунт стерлинг бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(28,334,382)	(30,675,329)
АҚҚ бағамының теңгеге қатысты өсуі	7,886,260	7,570,374
АҚҚ бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(7,886,260)	(7,570,374)
басқа валюталар бағамының теңгеге қатысты өсуі	47,675,029	42,152,750
басқа валюталар бағамының теңгеге қатысты төмендеуі	(47,675,029)	(42,152,750)

Тәуелділікті талдаудың шектеулері

Жоғарыдағы кестелерде теңге бағамының өзгеруі туралы негізгі болжамда қаржы құралдары құнының өзгеруінің әсері басқа тең жағдайларда көрсетілген. Шындығында, болжам бар фактор мен талдауда ескерілмеген басқа факторлар арасында байланыс болуы мүмкін. Сонымен қатар тәуелділіктің бағаланған көрсеткіштері жүйелі емес, сондықтан көп немесе аз әсерлерді осы нәтижелердің негізінде интерполяциялауға немесе экстраполяциялауға болмайды.

Жоғарыдағы тәуелділікті талдаудағы басқа шектеулерге Топтың нарықтағы алдағы өзгерістер туралы күтулеріне негізделген ықтимал тәуекелді ашу мақсатында нарықтағы гипотетикалық өзгерістерді пайдалану кіреді, оларды қандай да бір сенімділікпен болжау мүмкін емес.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Нарықтық тәуекел, жалғасы

Басқа да баға тәуекелдері

Басқа да баға тәуекелдері – мұндай өзгерістер белгілі бір құралға немесе оның эмитентіне тән факторларға немесе нарықтағы айналыстағы барлық ұқсас қаржы құралдарына әсер ететін факторларға байланысты болғанына қарамастан, нарықтық бағалардың өзгеруі (пайыздық мөлшерлеменің немесе валюталық тәуекелдің өзгеру тәуекелінің әсерінен туындаған өзгерістерден басқа) нәтижесінде қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша қаражаты ағынының ауытқу тәуекелдері. Басқа да баға тәуекелдері Топ қаржы құралы бойынша ұзақ немесе қысқа позициясы болған кезде пайда болады.

Таза пайда немесе шығын мен капиталдың жоғарыда көрсетілмеген бағалы қағаздар баға белгілеуінің өзгеруіне тәуелділігін талдау (2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы позициялар және барлық бағалы қағаздардың баға белгілеулерінің 5% төмендеуінің немесе өсуінің жеңілдетілген сценарийі негізінде жасалған) мынадай түрде ұсынылуы мүмкін.

	2025 жыл		2024 жыл	
	Пайда немесе шығын мың теңге	Меншікті капитал мың теңге	Пайда немесе шығын мың теңге	Меншікті капитал мың теңге
Бағалы қағаздар құнының 5% өсуі	84,256,284	146,738,850	75,021,517	117,750,394
Бағалы қағаздар құнының 5% төмендеуі	(84,256,284)	(146,738,850)	(75,021,517)	(117,750,394)

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – бұл қарыз алушының, эмитенттің және/немесе Топ контрагентінің міндеттемелерді орындамауынан туындайтын қаржылық шығын тәуекелі. Топ кредиттік тәуекелді шоғырландыру лимиттерін белгілеу және сақтау жөніндегі талаптарды қамтитын бекітілген саясаттар мен рәсімдерді қолдану арқылы, сондай-ақ функцияларына инвестициялық шешімдерді әзірлеу кіретін Инвестициялық комитеттің, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің ұсынымдарын іске асыру арқылы кредиттік тәуекелді (танылған қаржылық активтер және танылмаған шарттағы міндеттемелер бойынша) басқарады. Кредиттік тәуекелді басқару әдістемесін Басқарма қарайды және бекітеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел, жалғасы

ҚҰБ-ның кредиттік тәуекелдерді басқару саясаты:

- ҚҰБ контрагенттері, клирингтік брокерлері және кастодиандары бойынша тәуекелдің ең жоғары лимитін есептеу және белгілеу әдіснамасын;
- Топтың контрагенттері, клирингтік брокерлері және кастодиандары бойынша тәуекел лимитіне тұрақты мониторинг жүргізу және қайта қарау рәсімдерін белгілейді.

Монетарлық операциялар бөлімшесі халықаралық рейтингтік агенттіктердің деректерін пайдалана отырып, қаржылық көрсеткіштер мен қаржылық жағдай коэффициенттерін талдауға сүйене отырып, ҚҰБ-ның бекітілген контрәріптестерінің тізбесіне енгізу үшін ұсынылатын жаңа контрәріптестер туралы ақпарат дайындайды. Осы есеп негізінде Инвестициялық комитет жаңа контрәріптесті бекітеді.

ҚҰБ-ның монетарлық операциялар бөлімшесі әрбір жеке контрәріптес, клирингтік брокер және кастодиан үшін белгіленген лимитке күнделікті мониторинг жүргізеді. Жекелеген контрәріптестерді талдаудан басқа, монетарлық операциялар бөлімшесі қаржы құралдарының кредиттік рейтингтерінің белгіленген шектеулер мен лимиттерге сәйкестігі тұрғысынан мониторинг жүргізеді.

Кредиттік тәуекел («ҚОҚ» АҚ)

Кредиттік тәуекел – «ҚОҚ» АҚ бизнесі үшін мейлінше маңызды тәуекел. Сондықтан басшылық кредиттік тәуекелді басқаруға ерекше назар аударады.

Тәуекелдерді басқару мақсаты үшін кредиттік тәуекелді бағалау күрделі процесті білдіріп, модельдерді пайдалануды қажет етеді, өйткені тәуекел нарықтық жағдайларға, күтілетін ақша ағынына байланысты және уақыт өте келе өзгереді. Активтердің портфелі бойынша кредиттік тәуекелді бағалау дефолт басталу ықтималдығына, тиісті залал коэффициенттеріне және контрагенттер арасындағы дефолт корреляциясына қатысты қосымша бағалауды қажет етеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел, жалғасы

Кредиттік тәуекел («ҚОҚ» АҚ), жалғасы

Кредиттік тәуекелді бағалау және кредиттік тәуекел деңгейі бойынша қаржы құралдарын жіктеу мақсаты үшін «ҚОҚ» АҚ сыртқы халықаралық рейтингтік агенттіктердің (Standard & Poor's «S&P», Fitch, Moody's) рейтингтері жүйелері негізінде тәуекел деңгейлерін бағалауды пайдаланады. Сыртқы рейтингтерді контрагенттерге S&P, Moody's және Fitch сияқты тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттіктер береді. Мұндай рейтингтер мен дефолт ықтималдығының тиісті диапазондары мынадай қаржы құралдары: ақша қаражаты пен оның баламалары, амортизацияланған құн бойынша депозиттер, борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар, сатып алынған ипотекалық қарыздар бойынша ұзақ мерзімді талаптар және басқа да қаржылық активтер үшін қолданылады.

Кредиттік тәуекел («ҚДКҚ» АҚ)

Тәуекелдерді басқару мақсатында кредиттік тәуекелді бағалау күрделі процесс болып табылады және модельдерді қолдануды қажет етеді, өйткені тәуекел нарықтық жағдайларға, күтілетін ақша ағынына байланысты және уақыт өте келе өзгереді. Активтер портфелі бойынша кредиттік тәуекелді және кепілдік беру шарттарын бағалау дефолттың басталу ықтималдығына, тиісті шығындылық коэффициенттеріне және контрагенттер арасындағы дефолт корреляциясына қатысты қосымша бағалауды қажет етеді.

«ҚДКҚ» АҚ амортизацияланған құны бойынша және әділ құны бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдарға байланысты күтілетін кредиттік шығынды бағалайды. Бағалы қағаздарға және РЕПО операцияларына орналастырылған қаржылық активтерде халықаралық рейтингтік агенттіктердің (Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard & Poor's) сыртқы рейтингтері берілетін контрагенттердің қаржылық активтері болады.

Есепті күндегі жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелеріне қатысты кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі мынадай түрде көрсетілуі мүмкін:

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Кредиттік тәуекел, жалғасы

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және олардың баламалары		
Шетелдік және қазақстандық банктердегі «ностро» түріндегі шоттар	1,559,235,376	3,336,603,574
«Кері РЕПО» мәмілелері және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем шетелдік банктердегі депозиттер	131,843,914	121,262,443
Кассадағы шетел валютасындағы ақша қаражаты	147,224,035	152,490,251
Алтын		
Шетелдік банктердегі шоттар мен депозиттердегі алтын	7,919,776,818	6,149,939,002
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер		
Шетел банктеріндегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттар	868,101,945	877,007,565
Банктердегі депозиттер	20,777,964	22,248,342
Берілген қарыз	1,244,283,550	1,412,982,750
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары		
Жеке капитал қорлары	1,147,452,341	1,011,766,897
Хедж-қорлар	366,297,753	337,992,502
Жылжымайтын мүлік қорлары	141,128,340	121,984,040
Басқа да қорларға инвестициялар	30,247,255	28,686,903
Туынды активтер	1,134,455	5,690,114
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
Шетелдік эмитенттердің мемлекеттік облигациялары	4,657,517,898	5,387,907,744
Халықаралық компаниялардың корпоративтік облигациялары	1,418,825,031	1,303,667,049
Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес қаржы ұйымдарының облигациялары	1,037,315,844	584,242,615
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық облигациялары	1,093,190,586	1,490,071,633
Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	139,093,708	128,337,076
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
Шетелдік эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялар	119,730,202	117,588,145
Қазақстандық эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялар	203,857,820	201,571,567
Басқа да қаржылық активтер		
Сатып алынған қарыздар бойынша талаптар	1,053,098,275	1,095,672,301
Басқа да дебиторлық берешек	60,713,938	37,810,415
МІНДЕТТЕМЕЛЕР		
Шартты міндеттемелер (32-ескертпе)	725,890,948	524,177,881
Барлық кредиттік тәуекелдің ең жоғары деңгейі	24,086,737,996	24,449,700,809

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Кредиттік тәуекел, жалғасы*****АВА өтімділік портфелінің кредиттік тәуекелі***

Кредиттік тәуекелдерді азайту мақсатында АВА өтімділік портфелі халықаралық рейтингтік агенттіктердің ең төменгі кредиттік рейтингін айқындай отырып, қаржы құралдарына инвестицияланады.

Өтімділік портфелінің активтері қолма-қол валютаға, А- (Standard & Poor's) және/немесе А3 (Moody's) төмен емес кредиттік рейтингі бар елдердің мемлекеттік (тәуелсіз) борыштық міндеттемелеріне, агенттік борыштық міндеттемелерге, кредиттік рейтингі ААА (Standard & Poor's) және/немесе Аaa (Moody's) төмен емес халықаралық қаржы ұйымдарының борыштық міндеттемелеріне, кредиттік рейтингі А- (Standard & Poor's) және/немесе А3 (Moody's) төмен емес елдердің өңірлік (муниципалдық) борыштық міндеттемелеріне, Халықаралық есеп айырысу банкінің (Bank for International Settlements) борыштық міндеттемелеріне, депозиттік сертификаттарға (CD), қысқа мерзімді кредиттік рейтингі А-1 (Standard & Poor's) және/немесе Р-1 (Moody's) төмен емес коммерциялық қағаздарға (CP), депозиттерге, валюталық міндеттемелерді хеджирлеу шеңберінде 1 (бір) айға дейінгі мерзіммен еркін конвертацияланатын валютадағы форвард мәмілелеріне инвестицияланады.

АВА инвестициялық портфелінің кредиттік тәуекелі

Инвестициялық портфель активтерінің ең төменгі кредиттік рейтингі А- (Standard&Poor's)/ А3 (Moody's) деңгейіне немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас кредиттік рейтингіне сәйкес келеді. Инвестициялық портфель активтері үшін екі немесе одан да көп кредиттік рейтингтер болған кезде олардың ең кішісі ең төменгі кредиттік рейтинг ретінде айқындалады.

Акцияларды қоспағанда, стратегиялық портфель активтерінің ең төменгі кредиттік рейтингі ВВ (Standard&Poor's)/ Ba2 (Moody's) деңгейіне немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас кредиттік рейтингіне сәйкес келеді. Стратегиялық портфель активтері үшін екі немесе одан да көп кредиттік рейтингтер болған кезде олардың ең кішісі ең төменгі кредиттік рейтинг ретінде айқындалады. Корпоративтік облигациялар портфеліндегі ВВ (Standard & Poor's)/Ba2 (Moody's) кредиттік рейтингі немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас кредиттік рейтингі бар бағалы қағаздардың үлесі жаһандық корпоративтік бағалы қағаздар мандаты үшін эталондық портфельдегі ВВ (Standard & Poor's)/Ba2 (Moody's) кредиттік рейтингі бар бағалы қағаздардың үлесінің 1 (бір) пайызынан аспайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Кредиттік тәуекел, жалғасы*****АВА дамушы нарықтар портфелінің кредиттік тәуекелі***

Портфель активтері ең төменгі кредиттік рейтингі ВВ (Standard&Poor's)/Ba2 (Moody's) және одан жоғары құралдарға инвестицияланады.

Есепті күндегі жағдай бойынша қаржылық активтерге қатысты кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі 13, 14, 15, 17 және 18-ескертпелерде ұсынылған.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу

Бұдан әрі кестелерде ұсынылған ақпаратты ашу қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер туралы ақпаратты қамтиды, олар:

- Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынады; немесе
- қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынғанына қарамастан, заңды түрде жарамды өзара есеп айырысу туралы бас келісімнің немесе ұқсас қаржы құралдарына қолданылатын ұқсас келісімдердің мәні болып табылады.

Ұқсас келісімдер туынды құралдардың клирингі туралы келісімдерді, «РЕПО» мәмілелеріне арналған жаһандық бас келісімдерді және бағалы қағаздарды қарызға беру туралы жаһандық бас келісімдерді қамтиды. Ұқсас қаржы құралдары туынды құралдар, «РЕПО» мәмілелері, «кері РЕПО» мәмілелері, бағалы қағаздарды қарызға алу және қарызға беру туралы келісімдер болып саналады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу, жалғасы

Топтың биржада жүзеге асырылмайтын туынды құралдарымен операциялар Халықаралық СВОПтар мен туынды құралдар бойынша дилерлер қауымдастығы (ISDA) әзірлеген бас келісімдерге сәйкес жүргізіледі. Негізінен, осы келісімдерге сәйкес, бір валютадағы аяқталмаған операцияларға қатысты әрбір контрагент белгілі бір күні төлейтін сома бір тараптың екінші тарапқа төлейтін бірыңғай таза соманы құрайды. Белгілі бір жағдайларда, мысалы, дефолт сияқты кредиттік оқиға болған кезде, барлық аяқталмаған операциялар келісімге сәйкес тоқтатылады, тоқтату кезіндегі құны бағаланады және есептік операцияларда тек жалғыз таза сома төленеді немесе төленуге тиіс.

«РЕПО» мәмілелері, «кері РЕПО» мәмілелері, ҚҰБ-ның бағалы қағаздарын қарызға алу және қарызға беру туралы келісімдер РЕПО мәмілелері (ISMA) бойынша бас келісімдердің немесе Қазақстан қор биржасына мүшелік шарттарының мәні болып табылады.

Бұрын көрсетілген Халықаралық СВОП және туынды құралдар дилерлері қауымдастығы (ISDA) әзірлеген бас келісімдер және оларға ұқсас өзара есепке алу туралы бас келісімдер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алу өлшемшарттарына сәйкес келмейді. Себебі, олар Топтың немесе оның контрәріптестерінің дефолты, төлем қабілетсіздігі немесе банкроттығы жағдайында ғана заңды түрде жарамды болатын, танылған соманы өзара есепке алу құқығын жасайды. Сонымен қатар, Топ пен оның контрәріптестері берешекті өзара есепке алу арқылы реттеуге немесе активті іске асырып, міндеттемені бір уақытта орындауға ұмтылмайды.

Топ «РЕПО» мәмілелеріне және «кері РЕПО» мәмілелеріне қатысты нарықта айналыстағы бағалы қағаздар түрінде қамтамасыз етуді ұсынады және қабылдайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу, жалғасы

Бұдан әрі кестеде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзара есеп айырысу туралы заңды күші бар бас келісімдердің және осыған ұқсас келісімдердің мәні болып табылатын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер көрсетілген.

мың теңге Қаржылық активтердің/қаржылық міндеттемелердің түрлері	Танылған қаржылық активтердің / қаржылық міндеттемелердің толық сомасы	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылғ ан есепте өзара есепке алынған танылған қаржылық активтердің/ қаржылық міндеттемелердің толық сомасы		Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынбаған сома		
		Қаржылық жағдай туралы шоғырланды- рылған есепте қаржылық активтердің/ қаржылық міндеттемелердің таза сомасы	Қаржылық жағдай туралы шоғырланды- рылған есепте қаржылық активтердің/ қаржылық міндеттемелердің таза сомасы	Қаржы	Алынған ақшалай	Таза сома
				құралдары	қамтама- сыз ету	
«Кері РЕПО» мәмілелері	108,506,285	-	108,506,285	(136,535,353)	-	(28,029,068)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	1,134,455	-	1,134,455	(1,134,455)	-	-
Барлық қаржылық активтер	109,640,740	-	109,640,740	(137,669,808)	-	(28,029,068)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(1,312,361)	-	(1,312,361)	1,312,361	-	-
Барлық қаржылық міндеттемелер	(1,312,361)	-	(1,312,361)	1,312,361	-	-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу, жалғасы

Бұдан әрі кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзара есеп айырысу туралы заңды күші бар бас келісімдердің және осыған ұқсас келісімдердің мәні болып табылатын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер көрсетілген.

мың теңге Қаржылық активтердің/қаржылық міндеттемелердің түрлері	Танылған қаржылық активтердің / қаржылық міндеттемелердің толық сомасы	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылғ ан есепте өзара есепке алынған танылған қаржылық активтердің / қаржылық міндеттемелердің толық сомасы	Қаржылық жағдай туралы шоғырланды- рылған есепте қаржылық активтердің / қаржылық міндеттемелердің таза сомасы	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзара есепке алынбаған сома		
				Қаржы құралдары	Алынған ақшалай қамтама- сыз ету	Таза сома
«Кері РЕПО» мәмілелері	99,433,907	-	99,433,907	(100,893,971)	-	(1,460,064)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	5,690,114	-	5,690,114	(5,690,114)	-	-
Барлық қаржылық активтер	105,124,021		105,124,021	(106,584,085)		(1,460,064)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(3,639,965)	-	(3,639,965)	3,639,965	-	-
Барлық қаржылық міндеттемелер	(3,639,965)	-	(3,639,965)	3,639,965	-	-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу, жалғасы

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған және бұрын келтірілген кестелерде ашылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің толық сомасы және олардың таза сомасы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте мынадай негізде бағаланады:

- «РЕПО» және «кері РЕПО» мәмілелерінің нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелер – амортизацияланған құн.

Бұдан әрі кестеде бұрын ұсынылғандай, қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің таза сомасын және 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған көрсеткіштерді салыстыру ұсынылған.

Қаржылық активтердің/қаржылық міндеттемелердің түрлері	Таза сома мың теңге	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі көрсеткіштің атауы	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі баланстық құн мың теңге	Өзара есеп айырысу туралы ақпаратты ашу нысанасы болып табылмайтын қаржылық актив/қаржылық міндеттеме мың теңге	Ескертпе
«Кері РЕПО» мәмілелері	108,506,285	Ақша қаражаты және оның баламалары	108,506,285	-	13
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	1,134,455	Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	1,686,260,144	1,685,125,689	16
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	9,595,594,371	9,595,594,371	17
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(1,312,361)	Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(1,312,361)	-	16

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу, жалғасы

Бұдан әрі кестеде бұрын ұсынылғандай, қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің таза сомасын және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған көрсеткіштерді салыстыру ұсынылған.

Қаржылық активтердің/қаржылық міндеттемелердің түрлері	Таза сома мың теңге	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі көрсеткіштің атауы	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі баланстық күн мың теңге	Өзара есеп айырысу туралы ақпаратты ашу мәні болып табылмайтын қаржылық актив/қаржылық міндеттеме мың теңге	Ескертпе
«Кері РЕПО» мәмілелері	99,433,907	Ақша қаражаты және оның баламалары	99,433,907	-	13
Пайда немесе шығын арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	5,690,114	Пайда немесе шығын арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	1,506,120,456	1,500,430,342	16
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ күн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	9,748,803,661	9,748,803,661	17
Пайда немесе шығын арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(3,639,965)	Пайда немесе шығын арқылы әділ күн бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(3,639,965)	-	16

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Өтімділік тәуекелі**

Өтімділік тәуекелі – бұл Топтың өз міндеттемелерін орындау үшін ақша қаражаты тартуда қиындықтарға тап болу тәуекелі. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері сәйкес келмеген кезде пайда болады. Активтер мен міндеттемелердің өтеу мерзімі мен пайыздық мөлшерлемелері бойынша сәйкестік және/немесе бақыланатын сәйкессіздік өтімділік тәуекелін басқаруда маңызды болып табылады. Жүргізілетін операциялардың алуан түрлілігіне және соған байланысты белгісіздікке байланысты активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің толық сәйкес келуі қаржы институттары үшін қалыпты тәжірибе емес, бұл операциялардың пайдалылығын арттыруға мүмкіндік береді, бірақ шығынға ұшырау тәуекелі артады.

Топ барлық міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің басталуына қарай оларды орындау үшін қажетті ақша қаражатының тұрақты болуын қамтамасыз ету мақсатында өтімділіктің қажетті деңгейін қолдайды. Өтімділікті басқару саясатын Басқарма қарайды және бекітеді.

ҚҰБ-ның эмиссиялық банк екенін ескертін болсақ (ұлттық валюта – теңгені эмиссиялайды), ұлттық валютадағы міндеттемелердің орындалмау тәуекелі төмен және өтімділік тәуекелі негізінен ҚҰБ-ның шетел валютасындағы қаржылық міндеттемелерді орындауына қатысты туындайды.

Төмендегі кестелерде шарттарда белгіленген өтеу мерзімі ерте басталатын қаржылық міндеттемелер бойынша дисконтталмаған ақша қаражаты ағыны көрсетілген. Осы кестелерде көрсетілген ақша қаражаты ағынының түсуі және оны шығынға жазудың жиынтық шамасы қаржылық міндеттемелер бойынша ақша қаражатының шарттық дисконтталмаған ағыны болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Өтімділік тәуекелі, жалғасы

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық міндеттемелер бойынша өтеу мерзімдері бойынша талдау мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

	Талап етілгенге дейін 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан астам	Салық салуға дейінгі ақша қаражаты ағынын шығынға жазу/ (түсу) шамасы	Баланстық құн
мың тенге							
Туынды емес қаржылық міндеттемелер							
Айналыстағы ақша	5,248,470,355	-	-	-	-	5,248,470,355	5,248,470,355
Айналыстағы цифрлық теңге	23,225,458	-	-	-	-	23,225,458	23,225,458
Банктер мен басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	12,119,258,906	106,852,893	-	160,284,842	5,193,200	12,391,589,841	12,375,000,964
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	128,127,150	-	-	-	-	128,127,150	128,127,150
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	1,954,433,795	-	-	-	-	1,954,433,795	1,954,020,146
Клиенттердің шоттары	339,259,936	-	-	-	-	339,259,936	339,259,936
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	614,688,498	83,194,398	82,135,293	213,219,760	944,459,914	1,937,697,863	1,584,377,388
Басқа да қаржылық міндеттемелер	101,005,395	-	-	-	854,097,911	955,103,306	955,103,306
Туынды міндеттемелер							
- Түсім	(35,429,422)	(193,827,605)	-	-	-	(229,257,027)	-
- Шығынға жазу	35,891,409	194,677,979	-	-	-	230,569,388	1,312,361
Барлық қаржылық міндеттемелер	20,528,931,480	190,897,665	82,135,293	373,504,602	1,803,751,025	22,979,220,065	22,608,897,064
Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер	725,890,948	-	-	-	-	725,890,948	725,890,948

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Өтімділік тәуекелі, жалғасы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық міндеттемелер бойынша өтеу мерзімдері бойынша талдау мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

мың теңге	Талап етілгенге дейін 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан астам	Салық салуға дейінгі ақша қаражаты ағынын шығынға жазу/ (түсу) шамасы	Баланстық құн
Туынды емес қаржылық міндеттемелер							
Айналыстағы ақша	4,733,663,281	-	-	-	-	4,733,663,281	4,733,663,281
Айналыстағы цифрлық теңге	129,109,492	-	-	-	-	129,109,492	129,109,492
Банктер мен басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	10,260,801,151	731,726	85,710,436	399,897,506	396,684	10,747,537,503	10,726,283,685
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	191,867,517	-	-	-	-	191,867,517	191,867,517
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	2,237,061,653	-	-	-	-	2,237,061,653	2,236,600,133
Клиенттердің шоттары	469,362,161	-	-	-	-	469,362,161	469,362,161
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	502,933,940	65,228,943	87,971,147	319,203,600	1,027,574,129	2,002,911,759	1,602,796,299
Басқа да қаржылық міндеттемелер	40,395,882	-	-	-	770,775,970	811,171,852	811,171,852
Туынды міндеттемелер							
- Түсім	(349,877,051)	(146,090,993)	-	-	-	(495,968,044)	
- Шығынға жазу	352,656,959	146,951,050	-	-	-	499,608,009	3,639,965
Барлық қаржылық міндеттемелер	18,567,974,985	66,820,726	173,681,583	719,101,106	1,798,746,783	21,326,325,183	20,904,494,385
Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелер	524,177,881	-	-	-	-	524,177,881	524,177,881

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Өтімділік тәуекелі, жалғасы**

Бұрын келтірілген кестелерде көрсетілген салық салуға дейінгі ақша қаражаты ағынының шығынға жазылу/(түсу) номиналды шамалары тәуекелдерді басқару үшін пайдаланылатын туынды міндеттемелерге қатысты шарттық дисконтталмаған ақша қаражаты ағыны болып табылады. Ұсынылған деректер есептеулері нетто-шамада жүзеге асырылатын туынды құралдардың таза құнын және есептеулері бір мезгілде толық сомада жүзеге асырылатын туынды міндеттемелерге қатысты ақша қаражаты ағынының түсу және шығынға жазылу шамаларын (мысалы, валюталық форвардтық келісімшарттар және «СВОП» үлгісіндегі валюталық мәмілелер) көрсетеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Өтімділік тәуекелі, жалғасы

Төмендегі кестеде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген сомаға (күтілетін келісімшарттық өтеу мерзімі бойынша) талдау ұсынылған:

мың теңге	1 айдан аз талап етілгенге дейін	1-ден 3 айға дейін	3-тен 12 айға дейін	1-ден 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
АКТИВТЕР							
Ақша қаражаты және олардың баламалары	1,838,303,325	-	-	-	-	-	1,838,303,325
ҚҰБ және шетелдік банктердің сақтау орындарындағы құймалардағы алтын	-	-	-	-	-	16,203,211,313	16,203,211,313
Шетелдік банктердегі шоттардағы және депозиттердегі алтын	7,178,200,427	240,132,819	501,443,572	-	-	-	7,919,776,818
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар және депозиттер	868,101,945	35,711,253	38,806,716	286,821,596	903,721,949	-	2,133,163,459
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	355,260	779,195	-	396,545,008	1,288,580,681	-	1,686,260,144
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	74,954,606	177,822,724	473,398,118	6,109,007,465	1,511,187,167	1,249,224,291	9,595,594,371
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	3,102,826	1,195,021	26,745,874	141,285,887	151,258,414	-	323,588,022
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар	-	-	-	-	-	18,428,262	18,428,262
Басқа да қаржылық активтер	61,003,814	8,442,238	39,085,218	236,904,440	768,376,503	-	1,113,812,213
Активтердің барлығы	10,024,022,203	464,083,250	1,079,479,498	7,170,564,396	4,623,124,714	17,470,863,866	40,832,137,927

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Өтімділік тәуекелі, жалғасы

мың теңге	Талап етілгенге дейін 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
МІНДЕТТЕМЕЛЕР							
Айналыстағы ақша	5,248,470,355	-	-	-	-	-	5,248,470,355
Айналыстағы цифрлық теңге	23,225,458	-	-	-	-	-	23,225,458
Банктер мен басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	12,103,685,939	107,878,024	158,243,801	-	5,193,200	-	12,375,000,964
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	461,987	850,374	-	-	-	-	1,312,361
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	128,127,150	-	-	-	-	-	128,127,150
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	1,954,020,146	-	-	-	-	-	1,954,020,146
Клиенттердің шоттары	339,259,936	-	-	-	-	-	339,259,936
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	613,042,400	80,745,573	267,250,111	403,085,106	220,254,198	-	1,584,377,388
Бағалау міндеттемелері	58,371,016	-	-	-	-	-	58,371,016
Басқа да қаржылық міндеттемелер	101,005,395	-	-	180,880,286	673,217,625	-	955,103,306
Барлық міндеттемелер	20,569,669,782	189,473,971	425,493,912	583,965,392	898,665,023	-	22,667,268,080
Таза позиция	(10,545,647,579)	274,609,279	653,985,586	6,586,599,004	3,724,459,691	17,470,863,866	18,164,869,847

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Өтімділік тәуекелі, жалғасы

Келесі кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген сомаға талдау (күтілетін келісімшарттық өтеу мерзімдері бөлігінде) ұсынылған:

мың теңге	1 айдан аз талап етілгенге дейін	1-ден 3 айға дейін	3-тен 12 айға дейін	1-ден 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
АКТИВТЕР							
Ақша қаражаты және олардың баламалары	3,610,356,268	-	-	-	-	-	3,610,356,268
ҚҰБ және шетелдік банктердің сақтау орындарындағы кұймалардағы алтын	-	-	-	-	-	6,444,912,285	6,444,912,285
Шетелдік банктердегі шоттардағы және депозиттердегі алтын	4,915,366,116	473,129,287	761,443,599	-	-	-	6,149,939,002
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар және депозиттер	877,007,565	-	24,992,652	73,320,530	1,336,917,910	-	2,312,238,657
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	5,672,439	17,675	-	366,679,405	1,133,750,937	-	1,506,120,456
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	311,136,631	375,107,291	476,663,325	6,072,816,717	1,658,909,940	854,169,757	9,748,803,661
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	4,196,111	-	38,274,633	74,450,572	202,238,396	-	319,159,712
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар	-	-	-	-	-	20,724,353	20,724,353
Басқа да қаржылық активтер	37,385,229	8,471,874	39,171,401	240,502,656	807,951,556	-	1,133,482,716
Активтердің барлығы	9,761,120,359	856,726,127	1,340,545,610	6,827,769,880	5,139,768,739	7,319,806,395	31,245,737,110

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ

Өтімділік тәуекелі, жалғасы

мың теңге	Талап етілгенге дейін 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Барлығы
МІНДЕТТЕМЕЛЕР							
Айналыстағы ақша	4,733,663,281	-	-	-	-	-	4,733,663,281
Айналыстағы цифрлық теңге	129,109,492	-	-	-	-	-	129,109,492
Банктер мен басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	10,237,942,416	95,735,566	392,209,019	-	396,684	-	10,726,283,685
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	2,789,528	850,437	-	-	-	-	3,639,965
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	191,867,517	-	-	-	-	-	191,867,517
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	2,236,600,133	-	-	-	-	-	2,236,600,133
Клиенттердің шоттары	469,362,161	-	-	-	-	-	469,362,161
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	502,619,276	64,053,803	371,808,032	391,385,757	272,929,431	-	1,602,796,299
Бағалау міндеттемелері	55,921,437	-	-	-	-	-	55,921,437
Басқа да қаржылық міндеттемелер	40,395,882	-	-	170,229,732	600,546,238	-	811,171,852
Барлық міндеттемелер	18,600,271,123	160,639,806	764,017,051	561,615,489	873,872,353	-	20,960,415,822
Таза позиция	(8,839,150,764)	696,086,321	576,528,559	6,266,154,391	4,265,896,386	7,319,806,395	10,285,321,288

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

31. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ, ЖАЛҒАСЫ**Өтімділік тәуекелі, жалғасы**

Жеке капитал және жылжымайтын мүлік қорларының жұмыс істеу ұзақтығы – 10-15 жыл аралығы (және/немесе қорлардың орташа есеппен жұмыс істеуі 12 жылды құрайды). Орташа алғандағы инвестициялық кезең – 5 жыл. Хедж-қорлардың орташа жұмыс істеу ұзақтығы жоқ, өйткені хедж-қорлардың жұмыс істеу циклі жоқ. Хедж-қорлардың орташа инвестициялық кезеңі мерзімсіз. Топ ақша қаражатын хедж-қорлардың, жеке капитал және жылжымайтын мүлік қорларының инвестицияларды іске асыруына қарай алады. Ұлттық қордың міндеттемесі бөлігінде Топқа ұқсас, яғни Ұлттық қор да кез келген уақытта осы қорлардан шыға алмайтын жағдай байқалады.

**32. КРЕДИТТІК ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ СИПАТТАҒЫ
ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР**

Топтың кредиттік ресурстарды ұсыну бойынша міндеттемелері бар. Бұл міндеттемелер мақұлданған кредит, сондай-ақ овердрафт нысанындағы кредиттік ресурстар беруді көздейді.

ҚҰБ банктік кепілдік береді және өз клиенттерінің үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету мақсатында аккредитивтер ашады. Аталған келісімдер лимиттерді белгілейді және әдетте, бес жылға дейінгі қолданыс мерзімі бар.

Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелердің шартты сомасы бұдан әрі кестеде санаттар бойынша көрсетілген. Кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелерге қатысты кестеде көрсетілген сома аталған шартты міндеттемелердің толық орындалатындығын болжайды. Кепілдіктер мен аккредитивтерге қатысты кестеде көрсетілген сома, егер контрагенттер өз міндеттемелерін шарт талаптарына сәйкес орындай алмаған жағдайда, есепті күнгі жағдай бойынша көрсетілген бухгалтерлік шығынның ең көп шамасын білдіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

32. КРЕДИТТІК СИПАТТАҒЫ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Шартқа сәйкес сома		
Инвестициялық міндеттемелер	714,878,948	513,165,881
Кредиттерді және кредиттік желілерді беру жөніндегі міндеттемелер	11,000,000	11,000,000
Кепілдіктер мен аккредитивтер	12,000	12,000
Шартты міндеттемелердің барлығы	725,890,948	524,177,881

Кредиттер, кредиттік желілер, кепілдіктер мен аккредитивтер беру бойынша міндеттемелер 1-сатыдегі кредиттік тәуекел болып саналады.

Активтердің баламалы сыныптарына инвестициялық бағдарламаны 2025 жылғы 31 желтоқсанда жеке капитал және жылжымайтын мүлік қорлары алдында 714,878,948 мың теңге мөлшерінде (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 513,165,881 мың теңге) шартты төлем міндеттемесі бар арнаулы мақсаттағы компаниялар және/немесе әріптестік арқылы Топ жүзеге асырады. Бұл шартты міндеттемелер өзгеруі мүмкін.

Кредиттік сипаттағы аталған шартты міндеттемелердің көбі оларды ішінара немесе толық орындағанға дейін тоқтатылуы мүмкін. Оның салдарынан жоғарыда көрсетілген кредиттік сипаттағы келісімді шартты міндеттемелер ақша қаражатының күтілетін әкетілуі бола алмайды.

Топтың төлем міндеттемелерін орындамауы айыппұл санкцияларын есептеуге, оның үлесін азайтуға, құқықтарды шектеуге, қордан мәжбүрлеп шығаруға, берешекті өндіріп алу бойынша заңдық шараларға, сондай-ақ теріс бедел салдарына әкеп соғуы мүмкін. Реттеу шарттың талаптарына және ішкі қағидаларға сәйкес жүргізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

33. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сақтандыру

Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметінің нарығы даму сатысында, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру түрлерінің басым бөлігіне Қазақстан Республикасында әлі де қол жеткізілген жоқ. Топ ғимарттар мен жабдықтарды сақтандыруды, Топтың мүлкін пайдалану нәтижесінде келтірілген мүлдік немесе экологиялық шығынға қатысты үшінші тұлғалардың жауапкершілігіне қатысты немесе Топтың қызметіне қатысты басқа жағдайларда қызметті уақытша тоқтатуды толық көлемде жүзеге асырған жоқ. Топ өз қызметін жеткілікті деңгейде сақтандырмаған кезеңге дейін келтірілген шығын немесе белгіленген активтерден айырылу Топтың қызметі мен қаржы жағдайына едәуір теріс әсер етуі мүмкін деген тәуекел бар.

Аяқталмаған сот талқылаулары

Басшылықтың қандай да болмасын маңызды нақты немесе аяқталмаған сот талқылаулары туралы, сондай-ақ Топқа қарсы қойылуы ықтимал әлеуетті талаптар туралы ақпараты жоқ.

Шартты салықтық міндеттемелер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ҚҰБ табыс салығы мен қосылған құн салығын төлеуден босатылған. ҚРҰБ-тың еншілес және үлестес ұйымдарына табыс салығы мен қосымша құн салығы бойынша салық салынуға тиіс.

Қазақстан Республикасындағы салық салу жағдайлары өзгерістерге бейім, сондай-ақ бірізді емес қолданылуы мен түсіндірілуі мүмкін. Топ пен қазақстандық уәкілетті органдардың қазақстандық заңдар мен ережелерді түсіндірудегі алшақтықтар қосымша салықтың, айыппұлдар мен өсімпұлдардың есептелуіне әкеп соғуы мүмкін.

Қазақстанның салық заңнамасы мен тәжірибесі үздіксіз даму жағдайында, сондықтан кері әсер етуі мүмкін әртүрлі түсіндірмелер мен жиі өзгерістерге ұшырайды. Салық органдары салық жылы аяқталғаннан кейін бес жыл ішінде ретроспективті тексеру жүргізе алады.

Топ басшылығы оның тиісті заңнаманы түсіндірулері орынды деп санайды және Топ дау туындаған жағдайда өз ұстанымын қорғай алады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**34. ҚОРЛАРДЫ БАСҚАРУ, СЕНІМГЕРЛІК БАСҚАРУ БОЙЫНША
ҚЫЗМЕТТЕР ЖӘНЕ КАСТОДИАНДЫҚ ҚЫЗМЕТ****Қорларды басқару және сенімгерлік басқару бойынша қызмет**

ҚҰБ трастық компанияларға, зейнетақы қорларына және басқа ұйымдарға сенімгерлік басқару бойынша қызмет көрсетеді, атап айтқанда активтерді басқарады не алынған қаражатты клиенттің нұсқауларына сәйкес түрлі қаржы құралдарына инвестициялайды.

ҚҰБ осы қызметтерді көрсеткені үшін комиссиялық сыйақы алады. Сенімгерлік басқаруға алынған активтер ҚҰБ-ның активтері болып табылмайды және тиісінше қаржылық жағдайы туралы оның шоғырландырылған қаржылық есебінде көрсетілмейді. ҚҰБ көрсетілген салымдарды жүзеге асыру кезінде көрсетілген инвестицияларға кепілдік бермейтіндіктен кредиттік тәуекелге ұшырамайды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық қордың және «БЖЗҚ» АҚ-ның активтерін қоспағанда, байланысты ұйымдардың тапсырмасы бойынша Топтың басқаруындағы активтердің жалпы сомасы 4,437,069,677 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 3,515,147,126 мың теңгені) құрады.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың басқаруындағы Ұлттық қордың таза активтерінің сомасы 37,335,632,220 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 34,730,106,884 мың теңгені) құрады. ҚҰБ инвестициялық саясатына сәйкес көрсетілген активтердің бір бөлігін басқаруды сыртқы басқарушылар жүзеге асырады.

Ұлттық қордың, «БЖЗҚ» АҚ, «Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» АҚ және басқа да байланысты ұйымдардың активтерін басқару бойынша операциялардан түсетін комиссиялық кіріс 36,910,629 мың теңгені (2024 жылы: 62,654,702 мың теңгені) құрайды.

Кастодиандық қызмет

ҚҰБ 2025 және 2024 жылдары «БЖЗҚ» АҚ-қа кастодиандық қызмет көрсетті. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «БЖЗҚ» АҚ-ның ҚҰБ-да кастодиандық қызмет алатын активтерінің жалпы сомасы 25,859,545,211 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 22,670,807,385 мың теңгені) құрады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**34. ҚОРЛАРДЫ БАСҚАРУ, СЕНІМГЕРЛІК БАСҚАРУ БОЙЫНША
ҚЫЗМЕТТЕР ЖӘНЕ КАСТОДИАНДЫҚ ҚЫЗМЕТ, ЖАЛҒАСЫ****Депоненттердің активтері**

ҚҰБ 2012 жылғы 26 қарашада қаржы құралдарының және өз клиенттері ақшасының есебін жүргізетін «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Орталық депозитарий») акцияларын сатып алды. Орталық депозитарийдің қаржы құралдарының және клиенттері ақшасының есебі Орталық депозитарийдің өзіне тиесілі қаржы құралдары мен ақшасынан жеке баланстан тыс шоттарда жүзеге асырылады.

Орталық депозитарийде номиналды ұстауда және депоненттердің банктік шоттарында болған қаржы құралдары мен ақшаның жалпы сомасы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 196,030,653,986 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 179,228,207,474 мың теңге) болды.

**35. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛАТЫН
ОПЕРАЦИЯЛАР****Директорлар кеңесінің және Басқарманың мүшелерімен жасалатын операциялар**

2025 жылы ҚҰБ Басқармасының және Директорлар кеңесінің мүшелеріне персонал шығысы 2,058,304 мың теңгені (2024 жылы: 1,692,435 мың теңге) құрады. Персонал шығысына жалақы мен басқа да төлемдер қосылған.

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар

Топ мемлекетпен және оның байланысты тараптарымен жасалатын есеп айырысу бойынша жеке маңызды емес мәмілелер мен қалдықтар туралы ақпаратты жария етуден босатуды қолдануға шешім қабылдады.

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар мемлекеттік ұйымдарға сенімгерлік басқару және кастодиандық қызмет жөніндегі қызметтерді қамтиды (34-ескертпе).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР35. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛАТЫН
ОПЕРАЦИЯЛАР, ЖАЛҒАСЫ

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар, жалғасы

2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдықтар және орташа номиналды сыйақы мөлшерлемелер, сондай-ақ 2025 және 2024 жылдарға байланысты тараптармен жасалатын операциялар бойынша тиісті пайда немесе шығын мынадай болды:

	Мемлекеттік компаниялар мен ұйымдар			
	2025 жылғы		2024 жылғы	
	31 желтоқсан		31 желтоқсан	
	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %		Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %	
	мың теңге		мың теңге	
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	108,517,144	17.16	99,433,907	15.05
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер	1,149,866,980	6.50	1,131,276,789	6.08
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	170,848	-	28,686,903	-
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар:				
Үлестік құралдар	1,249,224,291	-	854,169,757	-
Борыштық құралдар	1,602,887,417	9.76	1,610,964,975	10.05
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	52,308,106	6.52	47,723,141	6.48
Негізгі құрал-жабдық	46,477	-	56,628	-
Ағымдағы салықтық актив	8,689,749	-	9,904,387	-
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	258,416,372	-	293,263,689	-
Басқа да активтер	3,694,595	-	274,376,482	-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР35. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛАТЫН
ОПЕРАЦИЯЛАР, ЖАЛҒАСЫ

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар, жалғасы

	Мемлекеттік компаниялар мен ұйымдар			
	2025 жылғы 31 желтоқсан		2024 жылғы 31 желтоқсан	
	мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %	мың теңге	Орташа номиналды пайыздық мөлшерлеме, %
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Банктердің және басқа да қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	3,126,632,599	17.61	1,958,621,616	15.19
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	128,127,150	-	191,867,517	-
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	1,954,020,146	0.25	2,236,600,133	0.25
Клиенттердің шоттары	297,941,254	-	454,159,248	-
Борыштық бағалы қағаздар*	544,765,701	14.54	543,329,759	13.41
Ағымдағы салықтық міндеттеме	2,918,208	-	18,654	-
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттеме	3,294,454	-	2,943,966	-
Басқа да міндеттемелер	855,510,741	-	788,464,876	-
КАПИТАЛ				
Қаржылық активтердің әділ құнының өзгеруіне арналған резерв	1,936,849	-	2,024,302	-

* Борыштық бағалы қағаздар үшін тиімді пайыздық мөлшерлеме көрсетілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР35. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛАТЫН
ОПЕРАЦИЯЛАР, ЖАЛҒАСЫ

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар, жалғасы

мың теңге	Мемлекеттік компаниялар мен ұйымдар	
	2025 жыл	2024 жыл
Пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған есеп		
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кіріс	342,851,940	308,418,456
Пайыздық шығыс	(379,709,592)	(226,319,369)
Комиссиялық кіріс	32,745,494	79,450,192
Комиссиялық шығыс	(7,810,810)	(6,792,347)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жүргізілетін операциялардан таза шығын	(982,108)	(309,759)
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жүргізілетін операциялардан таза пайда және алынған дивидендтер	28,726,066	28,726,066
Қауымдасқан ұйымдардың пайдадағы үлес және өзге де өзгерістер	(348,886)	8,379,409
Басқа да операциялық кіріс	17,744,796	32,388,741
Басқа да операциялық шығыс	(3,532,249)	(2,991,509)
Кредиттік шығынға резервтер құру бойынша шығыс	23,803	(719,815)
Банкноттар мен монеталарды шығару шығысы	(43,790)	(39,690)
Персоналға арналған шығыс	(3,356,840)	(2,981,039)
Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің қаржыландыру шығындары	(17,542,694)	(8,659,488)
Басқа да жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыс	(6,778,785)	(5,169,423)
Табыс салығы бойынша шығыс	(42,891,901)	(20,950,413)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР

Есептік жіктеу және әділ құн

Мына кесте 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

мың теңге	Есеп саясатына сәйкес әділ құны бойынша бағаланатын (2-ескертпе)	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Басқа да жиынтық кіріс (борыштық) арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Басқа да жиынтық кіріс (үлестік) арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Амортизацияланған құны бойынша есептелетін басқалары	Жалпы баланстық құны	Әділ құны
АКТИВТЕР							
Ақша қаражаты және олардың баламалары	-	-	-	-	1,838,303,325	1,838,303,325	1,845,293,522
ҚҰБ және шетелдік банктердің сақтау орындарындағы құймалардағы алтын	16,203,211,313	-	-	-	-	16,203,211,313	16,203,211,313
Шетелдік банктердегі шоттардағы және депозиттердегі алтын	7,919,776,818	-	-	-	-	7,919,776,818	7,919,776,818
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыздар және депозиттер	-	96,150,426	-	-	2,037,013,033	2,133,163,459	2,145,092,133
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	-	1,686,260,144	-	-	-	1,686,260,144	1,686,260,144
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	8,345,943,067	1,249,651,304	-	9,595,594,371	9,595,594,371
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	-	-	323,588,022	323,588,022	278,569,888
Басқа да қаржылық активтер	-	-	-	-	1,113,812,213	1,113,812,213	1,114,953,263
	24,122,988,131	1,782,410,570	8,345,943,067	1,249,651,304	5,312,716,593	40,813,709,665	40,788,751,452

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Есептік жіктеу және әділ құн, жалғасы

мың теңге	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Амортизация- ланған құны бойынша есептелетін басқалары	Жалпы баланстық құны	Әділ құны
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Айналыстағы ақша	-	5,248,470,355	5,248,470,355	5,248,470,355
Айналыстағы цифрлық теңге	-	23,225,458	23,225,458	23,225,458
Банктердің және басқа қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	-	12,375,000,964	12,375,000,964	12,375,000,964
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	1,312,361	-	1,312,361	1,312,361
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары		128,127,150	128,127,150	128,127,150
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	-	1,954,020,146	1,954,020,146	1,954,020,146
Клиенттердің шоттары	-	339,259,936	339,259,936	339,259,936
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	1,584,377,388	1,584,377,388	1,547,818,369
Бағаланатын міндеттемелер	-	58,371,016	58,371,016	58,371,016
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	955,103,306	955,103,306	955,103,306
	1,312,361	22,665,955,719	22,667,268,080	22,630,709,061

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Есептік жіктеу және әділ құн, жалғасы

Мына кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық және әділ құны көрсетілген:

мың теңге	Есеп саясатына сәйкес әділ құны бойынша бағаланатын (2-ескертпе)	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Басқа да жиынтық кіріс (борыштық) арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Басқа да жиынтық кіріс (үлестік) арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Аморти-зацияланған құны бойынша есептелетін басқалары	Жалпы баланстық құны	Әділ құны
АКТИВТЕР							
Ақша қаражаты және олардың баламалары	-	-	-	-	3,610,356,268	3,610,356,268	3,664,250,266
Шетелдік банктердегі шоттардағы және депозиттердегі алтын	6,149,939,002	-	-	-	-	6,149,939,002	6,149,939,002
ҚҰБ және шетелдік банктердің сақтау орындарындағы құймалардағы алтын	6,444,912,285	-	-	-	-	6,444,912,285	6,444,912,285
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер	-	279,449,642	-	-	2,032,789,015	2,312,238,657	2,304,773,870
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	-	1,506,120,456	-	-	-	1,506,120,456	1,506,120,456
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	8,894,226,117	854,577,544	-	9,748,803,661	9,748,803,661
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	-	-	319,159,712	319,159,712	301,332,213
Басқа да қаржылық активтер	-	-	-	-	1,133,482,716	1,133,482,716	1,134,438,836
	12,594,851,287	1,785,570,098	8,894,226,117	854,577,544	7,095,787,711	31,225,012,757	31,254,570,589

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Есептік жіктеу және әділ құн, жалғасы

мың теңге	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын	Амортизация- ланған құны бойынша есептелетін басқалары	Жалпы баланстық құны	Әділ құны
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Айналыстағы ақша	-	4,733,663,281	4,733,663,281	4,733,663,281
Айналыстағы цифрлық теңге	-	129,109,492	129,109,492	129,109,492
Банктердің және басқа қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	-	10,726,283,685	10,726,283,685	10,726,283,685
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	3,639,965	-	3,639,965	3,639,965
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	-	191,867,517	191,867,517	191,867,517
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	-	2,236,600,133	2,236,600,133	2,236,600,133
Клиенттердің шоттары	-	469,362,161	469,362,161	469,362,161
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	1,602,796,299	1,602,796,299	1,617,722,588
Бағаланатын міндеттемелер	-	55,921,437	55,921,437	55,921,437
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	811,171,852	811,171,852	811,171,852
	3,639,965	20,956,775,857	20,960,415,822	20,975,342,111

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ****Есептік жіктеулер және әділ құны, жалғасы**

Әділ құнды бағалау активті сату кезінде алынуы немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасындағы әдеттегі мәміле жағдайында міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін бағаны айқындауға бағытталған.

Дегенмен, белгісіздікті және субъективті пайымдауларды пайдалануды ескере отырып, әділ құн активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді беру шеңберінде іске асырылатын ретінде түсіндірілмеуі тиіс.

Белсенді нарықта айналыста болатын қаржылық активтер мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны нарықтық баға белгілеуге немесе дилерлік бағаларға негізделеді. Топ бағалаудың әртүрлі әдістерін пайдалана отырып, Топтың барлық өзге қаржы құралдарының әділ құнын айқындайды.

Бағалау мақсаты бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында активті сату немесе міндеттемелерді беру бойынша ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жүргізілуі мүмкін бағаны көрсететін әділ құнды айқындау болып табылады.

Бағалау әдістері ағымдағы сәтке келтірілген таза құнды бағалау және ақша қаражаты ағындарын дисконттау модельдерін, нарықтық баға белгілеулерді белгілі ұқсас құралдармен салыстыруды, сондай-ақ бағалаудың өзге де модельдерін қамтиды. Бағалау үшін пайдаланылатын пайымдаулар мен деректер тәуекелсіз және базалық пайыздық мөлшерлемелерді, кредиттік спрэдтерді және дисконттау мөлшерлемелерін бағалау үшін пайдаланылатын өзге де түзетулерді, акциялар мен облигациялардың бағасын белгілеуді, валюта бағамдарын, қор индекстерін, сондай-ақ бағалардың күтілетін ауытқуларын және оларды салыстыруды қамтиды. Бағалау әдістері нарықтың тәуелсіз қатысушылары айқындайтын есепті күнгі жағдай бойынша қаржы құралының құнын көрсететін әділ құнды айқындауға бағытталған.

Топ жалпыға бірдей қолжетімді нарықтық деректерді ғана пайдаланатын және басшылықтың пайымдауларын немесе бағалауларын талап етпейтін пайыздық және валюталық СВОП сияқты стандартты және неғұрлым қарапайым қаржы құралдарының әділ құнын айқындау үшін бағалаудың кеңінен танылған модельдерін пайдаланады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****36. ҚАРЖЫДЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ****Есептік жіктеулер және әділ құн, жалғасы**

Байқалатын баға белгілеулер және модельдер үшін бастапқы деректер әдетте нарықта айналыста болатын борыштық және үлестік бағалы қағаздар, биржада айналыста болатын туынды құралдар, сондай-ақ пайыздық СВОПтар сияқты жай биржадан тыс туынды құралдар үшін нарықта қолжетімді.

2025 және 2024 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша хедж-қорларға инвестициялар портфелінің, жеке капитал портфелінің және жылжымайтын мүлік портфелінің әділ құны тәуелсіз әкімші және/немесе басқарушы менеджер ұсынатын активтердің таза құнына негізделеді.

Бағалау пайымын қолдана отырып, Топ басшылығы сатып алынған ипотекалық қарыз бойынша ұзақ мерзімді талаптардың баланстық құны олардың әділ құнына тең деп есептейді, себебі 7-20-25 бағдарламасы бойынша ипотекалық қарыз нарықтың жеке сегментін білдіреді, ал осы Бағдарлама бойынша пайыздық мөлшерлеме нарықтық болып табылады. Осы Бағдарлама бойынша пайыздық мөлшерлеме жыл бойы өзгерген жоқ.

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Топ әділ құнды көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде пайдаланылатын деректердің мәнділігін ескеретін әділ құнды бағалаудың мынадай иерархиясын пайдалана отырып бағалайды:

- 1-деңгей: Ұқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеу (түзетілмеген);
- 2-деңгей: 1-деңгейге жататын баға белгілеуден ерекшеленетін, тікелей (яғни баға белгілеу) немесе жанама (яғни баға белгілеуден алынған деректер) қолжетімді деректер. Бұл санат мыналарды пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, белсенді ретінде қаралмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе бағалаудың өзге де әдістері, олардың барлық пайдаланылатын деректері тікелей немесе жанама түрде бақыланатын бастапқы деректерге негізделеді;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ****Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы**

- 3-деңгей: қолжетімсіз деректер. Бұл санат бақыланатын бастапқы деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды, бұл ретте мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға елеулі әсер етеді. Бұл санат ұқсас құралдар үшін баға белгілеу негізінде бағаланатын құралдарды қамтиды, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі қадағаланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

Бұдан әрі кестеде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша иерархиясы деңгейлерінің бөлінісінде әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы құралдарын талдау келтірілген. Сома қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген сомаға негізделеді.

2025 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Алтын				
- ҚҰБ және шетелдік банктердің сақтау орнындағы құйма алтын	16,203,211,313	-	-	16,203,211,313
- Шетелдік банктердегі депозиттердегі алтын	-	7,919,776,818	-	7,919,776,818
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер				
- Банктердегі депозиттер	-	3,488,195	-	3,488,195
- Берілген қарыз	-	92,662,231	-	92,662,231
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары				
- Туынды активтер	-	1,134,455	-	1,134,455
Жеке капитал қорларына инвестициялар		366,297,753		366,297,753
Хедж-қорларына инвестициялар	-	-	1,147,452,341	1,147,452,341
Жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялар	-	-	141,128,340	141,128,340
Басқа қорға инвестициялар	-	30,247,255	-	30,247,255
- Туынды міндеттемелер	-	(1,312,361)		(1,312,361)
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- Шетелдік эмитенттердің мемлекеттік облигациялары	4,657,517,898	-	-	4,657,517,898
- Халықаралық компаниялардың корпоративтік облигациялары	1,418,825,031	-	-	1,418,825,031
- Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес қаржы ұйымдарының облигациялары	1,037,315,844	-	-	1,037,315,844
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық облигациялары	-	1,093,190,586	-	1,093,190,586
- Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	-	139,093,708	-	139,093,708
- Корпоративтік акциялар	427,013	1,249,224,291	-	1,249,651,304
	23,317,297,099	10,893,802,931	1,288,580,681	35,499,680,711

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

2024 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Алтын				
- ҚҰБ және шетелдік банктердің сақтау орнындағы құйма алтын	6,444,912,285	-	-	6,444,912,285
- Шетелдік банктердегі депозиттердегі алтын	-	6,149,939,002	-	6,149,939,002
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер	-			
- Банктердегі депозиттер	-	6,000,080	-	6,000,080
- Берілген қарыз	-	273,449,562	-	273,449,562
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары				
- Туынды активтер	-	5,690,114	-	5,690,114
- Үлестік инвестициялар				
Жеке капитал қорларына инвестициялар	-	-	1,011,766,897	1,011,766,897
Хедж-қорларына инвестициялар	-	337,992,502	-	337,992,502
Жылжымайтын мүлік қорына инвестициялар	-	-	121,984,040	121,984,040
Басқа қорға инвестициялар	-	28,686,903	-	28,686,903
- Туынды міндеттемелер	-	(3,639,965)	-	(3,639,965)
Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- Шетелдік эмитенттердің мемлекеттік облигациялары	5,387,907,744	-	-	5,387,907,744
- Халықаралық компаниялардың корпоративтік облигациялары	1,303,667,049	-	-	1,303,667,049
- Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес қаржы ұйымдарының облигациялары	584,242,615	-	-	584,242,615
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық облигациялары	-	1,490,071,633	-	1,490,071,633
- Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	-	128,337,076	-	128,337,076
- Корпоративтік акциялар	407,787	854,169,757	-	854,577,544
	13,721,137,480	9,270,696,664	1,133,750,937	24,125,585,081

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ****Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы**

Қорларды бағалаудың өзіне тән белгісіздігіне байланысты олардың бағалау құны осындай қорлар үшін өтімді нарық болған жағдайда пайдаланылатын құннан едәуір ерекшеленуі мүмкін және бұл айырмашылықтар елеулі болуы мүмкін.

Хедж-қорларға инвестициялар

Хедж-қорларға инвестициялар портфелі, әдетте, баға белгіленетін нарықтық құны бойынша бағаланатын оңай сатылатын бағалы қағаздар мен туынды құралдарда және/немесе бағалық әділ құны бойынша бағаланатын өтімділігі төмен нарықтық емес бағалы қағаздар мен туынды құралдарда позицияларды ұстайтын қорларды білдіреді. Бағалы қағаздардың құрамы мен шоғырлануы қорлардың инвестициялық стратегиясының сипаты мен нарықтың ықпалын қоса алғанда, әртүрлі факторларға байланысты қорлардың ішінде түрленеді.

2-деңгейге жатқызылған хедж-қорларға инвестициялардың осы портфелі ашық қорлардан тұрады.

Жеке капитал және жылжымайтын мүлік қорларына инвестициялар

3-деңгейге жатқызылған Топтың басқаруындағы үлестік құралдарға ҚҰБ инвестициялары мыналарды:

- акционерлік капиталға немесе инвестицияланатын компаниялардың бағалы қағаздарына (жеке капитал портфелі) инвестициялау үшін инвесторлардың қаражатын жинақтау мақсатында жүзеге асырылатын қорлар қорының құрылымы және қорлармен бірге бірлескен инвестициялар арқылы қорларға инвестицияларды; және

- жалдау ақысынан кіріс алу және/немесе жылжымайтын мүлік құнының өсуі (жылжымайтын мүлік портфелі) мақсатында жүзеге асырылатын қорлар қорының құрылымы арқылы қорларға инвестицияларды қамтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

Әділ құнды анықтау

2025 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін осы қорларға салымдардың әділ құнын шоғырландыру үшін Топ тәуелсіз әкімшілер және/немесе басқарушы менеджерлер ұсынатын есептерді пайдаланды. Пайдаланылған тәсіл тәуелсіз әкімшілердің және/немесе портфельдерді басқарушы менеджерлердің есептерін жасау кезінде әрбір қордың меншігіндегі базалық инвестициялардың таза активтерінің әділ құнын бағалауды болжайды.

Айқаспалы тексеру ретінде тәуелсіз әкімшілер және/немесе басқарушы менеджерлер қорлардың әрқайсысының есептілігінде ұсынылған инвестициялардың әділ құнына талдау жүргізеді және қорларды басқару жөніндегі компаниялар ұсынған бағаланған әділ құны мен әділ құны арасындағы елеулі айырмашылықтардың негізін бағалайды.

Кестеде бұдан әрі 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнды бағалау иерархиясының 3-деңгейіне жатқызылатын қорлар бойынша талдау келтірілген.

мың теңге	2025 жыл	2024 жыл
Жыл басындағы әділ құн	1,133,750,937	897,121,203
Салымдар	238,450,671	153,156,037
Төлемдер	(119,557,081)	(101,952,976)
Қаржылық активтерден іске асырылған кіріс	58,103,124	49,675,717
Әділ құнның өзгеруінен жүзеге асырылмаған кіріс/(шығыс)	26,543,893	(14,554,197)
Шетел валютасын қайта бағалау резерві	(48,710,863)	150,305,153
Жыл соңындағы әділ құн	1,288,580,681	1,133,750,937

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша егер әділ құнды бағалаудың 3-иерархиялық деңгейіне жататын барлық қаржы құралдарының баға белгілеуі 1%-ға төмендеген болса, онда пайдаға немесе шығынға әсері әділ құнның 12,885,807 мың теңгеге азаюы болар еді (2024 жылғы 31 желтоқсан: 11,337,509 мың теңге).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

**36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ****Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы**

Базалық құралдардың сипатына қарай қорлар бақыланатын нарықтық бағаларды, өз модельдерін пайдалана алады немесе инвестициялардың әділ құнын алу үшін модельді пайдаланатын тәуелсіз бағалаушыларды тарта алады. Өз кезегінде басқарушы менеджерлер қорлардың басқаруындағы инвестициялардың әділ құны туралы ақпаратты шоғырландырады. Басқарушы менеджерлер белгілі бір инвестициялардың әділ құнын бағалау үшін, егер бұл ақпаратты қор бере алмаса немесе инвестиция осы менеджердің тікелей басқаруында болса, тәуелсіз бағалаушыларды тікелей тағайындай алады.

Баламалы құралдар нарығының ерекшелігіне және қорлардың әділ құны бойынша ақпаратты ұсыну мерзімдері бойынша уақытша шектеулерге байланысты қорлардың әділ құнының бір бөлігі ақша қаражатының қозғалысын ескере отырып түзетілген, есепті жылдың алдағы тоқсанындағы қорлардың әділ құнының негізінде ұсынылуы мүмкін.

Кестеде бұдан әрі 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнды бағалау иерархиясының 3-деңгейіне жататын қорлардың өздерінің инвестицияларының географиялық белгісі бойынша бөлу келтірілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

мың теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
<i>Жылжымайтын мүлік қорындағы инвестициялар</i>		
АҚШ	59,856,576	52,068,531
Еуропа	35,839,137	32,927,259
Азия	33,407,390	33,732,043
Басқалары	12,025,237	3,256,207
Жылжымайтын мүлік қорларындағы инвестициялардың жиыны	141,128,340	121,984,040
<i>Жеке капитал қорларындағы инвестициялар</i>		
АҚШ	673,454,479	638,002,914
Еуропа	245,087,054	201,532,984
Азия	117,975,376	101,010,484
Басқалары	110,935,432	71,220,515
Жеке капитал қорларындағы инвестициялардың жиыны	1,147,452,341	1,011,766,897
Барлығы	1,288,580,681	1,133,750,937

Қорлар және жеке капитал мен жылжымайтын мүлік бірлескен инвестициялары қорының құрылымындағы құралдар бойынша неғұрлым тереңдетілген талдау жүргізе отырып және осы қорлардың қаржылық есептілігін басшылыққа ала отырып, төмендегі кестеде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеке капитал мен жылжымайтын мүлік қорлары портфеліндегі тікелей және тікелей емес инвестициялар белгісі бойынша бөлініс келтірілген. Тікелей инвестициялар өткен жылмен салыстырғанда ХҚЕС-те көзделген практикалық сипаттағы оңайлатуды пайдалана отырып, әділ құнды бағалау иерархиясына сәйкес бөлінген; бұл ретте, тікелей емес инвестициялар инвестициялардың таза активтерінің ұсынылған құнына сәйкес ашылады, тікелей емес инвестициялар – бұл қорларға оларды басқару және инвестициялық портфельдегі үлесті ғана алу құқығынсыз инвестициялар:

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

2025 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Тікелей инвестициялардың барлығы	-	-	22,135,690	22,135,690
Активтердің таза құны бойынша бағаланған тікелей емес инвестициялардың барлығы	-	-	1,266,444,991	1,266,444,991
Барлық жеке капитал портфелінің және жылжымайтын мүлік портфелінің инвестициялар құны	-	-	1,288,580,681	1,288,580,681
2024 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Тікелей инвестициялардың барлығы	-	-	15,921,153	15,921,153
Активтердің таза құны бойынша бағаланған тікелей емес инвестициялардың барлығы	-	-	1,117,829,784	1,117,829,784
Барлық жеке капитал портфелінің және жылжымайтын мүлік портфелінің инвестициялар құны	-	-	1,133,750,937	1,133,750,937

Әділ құн иерархиясының 3-деңгейіне жататын тікелей инвестицияларды ашу бойынша ХҚЕС талаптарына сәйкес, бұдан әрі 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестицияларды бағалау кезінде пайдаланылған елеулі қадағаланбайтын деректер туралы ақпарат берілген:

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

Секторы	2024 жылғы 31 желтоқсан			
	Әділ құны (мың теңге)	Бағалау әдістемесі	Бақыланбайтын деректер	Мультип- ликатор
Байланыс қызметтері	2,691,916	Нарықтық тәсіл	Жалпы пайда мультипликаторы EBITDA	9,75x
Денсаулық сақтау	3,725,941	Нарықтық тәсіл	мультипликаторы Kіріс	14.75x
Басқа инвестициялар	2,552,960	Нарықтық тәсіл	мультипликаторы EBITDA	3.25x
Ақпараттық технологиялар*	13,164,873	Нарықтық тәсіл	мультипликаторы	19x
Тікелей инвестициялардың барлығы	22,135,690			
Тікелей емес инвестициялардың барлығы	1,266,444,991	Таза актив құны, қажет болған жағдайда түзетілген	-	-
Тікелей және тікелей емес инвестициялардың барлығы	1,288,580,681			

* Осы саладағы бағалау әдетте бағалау күнінен бастап алты ай ішінде сатып алынған инвестициялар немесе бағалау күнінен кейін күтілетін жабу күні бар күтілетін мәміле ретінде айқындалатын жақын уақытта жасалған мәмілелерге негізделген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Секторы	2024 жылғы 31 желтоқсан			
	Әділ құны (мың теңге)	Бағалау әдістемесі	Бақыланбайтын деректер	Мультип- ликатор
Байланыс қызметтері	3,010,560	Нарықтық тәсіл	Жалпы пайда мультипликаторы EBITDA	10x
Денсаулық сақтау	3,573,716	Нарықтық тәсіл	мультипликаторы Кіріс	15.25x
Басқа инвестициялар	2,773,002	Нарықтық тәсіл	мультипликаторы	3.63x
Ақпараттық технологиялар*	6,563,875	Нарықтық тәсіл		
Тікелей инвестициялардың барлығы	15,921,153			
Тікелей емес инвестициялардың барлығы	1,117,829,784	Таза актив құны, қажет болған жағдайда түзетілген	-	-
Тікелей және тікелей емес инвестициялардың барлығы	1,133,750,937			

* Осы саладағы бағалау әдетте бағалау күнінен бастап алты ай ішінде сатып алынған инвестициялар немесе бағалау күнінен кейін күтілетін жабу күні бар күтілетін мәміле ретінде айқындалатын жақын уақытта жасалған мәмілелерге негізделген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

Бұдан әрі кестеде әділ құны бойынша иерархиясы деңгейлерінің бөлінісінде 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы құралдарының әділ құнын талдау келтірілген.

мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	Әділ құнының барлығы	Баланстық құнының барлығы
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және олардың баламалары				
- шетелдік және қазақстандық банктердегі «нотро» түріндегі шоттар	-	1,589,542,383	1,589,542,383	1,582,600,627
- «кері РЕПО» мәмілелері және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем шетелдік банктердегі депозиттер	-	108,527,104	108,527,104	108,478,663
- кассадағы шетел валютасындағы ақша қаражаты	-	147,224,035	147,224,035	147,224,035
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер				
- берілген қарыз	-	1,163,549,993	1,163,549,993	1,151,621,319
- шетел банктеріндегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттар	-	868,103,475	868,103,475	868,101,945
- банктердегі депозиттер	-	18,024,226	18,024,226	17,289,769
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- шетелдік эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялар	122,262,582	-	122,262,582	119,730,202
- қазақстандық эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялар	-	156,307,305	156,307,305	203,857,820
Басқа да қаржылық активтер				
- сатып алынған қарыз бойынша талаптар	-	1,053,112,776	1,053,112,776	1,053,098,275
- басқа да дебиторлық берешек	-	61,840,487	61,840,487	60,713,938

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Әділ құнының барлығы	Баланстық құнының барлығы
МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Айналыстағы ақша	5,248,470,355	-	-	5,248,470,355	5,248,470,355
Айналыстағы цифрлық теңге	23,225,458	-	-	23,225,458	23,225,458
Банктер мен өзге де қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	-	12,375,000,964	-	12,375,000,964	12,375,000,964
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	-	128,127,150	-	128,127,150	128,127,150
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	-	1,954,020,146	-	1,954,020,146	1,954,020,146
Клиенттердің шоттары	-	339,259,936	-	339,259,936	339,259,936
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	1,547,818,369	-	1,547,818,369	1,584,377,388
Бағалау міндеттемелері	-	-	58,371,016	58,371,016	58,371,016
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	281,948,154	673,155,152	955,103,306	955,103,306

Бұдан әрі кестеде әділ құны бойынша иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы құралдарының әділ құнын талдау келтірілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	Әділ құнының барлығы	Баланстық құнының барлығы
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаты және олардың баламалары				
- шетелдік және қазақстандық банктердегі «ностро» түріндегі шоттар	-	3,346,520,338	3,346,520,338	3,292,628,792
- «кері РЕПО» мәмілелері және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем шетелдік банктердегі депозиттер	-	165,239,677	165,239,677	165,237,225
- кассадағы шетел валютасындағы ақша қаражаты	-	152,490,251	152,490,251	152,490,251
Банктердегі және басқа да қаржы институттарындағы қарыз және депозиттер				
- берілген қарыз	-	1,132,068,402	1,132,068,402	1,139,533,188
- шетел банктеріндегі және қаржы институттарындағы басқа да шоттар	-	877,022,966	877,022,966	877,007,565
- банктердегі депозиттер	-	16,542,518	16,542,518	16,248,262
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
- шетелдік эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялар	125,123,136	-	125,123,136	117,588,145
- қазақстандық эмитенттердің бағалы қағаздарына инвестициялар	-	176,209,077	176,209,077	201,571,567
Басқа да қаржылық активтер				
- сатып алынған қарыз бойынша талаптар	-	1,095,672,301	1,095,672,301	1,095,672,301
- басқа да дебиторлық берешек	-	37,810,415	37,810,415	37,810,415

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР36. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ: ӘДІЛ
ҚҰНЫ ЖӘНЕ ЕСЕПТІК ЖІКТЕУЛЕР, ЖАЛҒАСЫ

Әділ құнды бағалау иерархиясы, жалғасы

мың теңге	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Әділ құнының барлығы	Баланстық құнының барлығы
МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Айналыстағы ақша	4,733,663,281	-	-	4,733,663,281	4,733,663,281
Айналыстағы цифрлық теңге	129,109,492	-	-	129,109,492	129,109,492
Банктер мен өзге де қаржы институттарының шоттары мен депозиттері	-	10,726,283,685	-	10,726,283,685	10,726,283,685
Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары	-	191,867,517	-	191,867,517	191,867,517
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	-	2,236,600,133	-	2,236,600,133	2,236,600,133
Клиенттердің шоттары	-	469,362,161	-	469,362,161	469,362,161
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	1,617,722,588	-	1,617,722,588	1,602,796,299
Бағалау міндеттемелері	-	55,921,437	-	55,921,437	55,921,437
Басқа да қаржылық міндеттемелер	-	246,656,597	564,515,255	811,171,852	811,171,852

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ**2025 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР**

37. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2026 жылғы ақпан-наурызда нарықтың негізгі драйвері өңірлік қақтығыстың өршуінен туындаған Таяу Шығыстағы геосаяси жағдайдың күрт шиеленісуі болды. Бұл оқиғалар әлемдік энергетикалық нарықтарда айтарлықтай құбылмалылыққа, атап айтқанда, мұнай мен табиғи газ бағасының күрт көтерілуіне, сондай-ақ Ормуз бұғазы арқылы жаһандық логистикалық тізбектегі іркілістерге алып келді.

Өтімділік тәуекелі

Геосаяси тәуекелдерді іске асыру алтынға сұраныстың артуына әсер етті. Осылайша, ақпан айында алтынның бағасы бір унция үшін 4,660 доллардан 5,278 долларға дейін немесе 13.26%-ға өсті және наурыздың басында бір унция үшін 5,322 АҚШ доллары белгісінен асып, көп жылдық максимумға жетті.

Соған қарамастан алтын бағасының өсуі мен оны сатудың оң әсері екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі шоттарынан валюталық қалдықтардың әкетілуімен, сондай-ақ теңестіру операциясы шеңберінде валютаны сатумен ішінара теңшелді.

Осы металл бағасының едәуір өсуі аясында өтімділік тәуекелін барынша азайту үшін Ұлттық Банк АВА құрылымындағы алтын үлесіне 80% мөлшерінде ең жоғары лимит белгіледі.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекелді төмендету АВА-ның әртараптандырылған құрылымы есебінен қамтамасыз етіледі. Осылайша, активтер әртүрлі елдердің бағалы қағаздарына, активтер мен валюталар класына инвестицияланады, бұл әртараптандыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Атап айтқанда, АВА еркін айырбасталатын валютадағы, Қытай Халық Республикасының ұлттық валютасындағы активтерден, Еуразиялық экономикалық одақтың құрамына кіретін елдердің ұлттық валюталарынан, АҚШ-тың қысқа мерзімді Қазынашылық міндеттемелерінен, дамыған елдердің облигацияларынан, дамушы нарықтардың облигацияларынан, инвестициялық деңгейдегі корпоративтік бағалы қағаздардан, сондай-ақ жеке капиталға, хедж-қорларға, жылжымайтын мүлікке, акцияларға инвестициялардан тұрады.

Халықаралық қаржы нарықтарында шетел валютасындағы активтердің тартымдылығының төмендеуінен қорғау және сақтау үшін Ұлттық Банк дәстүрлі қорғаныс құралы болып табылатын алтынға да инвестиция салады.